

TVEDESTRAND KOMMUNE

ØKONOMIPLAN 2015-2018 -

BUDSJETT 2015

**Vedtatt av kommunestyret 16.12.2014 i sak
136/2014**

(Dokumentet er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak)

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	HOVEDSTRATEGI	4
3	SAMMENDRAG	7
4	STYRINGSSYSTEM OG MÅLEKART	8
4.1	Målekart for kommunen	8
4.2	Organisering av arbeidet med økonomiplan og budsjett	9
5	STATSBUDSJETTET	10
5.1	Omtale av det økonomiske opplegget for kommunesektoren	10
5.2	Endringer i inntektssystemet	11
6	DRIFT	11
6.1	Hovedoversikt drift, skjema 1A	11
6.2	Hovedoversikt drift, skjema 1B	17
6.3	Videreføring av dagens drift	18
6.4	Driftstiltak	21
	6.4.1 Ansvar 210 Rådmann og politiske styringsorganer	21
	6.4.2 Ansvar 215 Administrativ støtteenhet	22
	6.4.3 Ansvar 229 Tvedestrandskolen	23
	6.4.4 Ansvar 230 Barnehageenheten	24
	6.4.5 Ansvar 240 Plan, miljø og eiendom	26
	6.4.6 Ansvar 245 Teknisk drift	28
	6.4.7 Ansvar 250 Omsorg og rehabilitering	30
	6.4.8 Ansvar 255 Oppfølgingsenheten	31
	6.4.9 Ansvar 260 Familiehuset - Ressurssenter for barn og unge (RBU)	32
	6.4.10 Ansvar 265 NAV	33
	6.4.11 Ansvar 275 Kirke og tros- og livssynssamfunn	34
	6.4.12 Ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	35
	6.4.13 Ansvar 281 Ressursbank	37
	6.4.14 Vurdering knyttet til kunstnerisk utsmykning	37
	6.4.15 Tiltak i vedtatt økonomiplan 2014-2017 som er tatt bort	37
	6.4.16 Søknader fra organisasjoner	37
6.5	Samlede driftsinntekter og -utgifter	37
6.6	Likviditet	38
6.7	Utvikling fra 2014 til 2015	39

7	INVESTERING	40
7.1	Samlet oversikt over investeringer med finansiering (skjema 2A)	40
7.2	Nærmere om de enkelte investeringsprosjektene (skjema 2B)	41
7.3	Finansiering av investeringene	48
7.4	Utvikling i lånegjeld	49
8	ENHETER/ANSVARsområder	50
8.1	Innledning	50
8.2	Ansvar 210 Rådmann og politiske styringsorganer	51
8.3	Ansvar 215 Administrativ støtteenhet	53
8.4	Ansvar 229 Tvedestrandskolen	55
8.5	Ansvar 230 Barnehageenheten	56
8.6	Ansvar 240 Plan, miljø og eiendom	58
8.7	Ansvar 245 Teknisk drift	60
8.8	Ansvar 250 Omsorg og rehabilitering	61
8.9	Ansvar 255 Oppfølgingsenheten	64
8.10	Ansvar 260 Familiehuse - Ressurssenter for barn og unge (RBU)	66
8.11	Ansvar 265 NAV	67
8.12	Ansvar 275 Kirke og tros- og livssynssamfunn	69
8.13	Ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	70
8.14	Ansvar 281 Ressursbank	72
8.15	Ansvar 283 Byløft	72

VEDLEGG

1	Kommunelovens regler om årsbudsjett og info om ROBEK	74
2	Eiendomsskatt – beregning av økonomisk effekt	75
3	Driftsbudsjett vann, avløp og feiing 2014-2018	76
4	Søknader fra organisasjoner	77
5	Avgifter, betalingssatser og gebyrer	78
6	Felles IKT-investeringer DDØ 2014-2018	80
7	Budsjettforskriftenes vedlegg 3: Økonomisk oversikt drift	81
8	Budsjettforskriftenes vedlegg 4: Økonomisk oversikt investering	82
9	Kommunestyrets vedtak 16.12.2014 i sak 136/2014: "Økonomiplan 2015-2018 og budsjett 2015"	83

1 INNLEDNING

Rådmannen legger med dette frem et forslag til økonomiplan 2015-2018 og forslag til budsjett 2015. Handlingsplan 2015-2018 legges frem som eget dokument og sak, og behandles i forkant av økonomiplan og budsjett på samme kommunestyremøte.

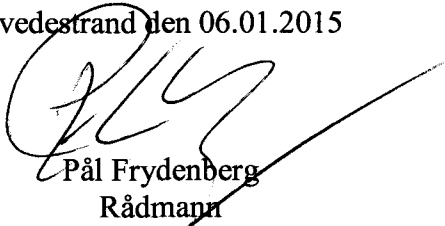
Årsbudsjettet for 2015 er et bindende dokument hvor kommunestyret fastsetter bevilgningene for neste års drift og investeringer. Økonomiplanen viser konsekvensene av bevilgningene over en fireårs periode med prioriteringer. Handlingsplanen viser de konkrete tiltakene som det legges opp til skal gjennomføres på bakgrunn av tiltakene i samfunnsdelen i kommunepланen.

Økonomiplan og budsjett som styringsdokument ble endret noe fra 2014. Dette er videreført og prøvd forbedret ytterligere i 2015. Den er forsøkt lagd kortest mulig med presise fokusområder og målbare resultatkrav knyttet til den enkelte enhet. Disse er satt opp i en tabell under omtalen av hver enhet, og vil være de områdene og resultatene kommunestyret vil motta rapportering på. I tillegg vil hver enhet også rapportere på 1-3 fokusområder i tertialrapportene og årsmeldingen.

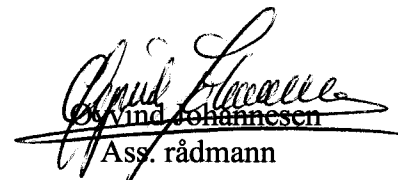
Orientering om regler, søknader, betalingssatser m.m. er lagt ved som vedlegg. I henhold til kommuneloven er det formannskapet som er gitt myndighet til å avgi den endelige budsjettinnstillingen til kommunestyret.

Dokumentet er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak, og kommentarene i den forbindelse er skrevet i kursiv.

Tvedestrand den 06.01.2015

Pål Frydenberg
Rådmann

Øyvind Johannesen
Ass. rådmann

2 HOVEDSTRATEGI

Dette kapitlet er ikke endret etter kommunestyrets vedtak, ut over konkrete vedtak om endringer i teksten. Det vises til vedlegget der kommunestyrets vedtak er gjengitt.

Tvedestrand kommunes oppdrag er å gi innbyggerne gode tjenester med riktig kvalitet gjennom god ressursutnyttelse.

Kommunens økonomiske situasjon fører til at tjenestene til innbyggerne må bygges noe ned, samtidig som utgiftene på noen lovpålagte tjenesteområder må økes. Etter rådmannens vurdering er den økonomiske handlingsfriheten nå så lav at det må gjennomføres sparetiltak som vil redusere tjenestene for befolkningen. På kort sikt vil man heller ikke nå kommuneplanens ambisjon om en sunn kommunal økonomi med avsetning av reserver til uforutsette utgifter. Kommunen må derfor i økonomiplanen legge til rette for å sikre nødvendig økonomisk handlingsrom i 2017-2018, slik at endringene i tjenestetilbudet kan være til beste for hele befolkningen i kommunen.

Rådmannen og hans ledergruppe har fått klare føringer og styringssignaler fra et flertall i kommunestyret og formannskapet til årets budsjettarbeid.

Hovedstrategien slik rådmannen oppfatter det etter budsjettmøtet i utvidet formannskap i september 2014 er følgende:

1. Tilpasse driftsnivået til det ordinære inntektsnivået uten merinntekter.
2. Gjennomføre et høyt investeringsnivå i perioden 2015-2018 med særlig vekt på bygging av ny barneskole i sentrum, ny sentrumsbarnehage vest i kommunen, Byløft-prosjekter (som Hovedgata/Hulgata) og utviklingsprosjekter knyttet til ny E18.
3. Økte kapitalutgifter som følger av et høyt og ekspansivt investeringsnivå i perioden 2015-2018, kan vurderes dekket av merinntekter/ reduserte utgifter i slutten av perioden.

Rådmannen har også lagt til grunn at kommunen ved strategi nr. 1 (tilpasse driftsnivået) i slutten av perioden opparbeider en økonomisk buffer ved avsetning til disposisjonsfond. Dette er gjort *uten* å bruke av foreslåtte eiendomsskatteinntekter.

Kommunestyret vedtok følgende *hovedsatsingsområder* i september 2014 ved behandlingen av utkast til Handlingsplan for 2015-2018 (i tilfeldig rekkefølge):

- E18-utbygging med særlig vekt på en balansert nærings- og boligutvikling i kommunen.
- Ny barneskole i sentrum.
- Etablere en ny og stor barnehage i kommunen.
- Følge opp havneplanen.
- Trafikk og parkering.
- Salg av kommunal eiendomsmasse.

I budsjettet for 2014 ble det vedtatt å sette ned tre ad hoc-utvalg som skulle vurdere nærmere:

- Grunnskolen: Kretsgrenser, skoleskyss, organisering, drift, samt foreslå løsninger til resultatforbedringer i skolen.
- Sosialhjelp: Foreslå nye føringer for sosialhjelp kombinert med arbeids- og/eller utdanningsplikt.

- Tekniske tjenester: Vurdere om dagens ordning med kommunale veier kan endres for eventuelt å få til en mer rettferdig fordeling. Utvalget skal se på muligheten for reduksjon av flere kommunale tjenester.

Rapportene fra de tre ad hoc-utvalgene blir lagt frem for kommunestyret i novembermøtet 2014. De foreslåtte tiltakene fra de tre ad hoc-utvalgene er på flere områder tatt inn i rådmannens forslag til budsjett for 2015, men med noen tilpasninger.

Rådmannen vurderer det som aktuelt å opprette et nytt politisk ad hoc-utvalg i 2015 som skal gjennomgå tjenestetilbudet i Oppfølgingsenheten.

Det er i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan *ikke* foreslått strukturelle endringer som f.eks. i skolestrukturen. Dette er gjort med bakgrunn i føringer fra kommunestyret og formannskapet. De ekstra utgiftene kommunen bruker til skole går til å finansiere en desentralisert skolestruktur.

I Tvedestrand har en i flere dokumenter sammenlignet KOSTRA-nøkkeltall (KOSTRA = Kommune stat rapportering) med andre kommunegrupper. Det har stort sett vært Aust-Agder og kommunegruppe 10 i KOSTRA. De tiltak en har gjennomført, og som foreslås gjennomført i denne økonomiplanen, innebærer at en nærmer seg nivået hos disse. I noen tilfeller vil også nivået være lavere i Tvedestrand enn i de andre grupperingene. Målinger viser at Tvedestrand både er en fattig og en meget kostnadseffektiv kommune ved inngangen til 2014

I 2014 har man ytterligere redusert ressursbruken knyttet til flere tjenesteområder. I rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan legges det fortsatt opp til å forbedre og effektivisere driften av kommunen. De fleste kommunalt ansatte arbeider som kjent med tjenester for befolkningen. Vi har ingen tegn som tyder på at den gjennomgående kvaliteten på tjenestene ikke er god nok, men rådmannen vil peke på at det er viktig at man får et løft i resultatene i grunnskolen.

Investeringsstrategi

Strategien er at de store investeringene i ny barneskole og ny barnehage i sentrum, samt investeringer knyttet til Byløft og E18, skal finansieres ved innføring av eiendomsskatt fra 2017.

I 2015 og 2016 legges det opp til å planlegge og prosjektere de store investeringene. Det er satt av midler til slik planleggingen i budsjettet for 2015 og i økonomiplanen i 2016. En realistisk fremdriftsplan tilsier også at det store investeringsnivået blir i 2017-2018. Samlet investeringsnivå i planperioden er *hele 280 mill. kroner*, med om lag 233 mill. kroner i 2017-2018.

Det er lagt til grunn at ny barneskole i sentrum står klar 1. august 2018 og at ny barnehage i sentrum står klar 31.12.2018. Det legges opp til felles planlegging og muligens felles anbud for disse to store investeringsprosjektene, for å hente ut synergieffekter.

Med tanke på en fremtidsrettet skole legges det til grunn at det bygges en ny barneskole som har kapasitet til tre parallelle klasser for 1.-7. klasse, inkl. lokaler for kulturskolen. Dette er gjort med tanke på forventet fremtidig befolkningsvekst i den yngre delen av befolkningen, blant annet som følge av ny E18. Dette gir også kommunen større fremtidig valgfrihet i organisering av grunnskolen, og vil være et viktig strategisk valg med tanke på kommune-

reformen. Samlet kostnadsramme for ny barneskole er anslått til 165 mill. kroner inkl. merverdiavgift. Rådmannen anbefaler at denne strategien for skoleutbyggingen legges til grunn.

Ny barnehage vest i sentrum er tenkt bygd ut med seks avdelinger anslått til 40 mill. kroner inkl. merverdiavgift. Dette for å møte behovet for befolkningsvekst, samt at to av de eksisterende barnehagene (3,5 avdelinger) i barnehageplanen er konkludert med at de ikke har tilfredsstillende lokaler. Dette er også etter rådmannens vurdering et viktig strategisk valg for denne utbyggingen.

Prosjektet Hovedgata/Hulgata er det nå utarbeidet et forprosjekt for. Denne saken kommer opp til politisk behandling i november og desember 2014. Samlet kostnadsramme er om lag 19,8 mill. kroner eksklusiv merverdiavgift fordelt med om lag 38 % på vann og avløp, og 62 % for vei, gateløys m.m. Som følge av den svært stramme økonomiske situasjonen for kommunen og konsekvensene av en ytterligere reduksjon i kommunens tjenestetilbud i 2015, er prosjektets oppstart utsatt med ett år, til 2016. Prosjektet forventes ferdig i 2017.

Driftsstrategi

Rådmannen og hans ledergruppe har arbeidet videre med driftsbudsjettet med det klare mål å tilpasse driftsnivået til det ordinære inntektsnivået uten merinntekter.

I forslaget til rådmannen ligger det inne flere tiltak som reduserer utgiftsnivået for kommunen i hele planperioden. Dette utgjør om lag 10,5 mill. kroner i 2015, og endres til 17,3 mill. kroner i 2018.

Samtidig vil det være nødvendig med oppjusteringer som følge av endringer i tjenestebehovet for innbyggerne. Dette utgjør om lag 9,0 mill. kroner i 2015, og endres til 12,0 mill. kroner i 2018.

Innen selvkostområdene vann, avløp og feiing, er strategien å ha balanse ved utgangen av planperioden. Det medfører en økning i kloakkavgiften, og en reduksjon i vann- og feieavgiften. Samlet blir avgiften for en normalhusstand med vann, kloakk og feiing uendret fra 2014 med denne strategien.

En gjennomgang av alle stillingsoversikter og -hjemler vil etter rådmannens vurdering være et nødvendig kvalitetsarbeid som må gjennomføres i 2015. Det er lagt opp til at dette gjennomføres i forbindelse med det såkalte A-meldingsprosjektet som omfatter alle arbeidsgivere i Norge. Dette prosjektet forutsetter at arbeidsgiverne melder inn og har oversikt over hvem som innehar de forskjellige stillingshjemlene m.m. Rådmannen er noe usikker på om den oversikten kommunen har er tilfredsstillende for noen av enhetene. Dette ligger også som en usikkerhetsfaktor i forslag til budsjett og økonomiplan.

Oppsummert

Rådmannens samlede vurdering av de strategiske valgene i økonomiplanen og budsjettet er at de er **ekspansive og fremtidsrettede**.

Rådmannen har i sitt forslag til budsjett og økonomiplan fulgt de tre hovedstrategiene som formannskapet har gitt i sitt budsjettmøte i september 2014, med bakgrunn i kommunestyrets føringer vedrørende hovedsatsingsområder.

Kommunen står foran viktige investeringer innen skole og barnehage, samt E18 og Byløft. Disse investeringene vil være avgjørende for å nå målet om å være et attraktivt bosted. Det er åpenbart, etter rådmannens vurdering, at det kommer en kommunereform. Det vil uansett være viktig at kommunestyret er oppmerksom på hva som er Tvedestrand's befolkning sine interesser også i en fremtidig større kommune. Det er viktig å ha tilgang til lokalt plasserte gode kommunale tjenester. Med ny E18 og endringene innenfor omsorgstjenestene, barnehage, skole og med en ny videregående skole, vil Tvedestrand kunne videreutvikles som et flott sted å bo også i fremtiden.

Kommunens oppgave er å gi innbyggerne det tjenestetilbudet de har krav på. Økonomiplanen forutsetter at gode løsninger finnes i løpet av 2014 og 2015, og innføres så fort som mulig i økonomiplanperioden. Hvis ikke frykter rådmannen at kommunens reelle handlingsfrihet vil bli fjernet.

De områdene i budsjettet det er knyttet høyest risiko til er innenfor skolesektoren, omsorgssektoren, økonomisk sosialhjelp og skattevekstanslaget.

Rådmannen er også i tvil om befolkningen vil akseptere en reduksjon i tjenestetilbudet i en tid hvor forventningene til offentlige tjenester synes å øke, samtidig som viljen til å dele byrdene kan se ut til å være på vikende front. Verdivalget mellom offentlig og privat konsum er et politisk valg.

3 SAMMENDRAG

Etter rådmannens vurdering driver Tvedestrand kommune kostnadseffektive tjenester med en gjennomgående tilstrekkelig kvalitet. Budsjettet må karakteriseres som stramt for 2015, men økonomiplanen gir et visst handlingsrom for kommunen.

Det er foretatt en kobling mellom fremtidige investeringer i skole og barnehager og en mulig fremtidig eiendomsskatt, slik at denne ikke brukes til løpende kommunal drift. Det er i tråd med de politiske styringssignalene.

Kommunen har mange dyktige medarbeidere, og vil ha en betydelig avgang for pensjon med utskifting av om lag 20 % av arbeidsstokken de neste 5-10 årene. Det gir utfordringer i å rekruttere nye medarbeidere og vedlikeholde kommunens kompetanse.

Kommunen har også et etterslep på vedlikehold av bygg og anlegg, og har variabel standard på skoler og barnehager. Økonomiplanen ivaretar behovet for bygging av ny barnehage og barneskole i sentrum av Tvedestrand.

Kommunens gjeld er håndterbar, men kan ikke økes mye i økonomiplanperioden uten et vedtak om innføring av eiendomsskatt etter neste valg.

Fokusområdene som foreslås i økonomiplanen er følgende:

- Planlegge og investere i ny barneskole i sentrum.
- Planlegge og investere i ny stor barnehage vest i sentrum.
- E18 og utvikling av næringsarealer.

- Næringsutvikling.
- Byløft med blant annet investeringer i Hovedgata/Hulgata.
- Ledelse.
- Kompetanse.
- Ressurs- og prosjektstyring.
- Kommunikasjon og service.
- Nedstyre kommunale tjenester og samtidig opprettholde en god kvalitet på tjenestene.

Samlet kan budsjettet for 2015 karakteriseres som et stramt budsjett uten ønsket rom til fondsavsetninger.

Økonomiplanen for 2015-2018 er fortsatt driftsmessig stram, men den er ekspansiv og fremtidsrettet med noen fondsavsetninger (buffer) i 2017-2018. Fondsavsetningen i 2017-2018 vil ligge på om lag 7,5 mill. kroner. Forslaget om å innføre eiendomsskatt fra 2017 for å finansiere et politisk ønsket høyt investeringsnivå er *ikke* årsaken til avsetningene i 2017-2018.

Kommunens likvide situasjon er tidvis svært stram, og vil med forventet utvikling av pensjonskostnadene medføre at behovet for kassakreditt trolig vil inntreffe i planperioden.

4 STYRINGSSYSTEM OG MÅLEKART

Styringssystemet i Tvedestrand kommune er basert på balansert målstyring. I 2015 er det lagt til grunn følgende tre fokusområder for alle enhetene:

- Brukere.
- Medarbeidere.
- Økonomi.

Kommunens styringssystem bygger på en årshjulstenkning hvor plan- og styringsprosessen gjennomgår ulike faser i løpet av året. Ledelse, forbedringer, bruker- og medarbeider-medvirkning er sentrale elementer i dette. Målstyringen skal legges opp slik at det søkes balanse mellom økonomiske mål, brukermål og medarbeidermål, som samlet sett gir best mulige tjenester til innbyggerne og effektiv ressursutnyttelse. Det er også satt opp inntil 3-4 fokusområder for hver enhet i 2015, som i 2014.

4.1. MÅLEKART FOR KOMMUNEN

Balansert målstyring forutsetter ofte at det utarbeides et målekart for organisasjonen. I 2012 og 2013 ble det kun utarbeidet et felles målekart for hele kommunen. Fra 2014 er dette videreutviklet ved at det ble utarbeidet et målekart for hver enhet i tillegg til et målekart for hele kommunen. Fokusområdet samfunn ble tatt ut av målekartet fra 2014, da dette punktet i stor grad dekkes innenfor fokusområdet bruker. Dette ble gjort for å få færre og mer målbare mål. I tillegg er det under omtalen av hver enhet fra 2014 også tatt med et nytt punkt som viser det budsjetterte aktivitetsnivået på tjenestene i form av noen nøkkeltall.

Målekart for Tvedestrand kommune 2015

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet i hver enhet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelser i hver enhet	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Fastsettes i hver enhet	Medarbeidertilfredshet på 4,0 (1 – 5, hvor 5 er best) Svarprosent: 65 % Sykefravær totalt på 7,5 %, hvorav korttid på 1,5 %.	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme, sum for alle enhetene.

Ambisjonsnivået for samlet sykefravær for hele kommunen er redusert fra 8,0 % i 2014 til 7,5 % i 2015.

4.2. ORGANISERING AV ARBEIDET MED ØKONOMIPLAN OG BUDSJETT

Prosessen for utarbeidelse av økonomiplan og budsjett har i år, som i 2014, vært lagt opp med den klare målsetningen om å få en størst mulig forankring både politisk og i rådmannens ledergruppe. Fra rådmannens side har det vært viktig at politikerne skal gi klare styringssignaler og prioriteringer ved årets arbeid med budsjett og økonomiplan.

Hovedtrekkene i prosessen har vært følgende:

- Kommunestyret vedtok i juni 2014 å legge rådmannens utkast til Handlingsplan for perioden 2015-18 ut på offentlig høring.
- Kommunestyret vedtok i september 2014 utkast til Handlingsplan for 2015-18 med seks hovedsatsingsområder i planperioden. Denne ble også vedtatt å legge ut på offentlig høring.
- Utvidet formannskap gjennomførte en “workshop” i september 2014 hvor det var sterkt fokus på prioriteringer og føringer til rådmannen basert på fakta (KOSTRA-tall og sammenligning med andre kommuner). Både rådmannens ledergruppe, hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet deltok på samlingen. Resultatet av samlingen var tre klare politiske hovedstrategier hvor de seks hovedsatsningsområdene vedtatt av kommunestyret ble videreført. I tillegg ble det lagt frem politiske forslag til flere ulike tiltak for å få budsjett og økonomiplan i balanse.
- Rådmannen og hans ledergruppe har deretter arbeidet hele høsten i felleskap med økonomiplanen og budsjettet med utgangspunkt i de politiske styringssignalene og føringene.
- Rådmannens utkast til “Økonomiplan 2015-18 og budsjett 2015” offentliggjøres den 18.11.14 på kommunestyremøtet.
- Formannskapet avgir sitt forslag til økonomiplan og budsjett i møte den 02.12.14 (i forkant samme dagen behandler arbeidsmiljøutvalget og administrasjonsutvalget forslaget fra rådmannen). Samtidig behandler formannskapet også handlingsplanen.
- Formannskapets forslag til økonomiplan og budsjett legges ut på offentlig høring i 14 dager. Utkast til handlingsplan er lagt ut på andre gangs høring i 30 dager fra 16.11.14.
- Kommunestyret behandler og vedtar “Økonomiplan 2015-18 og budsjett 2015” på møte den 16.12.14. Samtidig blir også “Handlingsplan 2015-18” behandlet og vedtatt.

5 STATSBUDDSJETTET

5.1 OMTALE AV DET ØKONOMISKE OPPLEGGET FOR KOMMUNESEKTOREN

I statsbudsjettet for 2015 legger regjeringen opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 6,2 mrd. kroner, dvs. 1,5 %. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2014 i revidert nasjonalbudsjett. Av veksten i de samlede inntektene er 4,4 mrd. kroner frie inntekter. Dette tilsvarer en reell vekst i de frie inntektene på 1,4 %. Av veksten i de frie inntektene får kommunene 3,9 mrd. kroner. Dersom regnskapet for 2014 viser andre totalsummer for de frie inntektene, vil vekstratene og -beløpene bli justert.

Veksten i frie inntekter må sees i sammenheng med merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen. Departementet har anslått at merutgifter i 2015 knyttet til den demografiske utviklingen er 2,5 mrd. kroner. Andelen som må dekkes av de frie inntektene utgjør om lag 2,1 mrd. kroner, mens om lag 0,4 mrd. kroner dekkes av gebyrinntekter mv.

Av veksten i de frie inntektene er 200 mill. kroner begrunnet med behovet for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Videre er 200 mill. kroner av veksten begrunnet i en styrking av kommunale tjenester til rusavhengige og personer med psykiske lidelser. 100 mill. kroner knytter seg til satsing på et mer fleksibelt barnehageopptak.

I tillegg til den nevnte realveksten er rammetilskuddet justert som følge av enkelte statlige vedtatte endringer som påvirker kommunenes utgifts- og inntektsnivå. For primærkommunene er de viktigste forholdene avvikling av kommunal medfinansiering av sykehus-tjenester, økt egenandel ved plassering i statlige barnevernsinstitusjoner, økte rettigheter innen ordningen med brukerstyrt personlig assistent, bortfall av ordning med gratis frukt og grønt på ungdomsskolen, reversering av innføring av kulturskoletimen i SFO, økt foreldrebetaling i barnehagene, kompensasjon for redusert foreldrebetaling i barnehagene fra foreldre med lav inntekt, samt helårseffekter av endringer påbegynt i 2014.

Maksimalprisen på barnehageplass har i 2014 vært 2 405 kroner pr. måned. Regjeringen foreslår å øke prisen til 2 580 kroner pr. måned i 2015. Regjeringens mål er likebehandling av private og kommunale barnehager. I 2014 var minimumstilskuddet til private barnehager 96 % på våren og 98 % på høsten. Regjeringen foreslår at satsen skal være 98 % i hele 2015.

I kommuneopplegget er det regnet med en årslønnsvekst fra 2014 til 2015 på 3,3 % og en prisvekst på varekjøp på om lag 2,5 %. Samlet blir dette en pris- og lønnsvekst (deflator) på 3,0 %.

Skattøren for primærkommunene er maksimalt 11,25 % i 2015. Dette er 0,15 prosentpoeng lavere enn i 2014.

Budsjettforliket i Stortinget og kommunestyrets vedtak medfører månedlig foreldrebetaling i barnehagene på 2 480 kroner i januar-april 2015 og 2 580 kroner fra mai 2015. Videre medfører vedtakene en maksimal skattøre på 11,35 % i 2015.

5.2 ENDRINGER I INNTEKTSSYSTEMET

Når staten fastsetter hvor mye hver enkelt kommune skal få i rammeoverføringer, deles først det samlede beløpet med en lik sum pr. innbygger. Deretter gjøres det korrigeringer som følge av forskjeller i forventet utgiftsnivå fra kommune til kommune. Til hjelp i dette er det lagd kostnadsnøkler på de ulike tjenesteområder, der en tar utgangspunkt i hvilke forhold som påvirker kostnadene.

For 2015 er det kun gjort tekniske endringer i kostnadsnøkkelene som følge av endringer i oppgaver.

6 DRIFT

6.1 HOVEDOVERSIKT DRIFT, SKJEMA 1A

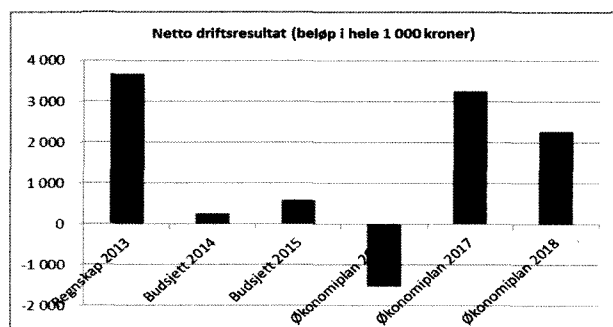
I forskrift om årsbudsjett er det angitt to budsjettskjema som er obligatoriske, nemlig skjema 1A og 1B. Skjema 1A viser skatt, rammetilskudd, statlige tilskudd, renter og avdrag, samt finansieringstransaksjoner. Skjema 1B viser hvordan nettoinntektene fra skjema 1A er fordelt på enhetene og ansvarsområdene i kommunen. For begge gjelder at det er 2015 som er bindende. Årene 2016 til 2018 er tatt med for å gi en samlet oversikt for hele økonomiplanperioden. Skjema 1A omfatter det som i kommunens detaljbudsjett og -regnskap føres på ansvar 290 Frie disponible inntekter, finans og avsetninger. *Tabellen er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak.*

Driftsbudsjettet (skjema 1A) (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kr.)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Skatt på inntekt og formue	-123 492	-126 112	-131 376	-131 376	-131 376	-131 376
Ordinært rammetilskudd	-172 094	-187 288	-184 074	-184 694	-184 694	-184 694
herav: fast del	-150 632	-163 632	-162 790	-163 455	-163 455	-163 457
skjønnsmidler	-1 850	-1 500	-400	-400	-400	-400
inntektsutjevning	-19 612	-22 156	-20 884	-20 839	-20 839	-20 837
Skatt på eiendom	0	0	0	0	-5 000	-10 000
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Merverdiavgiftskomp. fra investeringer	-4 542	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-8 952	-8 397	-9 385	-10 700	-12 069	-12 364
herav: inv.komp. Reform 97	-376	-305	-370	-370	-370	-370
rentekomp. skolebygg	-351	-370	-277	-274	-264	-249
rentekomp. skolebygg fra 2009	-92	-99	-157	-209	-285	-301
rentekomp. kirkebygg	-1 428	-73	-82	-90	-91	-238
inv.komp. eldreomsorg	-69	-1 425	-1 399	-1 407	-1 409	-1 406
integregringstilskudd flyktninger	-6 635	-6 125	-7 100	-8 350	-9 650	-9 800
Sum frie disponible inntekter	-309 080	-321 797	-324 835	-326 770	-333 139	-338 434
Renteinntekter og utbytte	-9 266	-12 180	-10 230	-10 560	-11 150	-11 740
herav: renteinntekter bankinnskudd	-1 488	-880	-780	-860	-950	-1 040
andre renteinntekter	-102	-100	-100	-100	-100	-100
utbytte fra Agder Energi	-6 538	-9 700	-7 650	-7 500	-7 500	-7 500
renteinntekter formidlingslån	-1 138	-1 500	-1 700	-2 100	-2 600	-3 100
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0

Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	8 315	8 606	8 628	9 903	12 388	16 077
herav: renteutgifter egne investeringslån	6 821	6 806	6 628	7 503	9 488	12 677
renteutgifter formidlingslån	1 494	1 800	2 000	2 400	2 900	3 400
Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån (egne investeringslån)	10 356	10 513	10 865	13 035	15 090	18 540
Netto finansinntekter/-utgifter	9 405	6 939	9 263	12 378	16 328	22 877
Til dekn. av tidl. års r-messige merforbruk	0	0	1 265	0	0	0
Til ubundne avsetninger	0	0	0	0	4 924	4 244
Til bundne avsetninger	3 802	251	157	0	0	10
herav: bundet fond vann	867	226	0	0	0	0
bundet fond avløp	0	0	157	0	0	10
bundet fond feiing	194	25	0	0	0	0
andre bundne driftsfond	2 741	0	0	0	0	0
Bruk av tidl. års r-messige mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-762	0	0	-341	0	0
herav: generelt disposisjonsfond	-416	0	0	-341	0	0
enheterenes disp.fond	0	0	0	0	0	0
"lån" av enheterenes disp.fond ved saldering	-346	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-1 728	0	-831	-1 196	-1 675	-1 990
herav: bundet fond vann	0	0	-780	-1 102	-1 450	-1 891
bundet fond avløp	0	0	0	-28	-142	0
bundet fond feiing	0	0	-51	-66	-83	-99
andre bundne driftsfond	-1 728	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	1 312	251	591	-1 537	3 249	2 264
Overført til investeringsbudsjettet	3 633	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-294 730	-314 607	-314 981	-315 929	-313 562	-313 293
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	295 996	314 607	314 981	315 929	313 562	313 293
Merforbruk (+)/mindreforbruk (-) =0	1 265	0	0	0	0	0

KOMMENTARER TIL HOVEDOVERSIKTEN (SKJEMA 1A)

Netto driftsresultat fremkommer ikke som eget begrep i skjemaet, men er summen av "Netto avsetninger" og "Overført til investeringsbudsjettet". De enkelte år i planperioden er beløpene henholdsvis 591 000 kroner, -1 546 000 kroner, 2 925 000 kroner og 970 000 kroner. *Kommunestyrets vedtak innebærer netto driftsresultat i 2015-2018 på henholdsvis 591 000 kroner, -1 537 000 kroner, 3 249 000 kroner og 2 264 000 kroner.*

Netto driftsresultat er i regnskapet for 2013 sterkt påvirket av overføring av merverdiavgifts-kompensasjon fra investeringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 er denne kompensasjonen ført direkte i investeringsbudsjettet, og påvirker dermed ikke netto driftsresultat.

Nedenfor følger en omtale av elementene i skjema 1A, i samme rekkefølge som i tabellen over.

Skatt og rammetilskudd

Beregningene av skatt og rammetilskudd er gjort med utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2015. Kommunenes Sentralforbund har utarbeidet en prognosemodell, og det er denne som er benyttet ved den interne fordelingen kommunene imellom. I modellen er det innarbeidet folketall pr. 1.7.2014. Det er dette folketallet som er grunnlag for den faste delen av rammetilskuddet. Inntektsutjevningen skal benytte folketall pr. 1.1.2015. Det er derfor usikkerhet både til inntektsutjevningen og skatteinntektene.

Staten legger til grunn en nominell skattevekst på 4,7 % fra 2014 til 2015 for primærkommunene samlet. Økningen er målt ut fra anslag på regnskap 2014, angitt i statsbudsjettet for 2015.

I årene 2016-2018 har en ikke innarbeidet noen realvekst. Erfaringene viser at en realvekst ofte blir fulgt av tydelige føringer på hvordan midlene er tenkt brukt, samt for å dekke økte utgifter som følge av den demografiske utviklingen.

Skatt og rammetilskudd er endret etter budsjettforliket i Stortinget og kommunestyrets vedtak. Det er kun små avvik som skyldes avrundinger. Stortingets vedtak innebærer blant annet en nominell skattevekst på 5,2 % fra 2014 til 2015 for primærkommunene samlet.

Eiendomsskatt

Rådmannen foreslår å innføre eiendomsskatt i 2017. Det er innarbeidet inntekter på 5 mill. kroner i 2017 og 10 mill. kroner i 2018. I vedlegg 2 vises det hvordan beløpene fremkommer. Det er lagt til grunn satser på 2 o/oo i 2017 og 4 o/oo i 2018. Det er stor usikkerhet knyttet til beregningene.

Andre generelle statstilskudd

Staten har ulike ordninger med rentekompensasjon og investeringskompensasjon, der en mottar tilskudd for investeringer. Ordningene med rentekompensasjon følger Husbankens flytende rente. Rådmannen har lagt til grunn at denne blir 2,5 % i 2015, 2,75 % i 2016, 3,0 % i 2017 og 3,25 % i 2018. *Kommunestyrets vedtak angående økonomiplan og budsjett medfører et rentenivå som er 0,3 prosentpoeng lavere enn rådmannen hadde lagt til grunn. Det gir et rentenivå i 2015-2018 på henholdsvis 2,2 %, 2,45 %, 2,7 % og 2,95 %.*

Kommunene mottar integreringstilskudd de fem første årene ved bosetting av flyktninger. Personer som får familiegjennforening med en som fikk opphold på humanitært grunnlag utløser tilskudd i tre år. I inntektsberegningene har en lagt inn det som er kjent til og med 2014, samt ti nye hvert år fra 2015. Antallet er økt fra fem i 2014, i tråd med kommunestyrevedtak høsten 2014. Eventuelle familiegjennforeninger er det ikke budsjettet med fra 2015, da det varierer fra år til år hvor mange som kommer.

Kommunestyret vedtok ved behandlingen av økonomiplanen og budsjettet at det skulle budsjetteres med fem familiegjensforeninger hvert år i planperioden.

Renteinntekter og utbytte

Ved beregning av renteinntekter bankinnskudd har en lagt til grunn en gjennomsnittlig bank-beholdning på 35 mill. kroner. Beløpet er høyst usikkert. Gjennomsnittlig rentesats er satt til 2,5 % i 2015, 2,75 % i 2016, 3,0 % i 2017 og 3,25 % i 2018. *Kommunestyrets vedtak angående økonomiplan og budsjett medfører et rentenivå som er 0,3 prosentpoeng lavere enn rådmannen hadde lagt til grunn. Det gir et rentenivå i 2015-2018 på henholdsvis 2,2 %, 2,45 %, 2,7 % og 2,95 %.*

Andre renteinntekter gjelder i hovedsak renteinntekter fra de som betaler fakturaer fra kommunen for sent.

Rådmannen har lagt til grunn at det betales utbytte fra Agder Energi AS med utgangspunkt i et resultat på 850 mill. kroner hvert år. Videre har en tatt utgangspunkt i dagens utbytte-politikk. Den innebærer at de første 500 mill. kroner betales i sin helhet i utbytte. Av overskytende overskudd utbetales 60 % i utbytte. Etter dette er budsjettert utbytte på 7,5 mill. kroner hvert år i planperioden. Det er for øvrig om lag det samme som en mottok i 2014. *Kommunestyret vedtok ved behandlingen av økonomiplanen og budsjettet å øke inntekten fra Agder Energi AS i 2015 med 150 000 kroner til 7 650 000 kroner. Det tilsvarer et resultat i Agder Energi AS på 870,5 mill. kroner.*

Tvedestrand kommune har en eierandel på 1,059 % i Agder Energi AS. 100 mill. kroner i endret utbyttegrunnlag ut over de første 500 mill. kroner vil dermed medføre 635 000 kroner i endret utbytte.

Renteinntekter fra formidlingslån er beregnet med utgangspunkt i anslag på flytende rente i Husbanken (se over), kjente låneopptak t.o.m. 2014, samt nye lån på 12 mill. kroner hvert år i planperioden.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Det er vanskelig å vite hvordan rentenivået vil utvikle seg de nærmeste årene. I planperioden er det forutsatt et rentenivå på 2,5 % i 2015, 2,75 % i 2016, 3,0 % i 2017 og 3,25 % i 2018. Dette gjelder på lån med flytende rente. På fastrentelånene har en selv sagt brukt avtalt rentesats. Rentesatsene er fastsatt med utgangspunkt i dagens rentenivå, samt blant annet informasjon fra Kommunalbanken om hva de tror om fremtidig renteutvikling. *Kommunestyrets vedtak angående økonomiplan og budsjett medfører et rentenivå som er 0,3 prosentpoeng lavere enn rådmannen hadde lagt til grunn. Det gir et rentenivå i 2015-2018 på henholdsvis 2,2 %, 2,45 %, 2,7 % og 2,95 %.*

Ved nye låneopptak har en forutsatt ½ års rentebelastning i 2015, og ¾ års rentebelastning i 2016-2018. Årsaken til at en regner med å måtte ta opp lånet tidligere på året de siste årene i planperioden er store investeringer.

Renteutgifter formidlingslån er budsjettert 0,3 mill. kroner høyere enn renteinntekter fra formidlingslån. Årsakene til denne differansen er i hovedsak ulik nedbetalingstid på utlån og innlån, samt at kommunen gjennom årene har hatt tap på formidlingslån. Det medfører at kommunen selv må dekke deler av renter og avdrag knyttet til lånene i Husbanken. Videre

skjer låneopptaket i Husbanken samlet tidlig i året, mens utlånene skjer løpende. Midler som ikke er disponert står på kommunens konto og genererer renteinntekter.

Endring i rentenivå

Investeringslån, renteinntekter, kompensasjonsordninger

Rådmannen har beregnet hvor mye en endring i rentenivået på én prosentenhet betyr for kommunens nettoutgifter. For kommunens utgifter til investeringslån, renteinntekter på bankbeholdning og rentekompensasjonsordninger er effekten ca. 0,5 mill. kroner i 2015, 1,2 mill. kroner i 2016, 2,2 mill. kroner i 2017 og 3,3 mill. kroner i 2018. Årsakene til at effekten øker er i hovedsak at lånegjelden øker. Økt rentenivå gir økte nettoutgifter.

Vann og avløp

Det er ikke alltid at en endring i den kalkulatoriske renten som benyttes innen vann- og avløpssektoren påvirker kommunens økonomi slik en skulle tro. Dette skyldes særregnskapet på området, og at utgiftsnivået justeres mot avsetninger til fond og bruk av fond eller gebyrnivå. Rådmannen har gjort beregninger på dette området også, der en blant annet har forutsatt samme gebyrnivå som i rådmannens forslag til økonomiplan og budsjett.

Dersom renten økes med én prosentenhet vil situasjonen forbedres med 250 000 kroner i 2015, 450 000 kroner i 2016 og 350 000 kroner i 2017, og forverres med 1 100 000 kroner i 2018. Dette ville medført et akkumulert underskudd ved utgangen av 2018 på 1 625 000 kroner på vannregnskapet og 2 645 000 kroner på avløpsregnskapet.

Dersom renten reduseres med én prosentenhet vil situasjonen forverres med 1 100 000 kroner i 2015 og 2016, og 1 200 000 kroner i 2017 og 2018. Dette ville medført et akkumulert overskudd ved utgangen av 2018 på 1 200 000 kroner på vannregnskapet og 2 625 000 kroner på avløpsregnskapet.

Rådmannen har i sitt forslag til økonomiplan og budsjett lagt inn en endring av gebyrsatsene slik at en om lag er i balanse på selvkostområdene ved slutten av planperioden. Dersom en hadde lagt til grunn andre rentesatser enn det som er tilfellet i rådmannens forslag hadde en også foreslått andre gebyrsatser. Samlet effekt av renteendring og gebyrendringer ville da ha vært null planperioden sett under ett.

Avdrag på lån (egne investeringslån)

Lån opptatt til og med 2014 er i utgangspunktet innarbeidet med avtalt nedbetalingstid. 2015 er siste året med avtalt avdragsfrihet/-reduksjon på to lån i Kommunalbanken. I grunnbudsjettet er det derfor en sterk økning i avdragene fra 2016.

På lån som må tas opp i 2015-2018 har en forutsatt 30 års nedbetalingstid. Det er videre forutsatt at disse låneopptakene belaster driften i opptaksåret med et halvt års avdrag.

Regnskapsforskriftene har bestemmelser om hvor mye kommunene minimum må betale i avdrag de enkelte år. Rådmannen har gjort beregninger, men ikke finregnet på minsteavdrag for årene i økonomiplanperioden. Med bakgrunn i dette er det grunn til å tro at avdragene kan settes lavere enn det dagens avtalte nedbetalingsplan tilsier, og likevel oppfylle forskriftenes krav. I 2015 og 2018 forutsettes det at avdragene kan reduseres med 0,25 mill. kroner i forhold til dagens avtalte nedbetaling. I 2016 og 2017 økes dette beløpet til 4,3 mill. kroner. Rådmannen har innarbeidet en slik avdragsprofil i budsjettet, men vil påpeke at det er usikkerhet rundt tiltaket.

Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk

Kommunen hadde et merforbruk i driften i 2013 på 1 265 000 kroner. Kommunestyret vedtok ved behandlingen av regnskapet at merforbruket skulle dekkes inn i 2015. Dersom kommunen ikke dekker merforbruket i 2015 vil en bli ført opp i "Register om betinget godkjenning og kontroll" (ROBEK).

Til ubundne avsetninger

Denne linjen angir i praksis kommunens overskudd det enkelte år. Som det fremgår av skjema 1A foreslås det avsatt 7 550 000 kroner til sammen i 2017 og 2018. *Etter kommunestyrets vedtak angående økonomiplanen og budsjettet er det forutsatt avsatt 9 168 000 kroner de samme årene.*

I følge samfunnsdelen i kommuneplanen bør det avsettes ca. 4 mill. kroner til disposisjonsfond hvert år. Hensikten med disposisjonsfond er å sikre seg mot uforutsette hendelser, svingninger i inntektene, betjene renter og avdrag etter investeringer, eventuelt behov for finansiering av investeringsutgiften egenkapitalinnskudd i KLP mv.

Nedenfor følger en tabell som viser beholdningen på disposisjonsfond i planperioden, jf. revidert budsjett 2014 pr. medio november 2014 og rådmannens forslag til økonomiplan 2015-2018. *Tabellen er oppdatert etter kommunestyrets vedtak.*

Disposisjonsfond (beløp i 1 000 kroner)	2015	2016	2017	2018
Beholdning pr. 1.1.	646	646	305	5 229
Bruk av disposisjonsfond		-341		
Avsetning til disposisjonsfond			4 924	4 244
Beholdning pr. 31.12.	646	305	5 229	9 473
<i>herav: generelt fond</i>	<i>646</i>	<i>305</i>	<i>5 229</i>	<i>9 473</i>
<i>enhetenes fond</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

I budsjettkontrollen pr. 2. tertial 2014 anslår enhetene et samlet merforbruk på 4,0 mill. kroner i 2014. Kommunestyret vedtok i sak 54/2014 handlingsregler for ansettelses- og innkjøpsbegrensninger i 2014. Rådmannen har håp om at effekten av vedtaket er større enn anslagene pr. 2. tertial 2014, og at resultatet derfor blir bedre. Videre viste beregninger at det muligens blir innsparinger knyttet til pensjonsutgiftene på rundt 4,0 mill. kroner. På den annen side ble det påpekt at skatteinntekten for 2014 synes å bli lavere enn regjeringen anslo i forslag til statsbudsjett 2015. Dersom det blir resultatet er en avhengig av andre innsparinger for å klare å holde den samlede budsjettrammen i 2014.

Som det fremgår av skjema 1A har ikke rådmannen lagt inn midler i 2015 eller 2016 til å dekke et eventuelt merforbruk i 2014. Siktemålet i 2014 er å holde den samlede budsjett-rammen.

Til bundne avsetninger

Avsetningen gjelder overskudd innen VA-sektoren (vann, avløp og feiing). Fordelingen på de ulike VA-områdene fremgår av skjema 1A. I følge selvkostbestemmelsene skal kalkulatoriske renter på investeringer beregnes med utgangspunkt i fem års SWAP-rente, tillagt 0,5 prosent-enhet. Med utgangspunkt i rentenivå i 2014 og rentebane for øvrige rentesatser, har en anslått denne satsen til henholdsvis 3,0 %, 3,25 %, 3,5 % og 3,75 % i planperioden. Det er stor

usikkerhet til rentenivået. Avvik fra det forutsatte nivået gir relativt store utslag i selvkost-regnskapene for vann og avløp.

Som det fremgår av omtalen av driftstiltak, foreslår rådmannen endringer i gebyrene fra 2015. Gebyrendringene, samt avsetninger og bruk av fond i planperioden, medfører at selvkost-regnskapene for de ulike områdene om lag er i balanse ved utgangen av 2018. Det vises til vedlegg 3 for mer informasjon.

Bruk av ubundne avsetninger

Rådmannen foreslår å bruke 350 000 kroner av fondsmidlene i 2016. *Kommunestyrets vedtak innebærer bruk av 341 000 kroner i 2016.*

Bruk av bundne avsetninger

Forslaget om bruk av bundne fond knytter seg til bruk av bundet driftsfond vann, avløp og feiing. Den foreslåtte bruken følger av beregninger på selvkostområdet, jf. omtale over.

Overført til investeringsbudsjettet

Som omtalt over skal merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer fra 2014 føres direkte i investeringsregnskapet. Overføringer fra drift til investering som følge av dette faller derfor bort.

Rådmannen tilrår heller ikke annen driftsfinansiering av investeringer i planperioden.

Til fordeling drift

Denne linjen angir nettobeløpet som følger av alle linjer over.

Sum fordelt til drift

Denne linjen viser summen av alle bevilgninger som er gitt i skjema 1B, dvs. summen av rammene til alle enhetene/ansvarsområdene i kommunen (se kapitlet under).

Merforbruk/mindreforbruk

Kommunene er pliktige til å budsjettere med balanse, både i budsjettåret og økonomiplanperioden. Denne linjen viser summen av det en hadde å fordele til enhetene, og det som er fordelt. Summen skal alltid være null.

6.2 HOVEDOVERSIKT DRIFT, SKJEMA 1B

I tabellen som følger vises rådmannens forslag til netto budsjettrammer for hver enhet/hvert ansvarsområde. Netto betyr at en har tatt summen av alle utgiftene og trukket fra alle inntekter som hører til enheten, som f.eks. sykepengerefusjoner, brukerbetalinger og tilskudd til særskilte formål som håndteres av den aktuelle enheten.

Endringer i enhetenes rammer fra ett år til et annet kan forklares med endringer i grunnbudsjettet, samt nye driftstiltak *i tråd med kommunestyrets vedtak*. Det vises til de to påfølgende kapitlene.

Til fordeling drift (skjema 1B) (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kr.)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Til fordeling drift (fra skjema 1A)	295 996	314 607	314 981	315 929	313 562	313 293
Fordelt slik:						
210 Rådmann og politiske styringsorganer	22 537	21 498	22 586	22 801	23 121	22 891
215 Administrativ støtteenhet	9 950	11 378	11 740	11 740	11 740	11 740
229 Tvedestrandsskolen	61 771	66 935	69 168	68 813	68 281	67 937
230 Barnehageenheten	33 223	37 326	37 775	37 795	37 695	38 495
240 Plan, miljø og eiendom	16 941	21 799	20 664	20 924	19 574	19 549
245 Teknisk drift	1 149	1 845	2 018	1 053	808	808
250 Omsorg og rehabilitering	83 731	82 400	77 202	76 632	76 132	76 132
255 Oppfølgingsenheten	17 846	20 833	30 148	29 648	29 648	29 648
260 Familiehuset - RBU	19 040	20 754	20 164	19 724	19 724	19 724
265 NAV	21 332	18 907	19 597	20 798	21 063	21 093
275 Kirke og tros- og livssynssamfunn	4 222	4 503	4 717	4 297	5 072	4 572
280 Till.bev., lønnsoppgj., premieavvik	3 774	5 969	-798	1 704	704	704
281 Ressursbank	121	310	0	0	0	0
283 Byløft	358	150	0	0	0	0

Organisatoriske endringer i 2013, som forklarer deler av endringene fra 2013 til 2014:

* Enhet 270 Kultur og næring ble nedlagt. Fritidsklubben ble overført til 260 Familiehuset-RBU, biblioteket ble overført til 215 Administrativ støtteenhet, kulturskolen ble overført til 229 Tvedestrandsskolen, næring, frivilligsentral og resten av kulturbudsjettet ble overført til 210 Rådmann og politiske styringsorganer.

* Alle skolene ble slått sammen til én enhet, 229 Tvedestrandsskolen. Noen skolerelaterte utgifter er flyttet fra ansvar 210 Rådmann og politiske styringsorganer og 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik til ansvar 229 Tvedestrandsskolen.

* Renholdstjenesten til ansvar 250 Omsorg og rehabilitering er flyttet til ansvar 240 Plan, miljø og eiendom.

Endring i 2014, som forklarer deler av endringene fra 2014 til 2015:

* Ansvaret for tjenesteområdet psykisk helse ble overført fra 250 Omsorg og rehabilitering til 255 Oppfølgingsenheten.

6.3 VIDEREFØRING AV DAGENS DRIFT

Som et ledd i arbeidet med økonomiplan og budsjett har rådmannen sett nærmere på hvilke bindinger som ligger på utgiftssiden ved videreføring av eksisterende virksomhet. Videre er økonomiske konsekvenser av politiske vedtak mv. innarbeidet.

Enhetene er i sine rammer for økonomiplanperioden kompensert for lønnsoppgjøret i 2014. Det er en sentral avsetning til lønnsoppgjøret i 2015, og enhetene vil bli kompensert for dette når oppgjøret er kjent.

Enhetene er kompensert for prisvekst på kjøp av varer og tjenester, tilsvarende regjeringens anslag for prisvekst oppgitt i statsbudsjettet for 2015. De inntekter som endrer seg i tråd med prisutviklingen i samfunnet er også forutsatt økt med samme prisforutsetninger.

Ansvarer for enkelte mindre budsjettposter er flyttet mellom enhetene. Dette er av teknisk karakter, og er gjort for å harmonisere ansvarsområder med budsjett.

De viktigste endringene i grunnbudsjettet er:

- I følge informasjon fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) kan pensjonssatsene reduseres i budsjettet for 2015. Arbeidsgivers andel som belastes gjennom året vil være 19,15 % i KLP (21,75 % i 2014) og 11,55 % i SPK (12,25 % i 2014). Inklusive arbeidsgiveravgift utgjør dette om lag 4 650 000 kroner.
- Årets premieavvik ("inntekt") er redusert med 2 700 000 kroner fra 2014 til 2015, til 11 320 000 kroner. Hvis en ser dette i sammenheng med punktet over, får en 1 950 000 kroner i redusert belastning knyttet til pensjonssatser og premieavvik i 2015.
- Amortisering av tidligere års premieavvik er økt med 1 526 000 kroner fra 2014 til 2015, til 4 981 000 kroner. Litt forenklet betyr amortisering av premieavvik at en hvert år utgiftsfører en andel av premieavvik som er oppstått tidligere år.
- Det er innarbeidet 150 000 kroner til utgifter ved valg i 2015 og 2017. Utgiftene føres på 210 Rådmann og politiske styringsorganer.
- Etter vedtak i kommunestyret har Risør og Tvedestrand gått sammen om å ansette felles kommuneoverlege. Som følge av samarbeidet er utgiftene redusert med 155 000 kroner. Det er da regnet med 1,0 årsverk som felles kommuneoverlege. Rammen til 210 Rådmann og politiske styringsorganer er redusert tilsvarende.
- Utgiftene til IKT er økt med 252 000 kroner under 210 Rådmann og politiske styringsorganer. Økningen skyldes økte driftsutgifter til eksisterende programvare, samt drift av felles interkommunal IKT-enhet.
- Budsjetterte gjesteelevsinntekter (grunnsatsen) er økt med 166 000 kroner. Det medfører en reduksjon av rammen til 229 Tvedestrandskolen. Videre er inntektene fra grunnsatsen samlet på et fellesområde for skolene, og ikke delt ut på hver skole som tidligere.
- Utgifter til gjesteelever i andre kommuner (stort sett fosterhjemsplasserte barn) er flyttet fra 260 Familiehuset til 229 Tvedestrandskolen. Årsaken er at det er enhetsleder for Tvedestrandskolen som fatter vedtak om eventuell spesialundervisning, der de største gjesteelevsutgiftene er. Enhetsleder skole har derfor best forutsetninger for å følge opp budsjettet. Med bakgrunn i informasjon høsten 2014 er det budsjettert med 1 500 000 kroner i 2015, dette er 680 000 kroner mer enn i 2014. Rammen til 229 Tvedestrandskolen er derfor økt. Det er usikkerhet rundt beløpet.
- I tråd med statlige vedtak er bevilgninger til gratis frukt og grønt på ungdomsskolen og kulturskoletimen i SFO tatt bort fra budsjettet. Dette utgjorde henholdsvis 180 000 kroner og 95 000 kroner, og rammen til 229 Tvedestrandskolen er redusert tilsvarende.
- Skolene er tildelt rammer i tråd med tildelingsmodellens kriterier, jf. revidert modell vedtatt av kommunestyret våren 2014.
- Vestre Sandøya skole omfattes ikke av tildelingsmodellen. I budsjettet for 2014 er det midler til to grupper på skolen, dette som følge av antall elever. Etter det en vet i dag faller elevtallet høsten 2017, slik at det da er grunnlag for én elevgruppe. Rammen er justert for dette.
- Rammen til 229 Tvedestrandsskolen ble i budsjettet økt med 450 000 kroner som følge av flere elever i Parkveien. Disse elevene er ferdige med skolen sommeren 2016, og rammen reduseres igjen fra det tidspunktet.

- Stortinget har bestemt at det skal skje endringer i beregningsmetoden for tildeling av tilskudd til private barnehager. Fra 2015 skal en ta utgangspunkt i kostnader til og barnetallet i kommunale barnehager i 2013 når satsen skal fastsettes. Kostnadene blir prisjustert opp til 2015-nivå, jf. statlig fastsatte prisomregningsfaktorer. Hensikten er å sikre forutsigbarhet. Videre har staten fastsatt at de private barnehagene skal ha minimum 98 % av full sats i hele 2015, mot 96 % på våren og 98 % på høsten i 2014. Rammen til 230 Barnehageenheten økes med 325 000 kroner fra 2014 til 2015.
- I budsjettet for 2014 hadde en forutsatt en nettoinntekt på 100 000 kroner fra gjestebarn i barnehagene. Den informasjon en har høsten 2014 tilsier at inntekten kan økes til 300 000 kroner. Rammen til 230 Barnehageenheten er justert tilsvarende.
- I statsbudsjettet for 2015 er det lagt opp til at familier med lav inntekt skal betale redusert pris for barnehageplass fra høsten 2015. Detaljer rundt ordningen er ikke kjent enda. Regjeringen har lagt inn midler i statsbudsjettet for å kompensere kommunene for inntektstapet. Tvedestrand's andel er beregnet til 160 000 kroner, og tilsvarende beløp er innarbeidet i rammen til 230 Barnehageenheten.
- Rammen til 240 Plan, miljø og eiendom er justert for helårskonsekvenser av iverksatte tiltak som driftsutgifter og -inntekter knyttet til boliger for utviklingshemmede i Olav Sverres vei.
- Utgiftene til strøm føres stort sett på ansvar 240 Plan, miljø og eiendom og 245 Teknisk drift. Fra 2015 er rammene økt med henholdsvis 110 000 kroner og 50 000 kroner. Det er usikkerhet knyttet til anslagene.
- Utgiftene til forsikring av bygninger føres også på 240 Plan, miljø og eiendom og 245 Teknisk drift. En har fått signal om at utgiftene vil bli redusert i 2015 som følge av utbetaling av utbytte. Rammene til de to enhetene er redusert med henholdsvis 196 000 kroner og 28 000 kroner.
- 240 Plan, miljø og eiendom har i flere år hatt en bevilgning i budsjettet på 190 000 kroner til kjøp av tjenester i forbindelse med kommunalt planarbeid. Siden enheten nå får særskilte bevilgninger til de fleste kommunale planene, er denne bevilgningen redusert med 150 000 kroner i 2015 og 2016.
- Rammen til 245 Teknisk drift er økt med 100 000 kroner som følge av at inntektskravet fra parkering er redusert tilsvarende. Det skyldes at store deler av området i Bakkeskåt ikke kan benyttes til parkering om sommeren som følge av at arrangementsteltet står på plassen i ferietiden.
- Det er gjort anslag for antall nye tilkoblinger innen vann- og avløpssektoren. Med utgangspunkt i dette er det beregnet inntekter fra tilkoblinger og løpende avgifter. Rammen til 245 Teknisk drift er justert tilsvarende utviklingen i inntektene. Det vises til vedlegget om særregnskap for vann- og avløpssektoren, der blant annet anslag på tilkoblinger og inntekter fremkommer.
- Kommunen har ikke mottatt budsjett for interkommunalt brannvesen for 2015. En har derfor prisjustert åkontobeløpet for 2014 opp til 2015-nivå når det gjelder driften. I tillegg til dette må kommunene betale en andel av investeringer i brannvesenet. Det er ikke mottatt noe konkret budsjett for dette, men en har beregnet det ut fra tidligere satt ramme og planer for bruk. Videre er det innarbeidet midler til betaling av etterslep knyttet til opplæring av deltidsbrannmannskapene. I alt er det avsatt 4 920 000 kroner i budsjettet for 2015. Hittil har Tvedestrand betalt 11 % av utgiftene i brannsamarbeidet. Flere arbeidsgrupper har sett på utgiftsfordelingen. Det er høsten 2014 ikke fattet vedtak om nye fordelingsprosjenter, så en har benyttet 11 % også i budsjettet for 2015.

- I budsjettet for 2014 fikk 250 Omsorg og rehabilitering økt sin ramme med 1 810 000 kroner som følge av en ny ressurskrevende bruker. Vedkommende har flyttet ut av kommunen, og rammen er derfor redusert tilsvarende i 2015.
- Kommunestyret vedtok i 2014 i saken om organisatoriske endringer i helse- og omsorgssektoren blant annet å overføre ansvaret for psykisk helse fra 250 Omsorg og rehabilitering til 255 Oppfølgingsenheten. Som en følge av dette er 4 855 000 kroner flyttet mellom enhetene.
- Fra høsten 2014 ble det opprettet flere stillinger på 255 Oppfølgingsenheten knyttet til nye boliger for utviklingshemmede i Olav Sverres vei. I 2015 er enhetens ramme økt for å dekke utgiftene til disse stillingene hele året. Økningen i 2015 er på 2 490 000 kroner for personell til boligene og 190 000 kroner for en halv stilling ved dagsenteret.
- Ved 260 Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge var det første halvår 2014 et vakant årsverk som helsesøster. Effekten av tiltaket var 300 000 kroner. Rammen er økt tilsvarende i 2015, slik at enheten har lønnsmidler for hele året til denne stillingen.
- I 2014 var budsjettbeløpet til utgifter til interkommunal pedagogisk/ psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) satt 200 000 kroner for høyt. Dette er nå justert i rammen til 260 Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge.
- Rammen til 265 NAV er økt med 101 000 kroner for å dekke utbetalingene av kvalifiseringsstønad til 14 klienter pr. år, som er NAVs anslag på deltakere i programmet fra 2014.
- Beregninger for utbetaling av introduksjonsstønad til flyktninger viser at utgiftene forventes redusert med 760 000 kroner i 2015, sammenlignet med 2014. Rammen til 265 NAV er justert tilsvarende. Rammen er også justert resten av planperioden, i tråd med beregningene. I disse tallene er det tatt utgangspunkt i mottak av fem flyktninger pr. år. Økningen i antallet er håndtert som tiltak og ikke grunnbudsjettendring.
- På ansvar 283 Byløft var det i 2014 innarbeidet 150 000 kroner i kommunale midler til planarbeid. I tråd med økonomiplan 2014-2017 er dette tatt bort igjen i 2015.

I tillegg til ovenstående er det foretatt en rekke mindre endringer.

6.4 DRIFTSTILTAK

I dette kapitlet omtales de ulike driftstiltakene som er innarbeidet i økonomiplanen og budsjettet. Tiltakene er inndelt etter hvilken enhet eller ansvarsområde som har ansvar for tiltaket/tjenesten.

6.4.1 Ansvar 210 Rådmann og politiske styringsorganer

Ansvar 210 Rådmann og politiske styringsorganer (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Tvedestrand badepark, driftsutgifter	40	40	40	40
Kulturrådgiver, midlertidig reduksjon fra 0,5 til 0,3 årsverk	-119			
Kommuneoverlege, redusert stilling, felles med Risør	-130	-130	-130	-130
Øke antall flyktninger fra 5 til 10 pr. år, IKT-program		40	40	40
IKT-investeringer DDØ, renter og avdrag		166	276	166
DDØ, økning driftsutgifter pga. investeringer		70	130	160
Sum	-209	186	356	276

Tvedestrand badepark ble etablert i 2014, etter at Gjensidigestiftelsen bidro med 900 000 kroner til anskaffelse av en badeparkrigg og aktivitetsutstyr. Kommunen vil få utgifter til drift og vedlikehold av anlegget. Dette er anslått til 40 000 kroner i direkte utgifter. I tillegg benyttes kommunalt ansatte blant annet ved utsetting og opptak av riggen. Strandvertordningen forutsettes finansiert med eksterne midler, og er dermed ikke med i de 40 000 kronene. Bruttokostnadene for strandvertordningen er budsjettert med 120 000 kroner i 2015.

I 2014 har en redusert midlertidig stillingen som kulturrådgiver fra 0,5 årsverk til 0,3 årsverk. Som følge av at Byløftprosjektet forlenges ut i 2015, kan dette fortsette til 30.9.2015. Det foreslås derfor en innsparing på området i 2015. Konsekvensen av dette er at ressursene på kulturområdet er på et svært lavt nivå.

Kommunestyret vedtok i sak 97/2013 å inngå et samarbeid med Risør kommune om felles kommuneoverlege. Vedtaket lød på 1,0 årsverk. Det er nå ansatt ny felles kommuneoverlege i 60 % stilling. I budsjettet er det lagt inn en ressurs på 80 %. I løpet av 2015 vil en evaluere ressursbehovet opp mot de lovpålagte oppgavene.

Kommunestyret vedtok i sak 108/2014 at kommunen skal motta ti flyktninger pr. år i stedet for fem som en har hatt vedtak på de siste årene. NAV har et stort behov for et IKT-fagprogram for oppfølgingen. Det foreslås anskaffet, og utgiftene føres hos rådmannen sammen med andre utgifter til IKT-programmer.

Det felles IKT-samarbeidet i østregionen får fastsatt rammer for investeringer hvert år. Det vises til eget vedlegg som angir totalrammer og fordeling på prosjekter. De deltakende kommuner utenom vertskommunen Vegårshei betaler investeringene ved bidrag til dekning av renter og avdrag. De økte utgiftene som er innarbeidet i tabellen over følger av forslag til nye investeringer.

Ny IKT-programvare vil i mange tilfeller også øke løpende driftsutgifter til brukerstøtte, vedlikehold mv. Beløpene som foreslås følger av forslag til investeringsbudsjett i IKT-samarbeidet.

6.4.2 Ansvar 215 Administrativ støtteenhet

Ansvar 215 Administrativ støtteenhet (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Redusert bemanning 0,2 årsverk på biblioteket fra 1.1.2015	-100	-100	-100	-100
Sum	-100	-100	-100	-100

Det foreslås å redusere antall årsverk på biblioteket fra 1,7 til 1,5 fra 1.1.2015. Konsekvensen av dette vil i utgangspunktet være at biblioteket stenges en dag i uka. I tillegg vil biblioteket de andre virkedagene åpne kl. 9.00 i stedet for kl. 8.00. Øvrige åpningstider opprettholdes.

Det foreslås innkjøpt en utlånsautomat, slik at låntakerne selv kan håndtere utlån og innlevering av bøker. Ved anskaffelse av denne vil alternativet til å stenge én dag i uka være at biblioteket den dagen er åpent, men ubemannet. Automaten kan benyttes i hele bibliotekets åpningstid.

For å imøtekomme fremtidens krav om en åpen kommune og økt elektronisk kommunikasjon med kommunens innbyggere, må en frigjøre ressurser til utvikling av kommunens hjemmeside, dokumenthåndtering osv. Det foreslås derfor at åpningstidene på sentralbordet og i ekspedisjonen blir kl. 9.00-15.00.

Rådmannen vil i 2015 nedsette ei arbeidsgruppe som skal vurdere organiseringen av biblioteket, sentralbordet og ekspedisjonen.

6.4.3 Ansvar 229 Tvedestrandskolen

Ansvar 229 Tvedestrandskolen (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Leie av Sonesens hus til psykososiale tiltak/spesialundervisning	40	40	40	40
Sommerskole i matematikk	25	25	25	25
Skoleskyss, redusere utgiftene knyttet til farlig skolevei	-150	-300	-300	-300
Minoritetsspråklige elever, endret avsetning til norskopplæring	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Elever med svært store behov, økt bevilgning	770	770	770	770
Kulturskolen, redusert utgiftsnivå (Tvedestrand's andel)	-85	-85	-85	-85
Sum	-650	-800	-800	-800

Tvedestrand skole har behov for mer areal til gjennomføring av spesialundervisning og psykososiale tiltak. Tvedestrand kommunale boligstiftelse eier Sonesens hus, og dette bygget kan kommunen leie. Huset ligger nær skolen, og rådmannen tilrår at det inngås en leiekontrakt for bygget.

For å bedre matematikkunnskapene for avgangselevne fra ungdomsskolen, foreslås det å bevilge midler til en frivillig sommerskole (ei uke) i matematikk etter at elevene er ferdige med 9. trinn.

I 2014 har et ad hoc-utvalg blant annet vurdert skoleskyss. Utvalget peker på at noen av de som i dag skysses som følge av farlig skolevei, muligens ikke lenger har krav på skyss. Dette fordi veiene kan være utbedret siden vedtakene ble fattet. Rådmannen foreslår til kommunestyrets møte i november 2014 å nedsette et administrativt utvalg med fagpersoner for å vurdere saken. I økonomiplanen har en innarbeidet en forventning om lavere utgifter til slik skyss fra høsten 2015.

Kommunestyret vedtok i sak 64/2014 å endre tildelingsmodellen for skolesektoren. De viktigste endringene var at bevilgningene til norskopplæring av minoritetsspråklige elever og elever med svært store behov skulle tas ut av tildelingsmodellen. Den økonomiske rammen for hvert av disse områdene skal fastsettes av kommunestyret. Det ble også forutsatt at tildelingen skal være forankret i enkeltvedtak. Utgangspunktet i grunnbudsjettet er 2014-rammen prisjustert til 2015.

Norskopplæring av minoritetsspråklige elever er organisert med én gruppe på Lyngmyr ungdomsskole og én gruppe på Tvedestrand skole. Med utgangspunkt i gruppesatser som i tildelingsmodellen, er skolene i alt tildelt 1 667 000 kroner. Dette er 1 250 000 kroner mindre enn en prisjustert 2014-bevilgning.

Bevilgningen til elever med svært store behov foreslås satt til 5 018 000 kroner. Av dette er 4 660 000 kroner disponert. Det betyr at 358 000 kroner foreløpig er udisponert. I 2014 har skolesektoren benyttet personell med relevant kompetanse fra andre kommunale enheter, for å imøtekomme behov av psykososial karakter. Dette ser ut til å vært vellykket, og rådmannen vil vurdere bruk av annet fagpersonell fremover. Fra 2015 må skoleenheten påregne å dekke utgiftene selv, og det er naturlig å bruke avsetningen til elever med svært store behov til dette formålet. Samlet sett er avsetningen til elever med svært store behov 770 000 kroner høyere enn en prisjustert 2014-ramme. Årsaken til økningen er tidlig innsats, samt bruk av annen kompetanse enn det en tradisjonelt har benyttet i skoleverket.

Tvedestrand er vertskommune for interkommunal kulturskole for Gjerstad, Risør, Vegårshei og Tvedestrand kommuner. Rådmannen foreslår at utgiftene i kulturskolen skal reduseres, med effekt 85 000 kroner som Tvedestrands andel. Tiltakene er fjerning av subsidiering av dirigentlønn til voksenkor og –korps, reduksjon på ulike driftsutgifter, økning av elevkontingenten med 5 % og økning av elevkontingent for salg av elevplasser til korps med 10 %. Sistnevnte har hatt og vil fortsatt ha redusert pris.

I økonomiplanen for 2014-2017 var det et tiltak kalt "Kostnadsreduksjoner i grunnskolen, og beløpene var 3,0 mill. kroner i 2015 og 5,0 mill. kroner i 2016 og 2017. Det var ikke konkretisert hva slags innhold kostnadsreduksjonene skulle ha, men det ble opprettet et ad hoc-utvalg som skulle se på saken. De tidligere planlagte kostnadsreduksjonene er tatt bort i rådmannens forslag til økonomiplan 2015-2018.

6.4.4 Ansvar 230 Barnehageenheten

Ansvar 230 Barnehageenheten (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Foreldrebetaling, øke fra 2.405 til 2.580 kroner pr. måned fra 1.1.2015	-370	-370	-370	-370
Kostpenger, øke fra 240 til 300 kroner pr. måned fra 1.1.2015	0	0	0	0
Barnehager, lekeplassutstyr	100	100		
Øke antall barnehageplasser med 18 fra 1.8.2018				800
Sum rådmannens forslag	-270	-270	-370	430
Endringer vedtatt av kommunestyret				
Reduserte inntekter fra foreldrebetaling i kommunale barnehager, utsatt virkningstidspunkt for maksimalpris	135			
Økt tilskudd til private barnehager som følge av redusert foreldrebetaling, utsatt virkningstidspunkt for maksimalpris	60			
Foreldremoderasjon ved barnehagebet., tidligere innføring av ordning	65			
Foreldremoderasjon ved barnehagebet., økt inntektsgrense	55	85	85	85
Sum (vedtatt)	45	-185	-285	515

I statsbudsjettet for 2015 foreslås det å øke maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagene til 2 580 kroner pr. måned for en full plass. Siden kommunene da får mulighet til å øke oppholdsbetalingen, får en reduserte rammeoverføringer fra staten. Kommunen har fulgt statlige maksimale betalingssatser til nå, og rådmannen foreslår at dette videreføres. Endringen skjer fra 1.1.2015. *Stortinget og kommunestyret vedtok en foreldrebetaling på 2 480 kroner pr. måned og januar-april 2015, og en økning til 2 580 kroner fra mai 2015. Det medfører reduserte inntekter i de kommunale barnehagene og økt tilskudd til de private barnehagene.*

Regjeringen hadde i sitt forslag til statsbudsjett foreslått redusert foreldrebetaling fra 1.8.2015 for familier med lav inntekt. Stortinget vedtok å fremskynde tidspunktet til 1.5.2015, samt å øke inntektsgrensen. Kommunestyret fulgte opp vedtaket ved å øke bevilgningene til Barnehageenheten, siden enheten forventes å få reduserte inntekter i kommunale barnehager og økte utgifter til private barnehager.

I 2014 betaler foreldrene 240 kroner pr. måned i kostpenger for barn med full barnehageplass. Barna får da all mat og drikke de trenger i løpet av dagen. Erfaringene viser at dette blir for lite til å dekke utgiftene. Rådmannen foreslår å øke prisen til 300 kroner pr. måned. Et alternativ til å øke prisen kan være å slutte å servere mat, og at barna må ha med niste. Barnehagene kan for eksempel kun servere drikke og frukt, og prisen kan i så fall heller settes ned. Saken skal diskuteres med felles samarbeidsutvalg for barnehagene etter at rådmannen har ferdigstilt sitt budsjettforslag. Med bakgrunn i diskusjonen i samarbeidsutvalget kan rådmannen derfor komme til å endre innstillingen i saken. Uansett vil dette ikke ha noen effekt på kommunens nettobudsjett, da utgifter og inntekter knyttet til servering av mat skal være like store.

Tidligere var det en fast budsjettpost til lekeplassutstyr i barnehager og skoler. Flere års fravær av slike midler har medført et økende behov for utskifting og komplettering av utstyr. Noe av utstyret er allerede demontert, fordi det var farlig å bruke. Hvis en ikke skifter ut utstyret og anskaffer nytt, vil blant annet risikoen for skader øke og barna får redusert leketilbud. I budsjettet for 2014 ble det bevilget 150 000 kroner, og rådmannen foreslår ytterligere bevilgninger i 2015 og 2016. Det nye utstyret vil bli plassert i barnehager som skal bestå etter at en har bygd en ny barnehage, jf. investeringsbudsjettet.

Kommunestyret behandlet barnehageplanen i oktober 2013, sak 90. En av konklusjonene i planen er at kapasiteten skal utvides med én avdeling, og at tidspunktet skal avgjøres i økonomiplan og budsjett. I økonomiplanen for 2014-2017 var dette innarbeidet fra høsten 2017. Nå er det utsatt til høsten 2018.

I forslag til statsbudsjett for 2015 skriver regjeringen at det skal være mer fleksibelt barnehageopptak. Hva som menes med endringene fremgår ikke av statsbudsjettet. For å dekke kommunesektorens økte utgifter til dette er det lagt inn midler i rammeoverføringene. Tvedestrand's andel av den samlede bevilgningen er om lag 140 000 kroner. Det dekker om lag 1,5 helårsplass for et stort barn eller om lag 0,75 helårsplass for et lite barn. Rådmannen har ikke foreslått endringer i bevilgningen til barnehagesektoren som følge av dette. På den annen side viser beregninger at en høsten 2015 trolig vil ha kapasitet til å dekke mer enn det som er lovpålagt, muligens tilsvarende om lag en halv avdeling (ni plasser). Rådmannen foreslår ikke å nedjustere kapasiteten og bevilgningene, men ser disse forholdene i sammenheng.

6.4.5 Ansvar 240 Plan, miljø og eiendom

Ansvar 240 Plan, miljø og eiendom (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Sikkerhet (brann, IK-elektro, termofotografering)/vedlikehold	150	150		
Enøk-tiltak Lyngmyr skole, reduserte strømutfgifter			-200	-200
Enøk-tiltak Strannasenteret, reduserte strømutfgifter			-400	-400
Plan for kommunale brygger		150		
Reguleringsplan for ny barnehage	50	100		
Reguleringsplan for ny barneskole	50	100		
Kommuneplan, hovedrevisjon av arealdelen	150	50		
Grenstøl, områdeplan 2 (Grenstøl-FV410)	100	100		
Salg av eiendommer, innsparer driftsutgifter		-100	-100	-100
Økt vedlikehold bygninger		100	200	250
Lyngmyr skole, skifte varmegjenvinner (på stort ventilasjonsanlegg)	300			
Kommunehuset, økt husleie pga. ventilasjon i 2. og 3. etasje		80	80	80
Egeninnsats på skifting av tak, jf. investeringsbudsjettet	-250			
Renholdstjenesten, ytterligere innsparing	-200	-200	-200	-200
Båtplassavgift, øke avgiften	-50	-50	-50	-50
Reguleringsplan for området rundt kommunehuset/Tjennaparken		200		
Sum	300	680	-670	-620

I 2011 og 2012 ble det gjennomført en omfattende kartlegging av en stor andel av bygningsmassen med tanke på brannsikkerhet. Flere alvorlige feil og mangler ble avdekket. I 2013 og 2014 ble det hvert år bevilget 300 000 kroner til dette formålet. Rådmannen foreslår å bevilge ytterligere midler i 2015 og 2016 for å lukke avvikene.

I investeringsbudsjettet foreslås det enøk-tiltak både på Lyngmyr skole og på Strannasenteret. Tiltakene skal blant annet bidra til å redusere strømutfgiftene. Basert på konsulentrapporter anslås innsparingene til å bli henholdsvis 200 000 kroner og 400 000 kroner. Før en iverksetter tiltakene vil beregningene bli kvalitetssikret. Utviklingen i strømprisene vil selvsagt påvirke innsparingsbeløpet.

Det er utarbeidet en tilstandsrapport som viser at de fleste kommunale bryggene er i en dårlig forfatning. Det må lages en helhetlig plan for hvilke brygger som skal utbedres og hvordan det skal gjøres, samt hvilke som eventuelt skal tas ut av drift. Ved planleggingen må brukerkonsekvensene vektlegges. Enheten har ikke kapasitet til å lage hele planen med egne ansatte, og det er derfor innarbeidet midler til noe kjøp av tjenester. Av kapasitetsmessige årsaker foreslås planen forskjøvet fra 2015 til 2016.

Som det fremgår av investeringsbudsjettet er det lagt inn midler til bygging av en ny kommunal barnehage mot slutten av planperioden. I forkant av dette må det lages en reguleringsplan. Det foreslås avsatt midler i 2015 og 2016 til kjøp av tjenester i forbindelse med planarbeidet.

I investeringsbudsjettet er det også lagt inn midler til bygging av ny barneskole i planperioden. Det må lages en reguleringsplan for dette området, og midler til kjøp av tjenester er innarbeidet i budsjettet i 2015 og 2016.

Kommunestyret vedtok ved behandlingen av kommunal planstrategi å gjennomføre en hovedrevisjon av kommuneplanens arealdel. Planarbeidet vil i hovedsak skje i egen regi. Det er bevilget til sammen 100 000 kroner til formålet i 2013 og 2014, og det foreslås ytterligere bevilgninger i 2015 og 2016.

Arbeidet med områdeplan i Grenstølområdet er delt i to, i hovedsak som følge av ulikt tidsperspektiv. Områdeplan 1 omfatter næringsarealer ved Grenstøl/ny E18, og ferdigstilles i løpet av 2014. Områdeplan 2 gjelder området mellom Grenstøl og fylkesvei 410 (ytte vei mot Arendal), med sikte på å anlegge ny vei mot Slotta. Det ble bevilget 100 000 kroner til områdeplan 2 i budsjettet for 2014. For å ferdigstille planen foreslås det ytterligere bevilgninger i 2015 og 2016. I tillegg bruker egne ansatte mye tid på planarbeidet.

Kommunestyret vedtok i sakene 19/2013 og 109/2014 salg av noe kommunal eiendomsmasse. I sistnevnte sak ble det blant annet vedtatt å sette i gang en prosess for å selge Middelskolen. Ved et salg av dette bygget vil kommunen spare driftsutgifter. Det er derfor forutsatt 100 000 kroner i innsparte driftsutgifter fra 2016. Ved et salg av Middelskolen, må en finne midlertid plass til dagens brukere. Kostnader ved dette er uvisst.

Kommunen har en stor bygningsmasse, og det er etterslep på vedlikehold. For å bedre situasjonen noe foreslås det økte bevilgninger fra 2016.

Varmegjenvinneren på to store ventilasjonsanlegg på Lyngmyr skole må skiftes, og kommunen har fått et pristilbud på ca. 300 000 kroner. Dersom varmegjenvinnerne ikke skiftes vil en få dårligere inneklime og økte strømutfgifter.

I kommunehuset er det ikke balansert ventilasjonsanlegg i 2. og 3. etasje. Spesielt sommerstid kan det bli svært varmt og dårlig inneklime. Det er Tvedestrand kommunehus AS som eier bygget, og kommunens økte utfgifter etter tiltaket vil derfor bli økt husleie. Tiltaket forutsetter et vedtak i Tvedestrand kommunehus AS. Høyst sannsynlig vil tiltaket føre til reduserte strømutfgifter.

Som det fremgår av investeringsbudsjettet er det ført opp flere prosjekter med utskifting av gamle tak i 2015. Det forutsettes at kommunens vaktmestre utfører ett av tiltakene. De får da mindre tid til ordinære vaktmesteroppgaver, det kan gå ut over brukerne av de kommunale bygningene.

Fra høsten 2013 er all renholdstjeneste samlet i Plan, miljø og eiendom. I 2015 var det opprinnelig forutsatt 200 000 kroner i innsparing som følge av omorganiseringen. Det foreslås nå ytterligere innsparingskrav på 200 000 kroner fra 2015. Dette vil i hovedsak bli effektivert ved inntjening fra salg av tjenester, så de kommunale brukerne vil merke lite til endringene.

Rådmannen foreslår å øke inntektene fra båt plassavgifter med 50 000 kroner. Det tilsvarer en avgiftsøkning på ca. 13 %.

Gjeldende reguleringsplan for området rundt kommunehuset og Tjennaparken bør revideres av hensyn til trafikk sikkerhet og utnyttelse av området til friluftsfaktiviteter og rekreasjon.

Rådmannen tilrår derfor at det avsettes midler til utarbeidelse av en ny reguleringsplan for området i 2016.

6.4.6 Ansvar 245 Teknisk drift

Ansvar 245 Teknisk drift (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Parkering, saksbehandlings- og innfordringssystem	100			
Parkeringsinntekter, øke timeprisen fra 7/15 kroner til 10/20 kroner	-100	-100	-100	-100
Nedklassifisering av kommunale veier i distriktene	-310	-560	-560	-560
Tilskudd til private veier, økning som følge av flere km. privat vei	60	60	60	60
Redusere med 0,5 årsverk fagarbeider på vei	-250	-250	-250	-250
Veilys, overdra ansvaret til Vegvesenet, jf. avtale	-100	-100	-100	-100
Avtale med båtselskapet Sørlandets maritime, reforhandle avtale	-300	-600	-600	-600
Rehabiliteringsplan vann, økning i vedlikeholdsutgifter	500	500	500	500
Rehabiliteringsplan avløp, økning i vedlikeholdsutgifter	500	500	500	500
Dypvåg (området ved skolen), avløp, økte inntekter pga. investering	-80	-180	-70	-70
Dypvåg (området ved skolen), avløp, økte utgifter pga. investering	50	100	100	100
Grønlandsveien, avløp, økte inntekter pga. investering		-80	-180	-150
Grønlandsveien, avløp, økte utgifter pga. investering		35	70	70
Øke kloakkavgiften med ca. 7 % fra 1.1.2015, 412,50 kr. inkl. mva.	-1 060	-1 090	-1 110	-1 120
Redusere vannavgiften med ca. 9 % fra 1.1.2015, 350,00 kr. inkl. mva.	740	750	760	770
Redusere feieavgiften med ca. 17 % fra 1.1.2015, 62,50 kr. inkl. mva.	150	150	150	150
Sum rådmannens forslag	-100	-865	-830	-800
Endringer vedtatt av kommunestyret				
Øke tilskuddet til dagens private veier fra 5 kroner til 10 kroner pr. meter vei, ordning ellers som tidligere	140	140	140	140
Sum (vedtatt)	40	-725	-690	-660

Dagens saksbehandlings- og innfordringssystem innen parkering utfases av leverandør i 2015. Det er derfor behov for et nytt system. I tillegg bør en gå over fra dagens papirbaserte system ved ilegging av parkeringsgebyr til et elektronisk system. Rådmannen har lagt inn 100 000 kroner til nytt system i 2015. Det er svært stor usikkerhet til beløpets størrelse.

Siden 2006 har inntekter fra parkeringsavgift og –gebyr vært mellom 1,0 mill. kroner og 1,2 mill. kroner. Ett av omstillingstiltakene fra 2008 innen Teknisk drift var å øke parkeringsinntektene. Av ulike årsaker har ikke dette målet vært nådd. Siden 2009 har gjennomsnittlig svikt i inntektene vært rundt 0,4 mill. kroner. Rådmannen foreslår å øke parkeringsavgiften fra 7 kroner til 10 kroner i vintersesongen og fra 15 kroner til 20 kroner i sommersesongen. Da anslås det at en kan oppnå om lag 0,1 mill. kroner mer i inntekter enn det som ligger i grunnbudsjettet.

Til kommunestyrets møte i november 2014 legger rådmannen frem en sak om rapporten fra ad hoc-utvalget for tekniske tjenester. Ett av forslagene er å nedklassifisere seks kommunale veier i distriktene. Rådmannen tilrår at forslaget legges ut på høring, og at kommunestyret får saken til endelig behandling i sitt første møte i 2015. I denne økonomiplanen har en forutsatt nedklassifisering fra medio 2015.

Dagens private veier får tilskudd på fem kroner pr. meter. Som en følge av forslaget om nedklassifisering, er det innarbeidet mer midler i tilskudd til private veier. Ad hoc-utvalget foreslo at eierne av veiene som nedklassifiseres nå skal få 10 kroner i tilskudd pr. meter, men med et øvre tak på 15 000 kroner pr. bebodd gårds- og bruksnummer. Rådmannen har fulgt opp dette forslaget i økonomiplanen.

Som en følge av forslaget om nedklassifisering av veier, foreslår rådmannen å inndra 0,5 årsverk fagarbeider på vei. Stillingen er for tiden vakant.

Kommunen har i dag ansvaret for drift og vedlikehold av veilys langs enkelte fylkesveier. Rådmannen legger derfor til grunn at en kan inngå en avtale der ansvaret overføres til Vegvesenet. Det anslås at innsparingen er på 100 000 kroner.

Aust-Agder fylkeskommune og Sørlandets Maritime AS har inngått en avtale om drift av båtruter til Lyngør og Sandøya. Avtalen gjelder frem til 31.12.2020. I avtalen forutsettes det at Tvedestrand kommune skal dekke 30 % av det årlige driftstilskuddet. Kommunestyret i Tvedestrand sluttet seg til avtalen i sak 60/2010. Rådmannen anbefaler at en søker å reforhandle avtalen med sikte på å redusere kommunens utgifter. En eventuell reforhandlet avtale forelegges kommunestyret for godkjenning.

Mot slutten av 2014 legges det frem en kommunestyresak om plan for rehabilitering av vann- og avløpsnett. Hvor stort behovet for midler er vet en ikke enda. Det er lagt inn økte bevilgninger for å synliggjøre behovet. En vil komme tilbake med sikrere beløpsanslag i neste økonomiplan.

I investeringsbudsjettet er det foreslått nye avløpsledninger både på Dypvåg og ved Grønlandsveien. Begge prosjektene vil medføre inntekter fra tilkoblinger og løpende avgifter, samt løpende driftsutgifter. Dette er innarbeidet i økonomiplanen.

Med bakgrunn i budsjett 2015 og økonomiplanen for 2016-2018, har en foretatt selvkostberegninger for vann, avløp og feiing. Med gebyrsatser som i 2014, viste beregningene at en ved utgangen av 2018 ville ha akkumulert overskudd for vann og feiing og et akkumulert underskudd innen avløp. Rådmannen foreslår endringer i gebyrsatsene, slik at en om lag er i balanse ved utgangen av planperioden. Dette innebærer en reduksjon av vannavgiften med ca. 9 % og feieavgiften med ca. 17 %, og en økning av kloakkavgiften med ca. 7 %. Selve beløpet en "normalhusstand" skal betale for disse tjenestene blir samlet uendret fra 2014 til 2015. Rentenivået påvirker selvkostberegningene i betydelig grad. En annen renteutvikling enn den rådmannen har lagt til grunn, eller andre endringer i utgifter og inntekter på området, kan innebære at en må komme tilbake til gebyrsatsene senere i planperioden.

Kommunestyret vedtok å øke tilskuddet til eksisterende private veier fra fem til 10 kroner pr. meter, og med øvrige deler av tilskuddsordningen som i 2014.

6.4.7 Ansvar 250 Omsorg og rehabilitering

Ansvar 250 Omsorg og rehabilitering (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Omorganisering, effekt av hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi		-500	-1 000	-1 000
Hjemmehjelp, effektivisering av tjenesten	-250	-500	-500	-500
Velferdsteknologi, utgifter til lisenser mv.		180	180	180
Overta 0,4 årsverk fysioterapeut fra Familiehuset	196	196	196	196
Øyeblikkelig-hjelp-funksjonen, etablering og drift, utgifter	1 534	1 534	1 534	1 534
Øyeblikkelig-hjelp-funksjonen, etablering og drift, inntekter	-1 534	-1 534	-1 534	-1 534
Sum	-54	-624	-1 124	-1 124

I 2014 vedtok kommunestyret endringer i organiseringen av Omsorg og rehabilitering og Oppfølgingsenheten. Den nye organiseringen har som ett av målene å yte tjenestene på en mer effektiv måte. Det er nødvendig for at Omsorg og rehabilitering skal klare å holde sin tildelte budsjetttramme. I budsjettkontrollen pr. 2. tertial 2014 var det anslått et merforbruk i 2014 på 1,5 mill. kroner. Sammenlignet med 2014 må enheten altså effektivisere driften tilsvarende dette beløpet for å holde rammen i 2015. Det fremkommer ikke av tabellen over.

To av fokusområdene til Omsorg og rehabilitering de kommende årene er hverdagsrehabilitering og bruk av velferdsteknologi. Begge deler er ment å være et gode både for brukerne og de som yter tjenestene. I tillegg bør det legges til rette for en mer effektiv drift. Rådmannen har med bakgrunn i sistnevnte forutsatt innsparinger fra 2016.

Rådmannen foreslår at det innarbeides et innsparingskrav knyttet til hjemmehjelpstjenesten. Dette innebærer at enheten må ta en gjennomgang av vedtakene om hjemmehjelp, blant annet om brukerne får tjenester på riktig nivå.

I investeringsbudsjettet er det innarbeidet midler til anskaffelse av velferdsteknologisk utstyr. Det er grunn til å tro at dette vil medføre økte utgifter til lisenser og andre driftskostnader. Et anslag på kostnader er innarbeidet fra 2016.

Rådmannen foreslår å gjøre endringer i fysioterapitjenesten overfor barn og unge. Det vises til omtale under ansvar 260 Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge.

Som en del av samhandlingsreformen skal det etableres øyeblikkelig-hjelp-funksjoner som dekker alle landets kommuner. Kommunene får statstilskudd til denne tjenesten, samt overføringer fra helseforetaket. Tvedestrand samarbeider med andre kommuner i Østre Agder for å tilby tjenesten til innbyggerne. I budsjettet er det lagt inn utgifter og inntekter tilsvarende forventet nivå på tilskuddet/inntekten.

6.4.8 Ansvar 255 Oppfølgingsenheten

Ansvar 255 Oppfølgingsenheten (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Salg av psykiatritjenester til andre kommuner, fjerne inntektskrav	250	250	250	250
Ressurskrevende brukere, øke med 1,9 årsverk	1 360	1 360	1 360	1 360
Ressurskrevende brukere, økte inntekter, jf. tiltak over	-1 770	-1 770	-1 770	-1 770
Avlastningen, øke med 2,2 årsverk fra 1.1.2015 pga. av økt aktivitet	1 700	1 700	1 700	1 700
Uspesifisert effektiviseringskrav i budsjett 2014, nulle ut	300	300	300	300
Omorganisering, effektivisering etter endringer	-200	-200	-200	-200
Velferdsteknologi, økte utgifter til lisenser mv.	170	170	170	170
Velferdsteknologi, redusere med 1,0 årsverk natt fra 1.9.2015 pga. mer effektiv drift	-300	-800	-800	-800
Sum	1 510	1 010	1 010	1 010

I budsjettet for 2014 var det forutsatt en nettoinntekt på 250 000 kroner fra salg av psykiatritjenester til andre kommuner. En har ikke lyktes i å få avtaler med andre kommuner, og forutsetningene internt i Tvedestrand er noe endret som følge av flytting av ressurskrevende bruker. Rådmannen tilrår derfor at inntektskravet fjernes.

Endringer knyttet til ressurskrevende brukere krever økte ressurser. Som følge av dette vil kommunens utgifter øke, og det må opprettes i alt 1,9 årsverk. Tilskuddet fra staten til ressurskrevende brukere forventes økt med 1 770 000 kroner som følge av dette. Nettoeffekten av endringene er økte inntekter på 410 000 kroner.

I budsjettkontrollene i 2014 er det omtalt at aktiviteten i avlastningen for barn er økt. Den høyere aktiviteten forventes å fortsette i planperioden. Rådmannen tilrår derfor at det opprettes 2,2 årsverk og bevilges 1 700 000 kroner. De siste årene har kommunen i større grad enn tidligere håndtert avlastningsoppdrag selv. Dette er rimeligere enn å kjøpe tjenesten andre steder.

I budsjettet for 2014 vedtok kommunestyret et uspesifisert innsparingskrav i Oppfølgingsenheten. Dette foreslås nullet ut og erstattet med konkrete tiltak, se under.

I 2014 vedtok kommunestyret endret organisering i både Omsorg og rehabilitering og Oppfølgingsenheten. Rådmannen legger til grunn at endringen medfører muligheter for innsparinger, og har derfor foreslått et effektiviseringskrav på 200 000 kroner. Enheten vil i budsjettkontrollene i 2015 komme tilbake til hvordan dette gjennomføres.

I boligene for utviklingshemmede i Olav Sverres vei tas det i bruk ulike typer velferdsteknologi. Som følge av dette vil en få økte utgifter til lisenser og andre driftskostnader. Det foreslås innarbeidet i budsjettet.

Velferdsteknologi vil være et gode for brukerne, i tillegg til at kommunen kan ha en mer effektiv drift. Fra 1.9.2015 mener en det er mulig å redusere med 1,0 årsverk som nattevakt som følge av dette.

I økonomiplanen for 2014-2017 var det fra 1.1.2016 forutsatt en økning med 1,0 årsverk knyttet til boliger for utviklingshemmede i Olav Sverres vei. Dette tiltaket er ikke med i denne økonomiplanen. Enheten melder om at behovet fortsatt er til stede. Boligene tas i bruk helt mot slutten av 2014, og rådmannen ønsker å se hvordan driftsopplegget fungerer i 2015 før en tar stilling til en eventuell utvidelse i antall årsverk. Det kan derfor hende at en kommer tilbake til bemanning i Olav Sverres vei ved en senere anledning.

6.4.9 Ansvar 260 Familiehuset – RBU

Ansvar 260 Familiehuset - Ressurssenter for barn og unge (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Fysioterapi, redusere med 0,4 årsverk fra 1.1.2015	-180	-180	-180	-180
Fysioterapi, overføre 0,4 årsverk til Omsorg og rehabilitering	-196	-196	-196	-196
Helsesøstertjenesten, øke med 0,5 årsverk fra 1.8.2015	150	320	320	320
Interkommunalt barnevern i østregionen, tre kommuner, red. utgifter		-670	-670	-670
Tiltak barnevern, reduksjon i utgifter	-250	-100	-100	-100
Tiltak helse- og omsorgstjenester, reduksjon i utgiftene	-50	-50	-50	-50
Sum rådmannens forslag	-526	-876	-876	-876
Endringer vedtatt av kommunestyret				
Helsesøstertjenesten, øke med 0,5 årsverk fra 1.4.2015 i stedet for 1.8.2015	90			
Sum (vedtatt)	-436	-876	-876	-876

I dag er det 0,8 årsverk fysioterapeut ved Familiehuset. Fysioterapitjenestene gis til barn og unge, både med rene fysioterapibehov og med psykososiale problemstillinger. Rådmannen foreslår å inndra 0,4 årsverk. Konsekvensen er at fysioterapeuten må prioritere lovpålagte oppgaver innen fysioterapi. Tiltaket kan gå ut over det ikke lovpålagte tilbudet til barn og unge i barnehage og skole. Rådmannen mener likevel dette er et forsvarlig tiltak for å ivareta det som er rene fysioterapitjenester. Omsorg og rehabilitering har vakanse i fysioterapitjenesten, så den ansatte i Familiehuset vil få tilbud om arbeid der.

Kommunestyret vedtok følgende ved behandlingen av økonomiplan og budsjett:

“Kommunestyret ber rådmannen på nytt vurdere nærmere organisering av fysioterapitjenesten for barn. Vurderingen legges frem for Livsløpskomitéen.”

Resterende 0,4 årsverk fysioterapeut på Familiehuset foreslås overført til Omsorg og rehabilitering. Årsaken er at en da samler fagmiljøet, og den ansatte kun vil ha én arbeidsgiver å forholde seg til. Det legges til grunn at minst 0,4 årsverk i fysioterapitjenesten skal knyttes til barn og unge. Arbeidet må utføres i nært samarbeid med andre kommunale enheter som yter tjenester overfor den aktuelle aldersgruppen.

I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2015 er det innenfor veksten i de frie inntektene tiltenkt en styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Tvedestrand kommunes andel av midlene er 431 000 kroner. Det er frie midler, så kommunene er ikke pliktige til å benytte det eksakte beløpet. Rådmannen foreslår at det opprettes 0,5 årsverk som helsesøster fra 1.8.2015. Dette er i tråd med kommunens plan for tidlig innsats. *Kommunestyret vedtok å opprette stillingen fra 1.4.2015 i stedet for 1.8.2015.*

Kommunestyret vedtok i sak 99/2014 å inngå et interkommunalt samarbeid innen barnevern med Gjerstad og Risør kommuner. Av saken fremgår det at en regner med at samarbeidet kan iverksettes fra 2016. Videre er det beregnet innsparinger på 670 000 kroner for Tvedestrand del. Beregningene baserer seg på budsjett 2014 for de tre kommunene. Det er dermed usikkerhet knyttet til den økonomiske effekten.

I budsjettet for 2014 økte utgiftene til tiltak innen barnevernet. Utgiftene på området kan variere mye gjennom året. Med utgangspunkt i aktiviteten på slutten av 2014, foreslår rådmannen å redusere avsetningen med 250 000 kroner i 2015. Det er stor usikkerhet til beløpet. Som det fremgår av tabellen blir dette 100 000 kroner fra 2016. Dette skyldes at en da er en del av det interkommunale samarbeidet og at en ikke får full effekt av innsparinger overfor egne innbyggere.

Familiehuset yter også tjenester innen helse- og omsorgstjenesteloven. Med utgangspunkt i aktiviteten på slutten av 2014 foreslår rådmannen å redusere bevilgningen i planperioden.

6.4.10 Ansvar 265 NAV

Ansvar 265 NAV (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Lisand, fjerne tilbud om utvidet transport av brukere	-50	-50	-50	-50
Sosialhjelp, reduksjon i utbetaling av støtte		-500	-500	-500
Sosialhjelp, redusere med 0,3 årsverk saksbehandler fra 1.1.2015	-175	-175	-175	-175
Øke antall flyktninger fra 5 til 10 pr. år:				
- økte utgifter til introduksjonsstønad	265	795	1 195	1 195
- økt med 0,8 årsverk saksbehandler fra 1.4.2015	360	480	480	480
- økte utgifter til sosialhjelp	135	270	405	540
Sum rådmannens forslag	535	820	1 355	1 490
Endringer vedtatt av kommunestyret				
Flyktninger familiegjenforening, økte utgifter til introduksjonsstønad	265	795	1 195	1 195
Flyktninger familiegjenforening, økte utgifter til sosialhjelp	129	245	405	540
Sum (vedtatt)	929	1 860	2 955	3 225

Brukere på Lisand får støtte til transport tilsvarende busstransport fra hjemmet til arbeidsstedet. I Tvedestrand har det en tid vært en utvidet transportordning, som en nå foreslår avvirket. Av eierkommunene er det kun Tvedestrand som har den utvidede ordningen.

For å vise hvordan utgiftene til sosialhjelp (inklusive flyktninger) og kvalifiseringsstønad har utviklet seg siden 2007, har en satt opp følgende tabell:

2007	6 631 000 kroner
2008	8 553 000 kroner
2009	11 028 000 kroner
2010	10 318 000 kroner
2011	11 083 000 kroner
2012	9 714 000 kroner
2013	11 726 000 kroner
2014	9 172 000 kroner i budsjett

	10 630 000 kroner som anslag på regnskap pr. 2. tertial 2014
2015	9 440 000 kroner, samt 135 000 kroner i økt sosialhjelp som følge av forslaget om å ta i mot ti flyktninger i stedet for fem og 129 000 kroner som følge av kommunestyrets vedtak om fem familiejenforeninger

Som en ser av tabellen forventer NAV et merforbruk i 2014. Rådmannen har ikke foreslått innsparinger i sosialhjelpsbudsjettet i 2015. Dette skyldes blant annet at NAV i første omgang må redusere sine utgifter for å komme ned til budsjettert utgiftsnivå. Fra 2016 er det innarbeidet et innsparingskrav på 500 000 kroner. Til kommunestyrets møte i november 2014 legger rådmannen frem rapporten fra ad hoc-utvalget som har sett på NAVs virksomhet. Det vises til den saken for ulike konkrete tiltak som kan gjennomføres for å få redusert sosialhjelpsutbetalingene. Rådmannen vil påpeke at det er usikkerhet til dette tiltaket. I samfunnet er det en stigende arbeidsledighet, og hvis dette fortsetter kan det påvirke behovet for sosialhjelp.

Rådmannen foreslår å inndra 0,3 årsverk som saksbehandler innen sosialhjelpsområdet. Konsekvensene kan være noe lengre saksbehandlingstid, og noe mindre oppfølging av brukere. Stillingen er ubesatt fra 2015.

Kommunestyret vedtok i sak 108/2014 at kommunens skal ta i mot ti flyktninger i stedet for fem fra 2015. Dette vil gi økte utgifter og økte inntekter, fordelt på ulike enheter og ansvarsområder i kommunen. I beregningene har en forutsatt at en hvert år tar i mot tre voksne og to barn. For NAV vil konsekvensene være en økning i utgifter til introduksjonsstønad og forventede økte utgifter til sosialhjelp. I tillegg foreslår rådmannen å øke antall årsverk knyttet til flyktningarbeid med 0,8, dvs. til 2,0 årsverk totalt. Dette for å bedre muligheten til oppfølging og integrering av flyktningene. *Kommunestyret vedtok at en også skulle legge til grunn fem familiejenforeninger pr. år i planperioden. På NAVs ansvarsområde er det innarbeidet økte midler til introduksjonsstønad og sosialhjelp som følge av dette.*

6.4.11 Ansvar 275 Kirke og tros- og livssynssamfunn

Ansvar 275 Kirker og tros- og livssynssamfunn (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Redusert tilskudd som følge av økt festeavgift fra 200 til 300 kroner	-100	-250	-250	-250
Tilskudd til kjøp av gressklippere og kantklippere	30			
Drenering på Dypvåg kirkegård	90			
Tvedestrand kirke, reparere fasade			200	200
Dypvåg kirke, reparere mur			100	
Sum rådmannens forslag	20	-250	50	-50
Endringer vedtatt av kommunestyret				
Kirkelig fellesråd, ikke redusert tilskudd som følge av økt festeavgift	100		125	125
Kirkelig fellesråd, økt tilskudd til gressklipping mv. på kirkegårdene	50			
Kirkelig fellesråd, tilskudd til reparasjon av orgel i Holt kirke			400	
Sum (vedtatt)	170	-250	575	75

Festeavgiften for gravplasser i Tvedestrand er i dag 200 kroner pr. år. Rådmannen foreslår at denne økes til 300 kroner pr. år, som i enkelte av våre nabokommuner. Det varierer mye fra år til år hvor mye kirkelig fellesråd får av inntekter fra festeavgift, siden det faktureres for flere

år av gangen. Dersom en tar gjennomsnittet de neste fem årene får en merinntekter på drøyt 250 000 kroner dersom festeavgiften økes. Rådmannen foreslår at tilskuddet til fellesrådet reduseres med 250 000 kroner fra 2016. Utfakturert beløp i 2015 er lite for fellesrådet, derfor foreslås det et lavere beløp det året. En økning av festeavgiften forutsetter vedtak i fellesrådet. *Kommunestyret vedtok at fellesrådet skulle beholde hele den økte inntekten i 2015 og deler i 2017 og 2018. Det kan også opplyses at både fellesrådet og kommunestyret (i egen sak) har vedtatt å øke festeavgiften til 300 kroner pr. år fra 1.1.2015.*

I 2014 fikk fellesrådet en bevilgning på investeringsbudsjettet til kjøp av gravemaskin og sittegressklippere. Fellesrådet melder også om behov for kjøp av tre gressklippere og to kantklippere, og dette må føres i driftsbudsjettet. Fellesrådet har stram økonomi, og rådmannen tilrår derfor at det bevilges 30 000 kroner til slikt utstyrskjøp i 2015.

Dypvåg kirkegård har problemer med drenering på to områder. Dette er blant annet problematisk ved begravelser. Rådmannen tilrår at det bevilges midler til drenering i 2015.

Fasaden på Tvedestrand kirke er i dårlig forfatning. Murpussen mellom steinene er i ferd med å smuldre bort. Det er derfor behov for å reparere fasaden. Det tilrås bevilget midler til dette i 2017 og 2018.

På en av murene på Dypvåg kirkegård faller skiferstein av, og vann og frost har ødelagt deler av muren. Det er derfor behov for en oppussing av muren, noe rådmannen tilrår at det bevilges midler til i 2017.

Tvedestrand kirkelige fellesråd har også søkt om 80 000 kroner til et klokketårn på Tvedestrand gravlund, og 400 000 kroner til restaurering av orgelet i Holt kirke. Rådmannen har ikke funnet rom for dette i økonomiplanen. *Kommunestyret vedtok å bevilge 400 000 kroner i 2017 til reparasjon av orgelet i Holt kirke.*

Kommunestyret vedtok å bevilge 50 000 kroner ekstra til gressklipping mv. på kirkegårdene i 2015.

6.4.12 Ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgj. og premieavvik (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Bevilgning til kommunestyrets disposisjon, reduksjon	-700	-700	-300	-300
Eiendomsskatt, utgifter til taksering av fritidseiendommer		1 000		
Brukerstyrt personlig assistent, mulig økt aktivitet		425	425	425
Øke antall flyktninger fra 5 til 10 pr. år, økte utg. skole/barnehage	110	220	220	220
Effektivisering ledelse/administrasjon: Plan, miljø og eiendom og Teknisk drift	-100	-500	-500	-500
Effektivisering ledelse/administrasjon: Familiehuset og Oppfølgingsenheten		-500	-500	-500
Sum rådmannens forslag	-690	-55	-655	-655
Endringer vedtatt av kommunestyret				
Tilskudd til Senter mot seksuelle overgrep	16	16	16	16
Støtte til Spaniaturl for elever innen helse- og sosialfag	10			

Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost, økt avsetning	500	750	350	350
Flyktninger familiegjeforening, økte utgifter til skole/barnehage	110	220	220	220
Lønnsavsetningsposten, redusert avsetning	-200	-200	-200	-200
Sum (vedtatt)	-254	731	-269	-269

I budsjettet for 2014 er det avsatt 0,8 mill. kroner på kommunestyrets tilleggsbevilgningspost, og dette er innarbeidet i grunnbudsjettet. Rådmannen foreslår å redusere denne bevilgningen til 0,1 mill. kroner i 2015 og 2016, og 0,5 mill. kroner i 2017 og 2018. *Kommunestyret vedtok å øke avsetningen til 600 000 kroner i 2015 og 850 000 kroner i 2016-2018.*

Som omtalt tidligere i dette dokumentet foreslår rådmannen at det innføres eiendomsskatt fra 2017. En kan ta utgangspunkt i verdivurderinger hos Skatteetaten for primærboliger, mens en selv må takserer fritidseiendommer. På usikkert grunnlag er det avsatt 1,0 mill. kroner til dette i 2016.

I statsbudsjettet for 2015 foreslår regjeringen endringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistent. Det er foreløpig usikkert hvor store konsekvenser dette vil få for utgiftsnivået til kommunen. En har på usikkert grunnlag avsatt 425 000 kroner fra 2016. Dette beløpet fremkommer som Tvedestrand's beregnede andel av totalsummen for hele landet.

Som omtalt under ansvar 265 NAV er det lagt til grunn at en skal ta i mot fem flere flyktninger pr. år. Hvis det er barn blant disse, kan det medføre økte utgifter i skole eller barnehage. Det er derfor avsatt noe midler til en slik utgiftsøkning. Bevilgningen er ført opp på ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik siden det ikke er kjent om det er behov for midlene og hvilken enhet som i så fall er rette mottaker. *Kommunestyret vedtok at en også skulle legge til grunn fem familiegjeforeninger pr. år i planperioden. Det ble da avsatt med midler til økte utgifter i skole eller barnehage.*

Høsten 2014 har rådmannen startet med en gjennomgang av Plan, miljø og eiendom og Teknisk drift, med sikte på å effektivisere ledelse og administrasjon av enhetene. Det forutsettes innsparinger på 0,1 mill. kroner i 2015 og 0,5 mill. kroner fra 2016 som følge av dette.

I 2015 legges det også opp til en gjennomgang av Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge og Oppfølgingsenheten, med sikte på effektivisering av ledelse og administrasjon. Barnevernsdelen av Familiehuset skal inngå i interkommunalt samarbeid fra 2016, og antall ansatte vil da om lag bli halvert. Det er derfor naturlig å se på den enheten. Rådmannen forutsetter at gjennomgangen skal medføre innsparinger, og det er innarbeidet 0,5 mill. kroner fra 2016.

Kommunestyret vedtok å bevilge 16 000 kroner i tilskudd til Senter mot seksuelle overgrep alle år i planperioden. Videre vedtok kommunestyret å støtte elever innen helse- og sosialfag med 10 000 kroner til Spaniaturlag i 2015.

Kommunestyret vedtok å redusere lønnsavsetningsposten med 0,2 mill. kroner. Det innebærer at det er lagt til grunn en lønnsvekst på 3,05 % i 2015.

6.4.13 Ansvar 281 Ressursbank

Ansvar 281 Ressursbank (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Nulle ut avsetningen	-300	-300	-300	-300
Sum (rådmannens forslag)	-300	-300	-300	-300

Som følge av tidligere omstillinger har en hatt forpliktelser i ressursbanken. Dette er nå opphørt, og en er ikke kjent med nye tilfeller. Det foreslås derfor å fjerne avsetningen.

I enkelte enheter foreslås det reduksjon i stillinger i denne økonomiplanen. Det forutsettes at dette løses ved naturlig avgang eller omplassering til andre deler av kommunens virksomhet.

6.4.14 Vurdering knyttet til kunstnerisk utsmykning

I retningslinjer for kunstnerisk utsmykning som ble vedtatt i 2010 heter det blant annet:

”Det vurderes å avsette midler i driftsbudsjettet under ansvar 270 til generell kunstnerisk utsmykking utendørs i det offentlige rommet. Bevilgningen er ikke knyttet til konkrete prosjekter og tildelingens størrelse fastlegges for hvert budsjettår. Dersom de budsjetterte midlene ikke benyttes i budsjettåret, avsettes disse til disposisjonsfond for generell kunstnerisk utsmykking, forutsatt at ikke strykningsreglene for ubundne avsetninger blir gjort gjeldende.”

Rådmannen har ikke funnet rom for en slik avsetning i planperioden.

6.4.15 Tiltak i vedtatt økonomiplan 2014-2017 som er tatt bort

Sammenlignet med økonomiplan 2014-2017 er det blitt endringer i omfang eller tidspunkt for iverksetting av tiltak. Det er i noen grad kommentert i tiltaksomtalen tidligere i dette kapitlet. Ellers vises det til kommunens hjemmeside, der økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 er publisert. Om ønskelig kan en selv se hvordan tiltakslisten da så ut. Nedenfor følger en omtale av de tiltak som er tatt bort fra gjeldende økonomiplan.

- På ansvar 245 Teknisk drift var det et tiltak som het “Parkeringsinntekter, økning pga. økt profesjonalitet”. Dette tiltaket er ikke med i denne økonomiplanen, men er erstattet av annet tiltak på parkeringsområdet.
- På ansvar 245 Teknisk drift var det avsatt midler til leasing av flere parkeringsautomater. Behovet er nå dekket og tiltaket er tatt bort.
- På ansvar 245 Teknisk drift var det i 2016 avsatt 100 000 kroner til kurs for yrkes-sjåfører som følge av nye krav. Opplæringen er startet i 2014, og vil bli videreført i 2015 innenfor enhetens ordinære kursbudsjett.

6.4.16 Søknader fra organisasjoner

Kommunen har mottatt søknader om støtte fra ulike organisasjoner som det er naturlig å vurdere i budsjettsammenheng. Det vises til vedlegg 4 for en nærmere omtale av søknader/innspill og hvordan det er håndtert i økonomiplan og budsjett.

6.5 SAMLEDE DRIFTSINNTEKTER OG -UTGIFTER

Tabellen under viser fordelingen på type budsjetterte utgifter og inntekter i 2011-2015. Tabellen er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak.

Beløp i hele 1 000 kroner		2011	2012	2013	2014	2015
10*	Lønn og sosiale utgifter	232 821	249 344	263 659	289 595	300 631
11*/12*	Andre utgifter	44 503	50 942	52 788	55 719	57 287
13*	Kjøp av tjenester	37 038	37 684	38 359	37 259	38 525
14*	Overføringer	26 516	32 349	28 891	33 331	27 395
15*	Finansieringstransaksjoner	20 899	21 611	23 759	19 370	20 915
Sum utgifter		361 777	391 930	407 456	435 274	444 753
16*	Salgs- og leieinntekter	-54 677	-57 009	-58 124	-59 764	-66 209
17*	Refusjoner	-28 314	-32 892	-35 450	-39 663	-40 653
18*	Overføringer	-266 328	-287 949	-304 307	-323 647	-326 800
19*	Finansieringstransaksjoner	-12 458	-14 080	-9 575	-12 200	-11 091
Sum inntekter		-361 777	-391 930	-407 456	-435 274	-444 753

I vedtatt budsjett de siste årene har en følgende antall årsverk:

- 388,3 i 2008,
- 363,3 i 2009,
- 370,8 i 2010,
- 379,4 i 2011,
- 383,5 i 2012,
- 393,4 i 2013,
- 421,5 i 2014,
- 432,4 i 2015.

Endringen på 10,9 årsverk fra 2014 til 2015 er omtalt under de aktuelle ansvarsområdene. Det angitte antall årsverk er i 2015 pr. høsten, dvs. etter at alle tiltakene er satt i verk. Økningen forklares i stor grad med kommunal overtakelse av Tjenna legekantor (5,05 årsverk), økninger innen skolesektoren (6,2 årsverk) og økt aktivitet innen avlastningen og ressurskrevende brukere i Oppfølgingsenheten (4,1 årsverk). På den annen side er det en ressurskrevende bruker mindre i Omsorg og rehabilitering, det medfører en reduksjon på 6,8 årsverk.

6.6 LIKVIDITET

Kommunen har gjennom hele 2014 hatt tilstrekkelig likviditet til å dekke de løpende forpliktelsene. Dette skyldes bl.a. at en tok opp årets investeringslån relativt tidlig, og tidligere enn forutsatt i budsjettet. Videre har inntønde på bundne fond utgjort relativt store beløp, samt at en har noe frie fondsmidler. I tillegg var beholdningen av ubrukte lånemidler nær 13,8 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er grunn til å tro at både fondsmidler og ubrukte lånemidler vil bli redusert utover i planperioden.

Likviditetsbelastningen fra tidligere års premieavvik må nevnes. Enkelt sagt betyr dette at kommunen i tråd med statlig regelverk har betalt mer i pensjon til pensjonsselskapene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Dette blir å betrakte som en intern gjeld. "Gjelda" nedbetales over 15 år, ti år eller sju år, avhengig av når avviket oppstod. Hvis de nye premieavvikene er større enn det en "tilbakebetaler" vil interngjelda øke. Ved inngangen til 2014 var denne belastningen på om lag 30,9 mill. kroner. I følge prognoser fra pensjonsselskapene pr. september 2014 vil det akkumulerte premieavviket være om lag 43,0 mill. kroner ved

utgangen av 2015. Det er grunn til å tro at likviditeten vil bli anstrengt i planperioden, og rådmannen mener det er fare for at en må be banken om trekkrettigheter for å sikre likviditet til å betale løpende utgifter.

6.7 UTVIKLING FRA 2014 TIL 2015

Kapittel 6.7 er ikke endret etter kommunestyrets vedtak i saken om økonomiplan og budsjett.

Fra 2014 til 2015 øker brutto driftsutgifter og -inntekter nominelt med relativt sett mindre beløp enn tidligere år. I tabellen som følger har en vist den nominelle (kronemessige) utviklingen fra budsjett 2014 som ble vedtatt i desember 2013 til rådmannens forslag til budsjett for 2015.

Endringer fra budsjett 2014 til budsjett 2015 - Hovedtrekkene	
Tekst	Endring i nominelle kr.
Frie inntekter (skatt og rammeoverføringer)	1 700 000
Andre generelle statstilskudd	68 000
Utbytte Agder Energi AS - Reduksjon	-2 200 000
Netto finansutgifter (renter og avdrag) inkl. nye investeringer	-379 000
Dekning av underskudd	-1 265 000
Netto bundne avsetninger	925 000
Netto frie avsetninger	0
Sum disponibelt til enhetene i 2015 (tjenesteproduksjonen) - Reduksjon	-1 151 000
Medfinansiering av sykehusene - Tatt bort som kommunalt oppgave	6 900 000
Sum disponibelt til enhetene i 2015 (tjenesteproduksjonen) - Økning - Oppgavekorrigert	5 749 000
<i>Disponert slik:</i>	
Lønnsoppgjør i 2015 inkl. sosiale utgifter - Økning	4 100 000
Pensjons- og premieavviksendringer samlet	-210 000
Videreføring av tjenestenivået fra 2014 (grunnbudsjettendringer inkl. prisjusteringer)	3 393 000
Sum disponibelt til nye tiltak i 2015 - Reduksjon	-1 534 000
Tiltak som øker enhetenes rammer (netto driftsutgifter)	8 991 000
Tiltak som reduserer enhetenes rammer (netto driftsutgifter)	-10 525 000
Sum - Balanse	0

Oversikten viser at kommunen kun får 1,7 mill. kroner mer i frie inntekter (skatt og rammeoverføringer) i 2015 enn i 2014. Når det korrigeres for oppgaveendringer ved at kommunal medfinansiering av sykehusene er tatt bort i 2015 (6,9 mill. kroner), øker de frie inntektene med om lag 8,6 mill. kroner fra opprinnelig vedtatt budsjett for 2014 til rådmannens forslag til budsjett for 2015. Samlet er skatt og rammeoverføring om lag 1,1 mill. kroner lavere enn forventet, jf. kommuneproposisjonen for 2015. Årsaken til det er en reduksjon av skjønnsmidlene fra 1,5 mill. kroner i 2014 til 0,4 mill. kroner i 2015.

Utbytte fra Agder Energi AS er i 2015 satt til det nivå kommunen fikk utbetalt i 2014, dvs. en reduksjon på 2,2 mill. kroner i forhold til opprinnelig vedtatt budsjett for 2014. Samlet øker netto finansutgifter med hele 2,579 mill. kroner fra 2014 til 2015.

Kommunen må også dekke inn regnskapsunderskuddet for 2013 på 1,265 mill. kroner i 2015.

Netto avsetninger til bundne fond gir en inntekt på 0,925 mill. kroner ved bruk av vannfondet og feierfondet. Dette henger sammen med reduserte satser på vannavgiften og feieravgiften.

Korrigert for oppgaveendringer har kommunen disponibelt nominelt om lag 5,75 mill. kroner mer i 2015 enn i opprinnelig vedtatt budsjett for 2014.

Når det korrigeres for forventet kostnad i 2015 med lønnsoppgjør, pensjon, prisregulering av andre driftsutgifter og grunnbudsjettendringer (videreføring av det reelle tjenestenivået i 2014), er det en manko på om lag 1,5 mill. kroner til nye tiltak eller fondsavsetninger.

Nye tiltak som er lagt inn i rådmannens budsjettforslag har sin bakgrunn i lokale og sentrale prioriteringer, samt ikke minst lokale demografiske forhold (endringer i nivået på lovpålagte tjenester). Samlet er det lagt inn nye utgiftsøkende tiltak tilsvarende om lag 9 mill. kroner i rådmannens forslag for 2015 i forhold til 2014.

For å få balansert budsjettet i 2015 er det foreslått reduksjoner i utgiftene og økte inntekter med om lag 10,5 mill. kroner i rådmannens forslag til budsjett for 2015. Noen av inntektsøkningene henger sammen med tilsvarende utgiftsøkende tiltak, som for eksempel høyere statstilskudd for ressurskrevende brukere.

Det vises til kapittel 6.4 for nærmere oversikt over de ulike tiltakene som er foreslått av rådmannen.

7 INVESTERING

7.1 SAMLET OVERSIKT OVER INVESTERINGER MED FINANSIERING (SKJEMA 2A)

I tabellen som følger vises hovedtall for kommunens investeringer i økonomiplanperioden. Sammenlignet med økonomiplan 2014-2017 er nivået på investeringer i anleggsmidler betydelig høyere. Det totale nivået på investeringer i perioden 2015-2018 er 279,9 mill. kroner, mot 109,7 mill. kroner i økonomiplan 2014-2017. De største prosjektene i perioden 2015-2018 er bygging av ny barnehage, ny barneskole og opprusting av Hovedgata/Hulgata.

I tillegg til de nevnte prosjektene er noen endret tids- eller beløpsmessig. Det vises til omtale av de enkelte prosjekter i neste kapittel.

Om utviklingen i lånegjelden vises det til eget underkapittel. *Tabellen er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak.*

Investeringsbudsjettet (skjema 2A) (hele 1 000 kroner)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Investering i anleggsmidler	31 461	37 776	23 500	37 307	112 415	106 665
Utlån og forskutteringer	9 158	15 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kjøp av aksjer og andeler	0	950	1 120	1 250	1 350	1 450
Avdrag på lån	3 360	2 300	2 800	3 100	3 500	3 900
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	257	0	1 000	1 500	2 000	2 000
Årets finansierungsbehov	44 236	56 026	40 420	55 157	131 265	126 015
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	-34 529	-37 054	-33 210	-43 421	-103 822	-98 302
<i>herav: egne investeringslån</i>	<i>-25 371</i>	<i>-22 054</i>	<i>-21 210</i>	<i>-31 421</i>	<i>-91 822</i>	<i>-86 302</i>
<i>formidlingslån</i>	<i>-9 158</i>	<i>-15 000</i>	<i>-12 000</i>	<i>-12 000</i>	<i>-12 000</i>	<i>-12 000</i>
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-243	0	-1 000	-1 600	-2 000	-2 000
Tilskudd til investeringer	-1 046	-10 636	0	-1 180	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-5 086	-2 290	-4 606	-20 593	-20 363
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-2 959	-1 800	-2 100	-2 400	-2 800	-3 200
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-38 777	-54 576	-38 600	-53 207	-129 215	-123 865
Overført fra driftsbudsjettet	-3 633	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 604	-1 450	-1 820	-1 950	-2 050	-2 150
Sum finansiering	-44 015	-56 026	-40 420	-55 157	-131 265	-126 015
Udekket (+)/udisponert (-) =0	222	0	0	0	0	0

Utlån og forskutteringer, avdrag på lån og mottatte avdrag på utlån og refusjoner gjelder formidlingslån. Forskriftene sier at avdragene på slike lån skal føres i investeringsregnskapet, i motsetning til avdrag på egne investeringslån som føres i drift. Det er forutsatt at en tar opp 12,0 mill. kroner hvert år i planperioden. Lånene har de siste årene i stor grad vært benyttet til toppfinansiering ved anskaffelse av bolig.

7.2 NÆRMERE OM DE ENKELTE INVESTERINGSPROSJEKTENE (SKJEMA 2B)

Tabellen under viser detaljert investeringsopplegg for perioden. Tallet foran navnet på tiltaket angir hvilken enhet som har ansvaret for den aktuelle investering.

Av forslaget vil en se at det ikke er innarbeidet midler til rehabilitering eller bygging av nye brygger. I driftsbudsjettet er det forutsatt utarbeidet en plan for dette i 2016. Når planen er klar må en komme tilbake med eventuelle forslag om bevilgninger.

Kommunestyret har gitt rådmannen fullmakt til å gjennomføre forhandlinger om kommunal overtakelse av eiendommen som benyttes av Tjenna legekontor. Utgiften ved et eventuelt kjøp er ikke innarbeidet i investeringsbudsjettet. Det er imidlertid lagt inn utgifter til husleie, som kan finansiere kapitalkostnader ved et eventuelt kjøp.

Til investering i anleggsmidler (skjema 2B) (hele 1 000 kroner).	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Totalt (fra skjema 2A)	23 500	37 307	112 415	106 665
<i>derav innen VA-området</i>	<i>11 000</i>	<i>12 376</i>	<i>6 500</i>	<i>4 500</i>
<i>derav utenom VA-området</i>	<i>12 500</i>	<i>24 931</i>	<i>105 915</i>	<i>102 165</i>
210 IKT-investeringer	1 700	875	815	815
210 Grunnerverv og infrastruktur næringsareal Grenstøl	500		4 600	
240 Handlingsplan brann	400			
240 Bil til vaktmestrene	150	150	150	150
240 Enøktiltak, Lyngmyr skole		1 400		
240 Enøktiltak Strannasenteret		3 400		
240 Lyngmyr skole, nytt anlegg for sentral driftskontroll (SD-anl.)	500			
240 Ny barnehage		1 000	14 000	25 000
240 Ny barneskole	1 000	4 000	85 000	75 000
240 Strannasenteret, påkostning av heis	300			
240 Strannasenteret, takheis til bærer	250			
240 Strannasenteret, skifte kjøleanlegg på kjøkken		300		
240 Familiehuset, nytt tak (deler av taket)	400			
240 Rådhuset, nytt tak (skifte deler av taket)	400			
240 Tvedestrand skole, skifte tak over skolekjøkken	400			
240 Lyngmyr skole, nytt rense- og doseringsanlegg i basseng		250		
240 Songe skole, solavskjerming	200			
240 Songe skole, ballbinge		400		
240 Dypvåg skole, tilkobling avløp	150			
245 Dypvåg (skoleområdet), ny pumpestasjon og avløpsledning	3 000			
245 Grønlandsveien, ny avløpsledning		2 400		
245 Tvedestrand renseanlegg, ombygging og utvidelse	1 500			
245 Hovedgata/Hulgata, vann/avløp, vei og veilys	6 000	14 382		
245 Vann, rehabilitering av ledningsnett mv.	2 000	2 000	2 000	2 000
245 Avløp, nye pumpestasjoner, oppgraderinger mv.	2 500	2 500	2 500	2 500
245 Teknisk drift, ny traktor og redskapsbærer	750		1 650	
245 Bil til fagarbeider	200			
245 Skjærgårdstjenestens båt Tema, ny motor og drev		1 500		
245 Etablere parkeringsplass ovenfor Strannasenteret			500	
250 Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren	1 000	1 000	1 000	1 000
275 Dypvåg kirke, nytt orgel		1 200		
275 Holt kirkegård, verksted/lager/toalett	200	400		
275 Tvedestrand kirke, skifte vinduer		150	200	
275 Tvedestrand gravlund, forprosjekt nytt seremonibyg				200

IKT-investeringer

Tvedestrand er en del av en vertskommuneløsning i østregionen (Tvedestrand, Vegårshei, Risør, Åmli og Gjerstad) som ble etablert fra 1.9.2009. Vegårshei som vertskommune fører alle felles IKT-investeringsutgifter i sitt regnskap (se oversikt i vedlegg 6). Deretter sender de

krav til de andre kommunene tilsvarende rente- og avdragsbelastning etter nærmere fastsatte regler i vertskommuneavtalen. Den utgiften Tvedestrand da får på felles IKT-investeringsutgifter blir ført i driftsregnskapet.

I tillegg har hver kommune i samarbeidet egne IKT-investeringer til PC-er og nettverk. For Tvedestrand vil bevilgningen i planperioden bli benyttet til utskifting av elev-PC-er på skolene, nye klasesett PC-er til skolene, nettbrett til skolene, iPad-er til nye kommunestyremedlemmer, saksbehandlingsprogram for flyktninger, samt oppgradering av nettverk. De gamle PC-ene må skiftes ut fordi de ikke håndterer nye operativsystemer og programvare.

Grunnerverv og infrastruktur næringsareal Grenstøl

Når ny E18 er ferdig bygd vil avkjøringskrysset til Tvedestrand bli i Grenstølområdet. Dette er et aktuelt område for etablering av næringsvirksomhet. I 2014 har en brukt bevilgningen til planlegging av vann- og avløpsnett, samt forberedelser til grunnerverv. Ubrukt bevilgning i 2014 var tiltenkt grunnerverv, og øvrig infrastruktur. Arbeidet med grunnerverv er forsinket, men vil bli avsluttet i 2015 med bevilgningen fra 2014.

Rådmannen har innarbeidet midler til flatsprengning av to områder i 2015 og 2017.

Det legges frem egne kommunestyresaker om dette prosjektet.

Handlingsplan brann

I 2011 og 2012 ble det gjennomført en omfattende branndokumentasjon på Strannasenteret, på skolene og i barnehagene. Det ble avdekket flere mangler, og mange er utbedret allerede. Det gjenstår imidlertid en del arbeider. Noen av utgiftene for å utbedre manglene hører til i driftsregnskapet, mens andre er investeringsutgifter. Selv om en ikke p.t. har fått pålegg om å utbedre manglene, mener rådmannen at en må avsette midler til formålet. I 2013 og 2014 ble det bevilget i alt 1,0 mill. kroner, og det foreslås ytterligere 0,4 mill. kroner i 2015. Den bevilgningen vil i hovedsak bli benyttet på Tvedestrand, Dypvåg og Holt skoler.

Bil til vaktmestrene

Vaktmestrene er avhengige av biler i sitt daglige virke. Bilene må jevnlig skiftes ut, og det er derfor innarbeidet 150 000 til kjøp av én ny (brukt)bil hvert år i planperioden. Dette vil bety at hver bil skiftes ut hvert tiende år.

Enøktiltak Lyngmyr skole og Strannasenteret

Eksterne konsulenter har vurdert enøktiltak på Lyngmyr skole og Strannasenteret. For begge bygningene gjelder det innstallering av varmpumper.

Med bakgrunn i kostnadsanslag foreslås kostnadsrammene fastsatt til 1 400 000 kroner for Lyngmyr skole og 3 400 000 kroner for Strannasenteret. Tilskudd fra Enova er anslått til 130 000 kroner og 200 000 kroner.

Ekstern konsulent har også beregnet årlig sparte strømudgifter. Det er anslått til 200 000 kroner for Lyngmyr og 400 000 kroner for Strannasenteret. "Inntjeningstiden" for investeringene er da hhv. 5 år og 6 ¼ år. Utvikling i strømpriser kan påvirke den årlige inntjeningen og dermed "inntjeningstiden".

Sammenlignet med økonomiplan 2014-2017 er begge prosjektene skjøvet ett år ut i tid. Dette skyldes både kapasitet til å håndtere prosjektene, og at en ønsker en kvalitetssikring av beregningene før prosjektene gjennomføres.

Lyngmyr skole, nytt SD-anlegg

Lyngmyr skole har i dag et gammelt og lite hensiktsmessig SD-anlegg (SD = sentral driftskontroll). SD-anlegget styrer alle tekniske innretninger, og er blant annet viktig i arbeidet med energisparing. Rådmannen tilrår at anlegget skiftes ut, innenfor en kostnadsramme på 0,5 mill. kroner.

Ny barnehage

Rådmannen har innarbeidet midler til bygging av en seksavdelings barnehage. Som det fremgår av driftstiltaksdelen, er det lagt inn midler til å lage en reguleringsplan i 2015 og 2016. Fremdriften tilsier planlegging av bygget og anbudskonkurranse i 2016, oppstart av byggearbeidene tidlig i 2017 og ferdigstillelse innen 31.12.2018. Samlet er det innarbeidet 40 mill. kroner til prosjektet, dette er basert på nasjonale erfaringstall.

Den nye barnehagen er dels tenkt til erstatning for eksisterende og dels til utvidet kapasitet. Hvilke barnehager som skal erstattes, hvor den nye barnehagen skal plasseres osv. må en komme tilbake til i en revidert barnehageplan. Det tas sikte på å legge denne frem for kommunestyret i juni 2015.

Ny barneskole

Rådmannen foreslår at det bygges en ny barneskole i sentrum i planperioden. I beregningene har en regnet med tre paralleller på hvert trinn (1.-7.), samt lokaler for kulturskolen. Det er ikke regnet med ny idrettshall, da en forutsetter at Lyngmyrhallen kan benyttes.

I dag er det to paralleller på Tvedestrand skole. Med bakgrunn i bygging av ny E18 og kommunens mål om vekst i folketallet, mener rådmannen det bør bygges for tre paralleller. I tillegg må bygget utformes slik at en kan bygge på til en fire-parallellskole hvis det er behov for det.

Samlet er det anslått et areal på 5 000 kvadratmeter. Med utgangspunkt i priser på skolebygg i andre deler av landet er det anslått en samlet kostnad på 165 mill. kroner. I økonomiplanen har en forutsatt at en planlegger samtidig som det arbeides med reguleringsplanen i 2015 og 2016 (se også driftstiltak). Byggestart er forutsatt tidlig i 2017, med ferdigstillelse til 1.8.2018. Dette er en svært stram tidsplan, men bør være mulig å gjennomføre.

Ny barnehage og ny barneskole, felles merknader

Som det fremgår av omtalen over, er bygging av barnehage og skole planlagt samtidig. Det skyldes at en ser for seg mulige synergieffekter både i planleggingen, anbudskonkurransen og byggeperioden.

Kommunen har i dag ikke nok kapasitet til å gjennomføre og følge opp disse to store prosjektene. Rådmannen ser for seg behov for ekstra ressurser tilsvarende om lag ett årsverk fra andre halvdel av 2015 og til begge prosjektene skal være ferdigstilt høsten 2018. Det må vurderes om en selv skal ansatte egen prosjektleder eller kjøpe tjenesten fra eksternt firma. Dette må en komme tilbake til senere.

Strannasenteret, påkostning av heis

Norsk Heiskontroll har kontrollert heisen på Strannasenteret, og gitt pålegg om utbedring av mangler som følge av nye tekniske krav. Hvis ikke påleggene utbedres blir heisen stengt. Rådmannen tilrår derfor at det bevilges 0,3 mill. kroner til formålet.

Strannasenteret, takheis til bårer

I kjøle-/bårerommet på Strannasenteret har det i lang tid vært etterspurt en takheis til bårer. Med en slik heis installert vil en lettere kunne håndtere bårer på en verdig måte. Rådmannen tilrår at det bevilges 250 000 kroner til en slik heis.

Strannasenteret, skifte kjøleanlegg på kjøkkenet

Kjøleanlegget på kjøkkenet på Strannasenteret er gammelt og det er behov for utskifting. På dagens anlegg er det kjølevæske som ikke er tillatt brukt i fremtiden. For å kunne bruke tillatt kjølevæske må hele anlegget skiftes. Det tilrås innen en kostnadsramme på 0,3 mill. kroner.

Familiehuset, Rådhuset og Tvedestrand skole: nye tak (deler av takene)

Deler av takene på Familiehuset, Rådhuset og Tvedestrand skole må skiftes på grunn av lekkasjer og råteskader. Tiltakene er viktige for å hindre at det påløper ytterligere skader som følge av lekkasjer. Alle prosjektene foreslås gjennomført i 2015, med en kostnadsramme pr. prosjekt på 0,4 mill. kroner.

Lyngmyr skole, nytt rense- og doseringsanlegg i basseng

Bruken av bassenget er mye større enn det som var forutsatt under renoveringen. Det samme gjelder behovet for rensing av vannet. I dag renses vannet ved bruk av klor og kullfilter. Det er ønskelig å endre på dette, til en rensing ved hjelp av UV-stråling og enklere dosering. Dette vil også lette driften av anlegget. Rådmannen tilrår at dette gjennomføres i 2016 innen en kostnadsramme på 250 000 kroner.

Songe skole, solavskjerming

Klasserommene mot sør og øst på Songe skole er ikke solavskjermet. Dette medfører dårlig innneklima for elevene og ansatte når det er sol. Rådmannen har derfor innarbeidet 0,2 mill. kroner til solavskjerming i 2015.

Songe skole, ballbinge

For å skjerme elevenes ballaktivitet fra annen aktivitet i skolegården, har Songe skole meldt inn ønske om å sette opp en ballbinge. Kostnadsoverslaget er på i alt 0,6 mill. kroner, hvorav 0,4 mill. kroner vil være betalte kostnader. Resten er verdi av dugnadsarbeid. Det er videre forutsatt 0,3 mill. kroner i spillemidler. I prosjektet forutsetter rådmannen at det er foreldreutvalget ved skolen som tar ansvar for dugnadsarbeidet.

Dypvåg skole, tilkobling avløp

Dypvåg skole er ikke tilkoblet det offentlige avløpsnett, siden det ikke er avløpsledning i nærheten. Som omtalt nedenfor, foreslås det å forlenge avløpsledningen i området. Dypvåg skole må da kobles på avløpsnett. Tvedestrand kommunes utgifter til dette (som bygnings-eier) er anslått til 150 000 kroner.

Dypvåg (skoleområdet), ny pumpestasjon og avløpsledning

I området ved Dypvåg skole er det i dag ikke kommunalt avløpsnett. Det foreslås å forlenge ledningen fra Rørkilfeltet til skoleområdet. I området er det om lag 15 husstander som kan

kobles til, deriblant skolen. Dagens løsning er ikke tilfredsstillende miljømessig, så rådmannen foreslår å prioritere dette i 2015 innenfor en kostnadsramme på 3,0 mill. kroner.

Grønlandsveien, ny avløpsledning

Grønlandsveien i Sagesund er ikke koblet til kommunalt avløpsnett. I 2016 foreslår rådmannen å legge til rette for avkloakking av dette området også. Det settes en kostnadsramme på 2,4 mill. kroner for prosjektet. Det er om lag 20 husstander som kan kobles til det nye ledningsnettet.

Tvedestrand renseanlegg, ombygging og utvidelse

I 2013 ble det bevilget midler til dette prosjektet. Bakgrunnen var dels behovet for å skille mellom ren og uren sone på renseanlegget, dels å få bygget garasje til kommunens biler mv. Det først planlagte bygget har vært ute på anbud, men ble forkastet på grunn av høye kostnader. Kommunen har pålegg fra Arbeidstilsynet om at skillet mellom ren og uren sone må etableres. Hvis ikke dette påbegynnes tidlig i 2015 vil en få dagbøter.

Det vises til egen sak i kommunestyrets møte i desember 2014. Med utgangspunkt i foreløpige anslag er det ført opp 1,5 mill. kroner i budsjettet for 2015. Dette kommer i tillegg til om lag 1,2 mill. kroner som er ubrukt fra tidligere års budsjetter.

Hovedgata/Hulgata, vann, avløp, vei og veilys

Opprusting av Hovedgata/Hulgata har vært et prioritert prosjekt i Byløft. Kommunestyret har også behandlet saker om dette investeringsprosjektet. I 2014 er det utarbeidet et forprosjekt for Hovedgata/Hulgata. Egen sak om dette legges frem for kommunestyret i desember 2014.

Med bakgrunn i forprosjektet anslås det en samlet kostnad på om lag 23 mill. kroner, inklusive merverdiavgift på de utgifter som en pr. i dag anser å høre til områdene vei og veilys. I økonomiplan 2014-2017 var det innarbeidet midler slik at en kunne ferdigstille prosjektet våren 2016. Rådmannen foreslår nå å forskyve dette til 2017. Det er ikke innarbeidet midler i budsjettet for 2015, men det er om lag 2 mill. kroner i ubrukte midler i 2014 som kan overføres til 2015 til å videreføre planleggingen.

Kommunestyret vedtok å fremskynde prosjektet ett år, slik at det kan ferdigstilles i 2016.

Vann, rehabilitering av ledningsnett mv.

Ledningsnettet innen vannforsyningen er modent for en rehabilitering. Mange ledninger er gamle og klare for utskifting, sluseventiler fungerer ikke som de skal, pumpestasjoner må rehabiliteres osv. En plan for vedlikehold, utskiftinger, eventuelle nyetableringer mv. vil bli lagt frem for kommunestyret i desember 2014. For å synliggjøre behovet for investeringer er det innarbeidet midler i 2015-2018. Det samlede kostnadsbehovet er foreløpig usikkert.

Avløp, nye pumpestasjoner, oppgraderinger mv.

Kommunen har mange avløspumpestasjoner fra 1970-tallet, og disse må skiftes ut. Videre er det mye innlekk i ledningsnettet. En plan for vedlikehold, utskiftinger, eventuelle nyetableringer mv. vil bli lagt frem for kommunestyret i desember 2014. For å synliggjøre behovet for investeringer er det innarbeidet midler i 2015-2018. Det samlede kostnadsbehovet er foreløpig usikkert.

Teknisk drift, ny traktor og redskapsbærer

For å sikre nok brøyteutstyr som tilfredsstiller dagens krav og standard er det behov for innkjøp av en ny traktor. Deler av maskinparken som benyttes til brøyting er gammel og utsatt for feil ved så store påkjenninger som brøyting gir. I dag har en ingen reservemaskiner. Redskapsbæreren er snart så gammel at en kan forvente store reparasjonsutgifter.

Rådmannen foreslår kjøp av traktor i 2015 og redskapsbærer i 2017.

Bil til fagarbeider

Teknisk drift har behov for en ny bil til en av fagarbeiderne innen vann- og avløpssektoren. Rådmannen foreslår avsatt 0,2 mill. kroner i 2015.

Skjærgårdstjenestens båt Terna, ny motor og drev

Statens naturoppsyn anbefaler at drevene i Terna ikke skal gå mer enn 1 500 driftstimer før de skiftes ut. Videre anbefales det at motoren skiftes på rundt 3 000 driftstimer. Hensikten er å sikre en optimal drift og mindre utgifter til vedlikehold. Det tilrås innarbeidet midler til ny motor og nye drev i 2016, og samlet kostnad er anslått til 1 500 000 kroner. Som omtalt under er det forutsatt inntekter ved salg av gammel motor, samt tilskudd fra Statens naturoppsyn på halve nettobeløpet. Kommunens samlede kostnad etter fradrag av merverdiavgifts-kompensasjon er da anslått til 550 000 kroner.

Etablere parkeringsplass ovenfor Strannasenteret

Ovenfor Strannasenteret, langs riksveien, er det planert et område som kan benyttes som parkeringsplass. I dag er ikke plassen gruset, men rådmannen har innarbeidet 0,5 mill. kroner til dette i 2017.

Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren

De siste årene har det vært mye fokus på og kommet nye muligheter for teknologiske hjelpemidler innen helse- og omsorgssektoren. Hjelpemidlene er et gode både for brukerne og de som yter tjenestene, i tillegg til at tjenesteyter har mulighet for en mer effektiv drift. Rådmannen vil legge frem egen sak for kommunestyret om utarbeiding av en strategisk plan for bruk av velferdsteknologi. Det foreslås avsatt 1,0 mill. kroner hvert år i planperioden for anskaffelse av utstyr.

Anskaffelse og bruk av velferdsteknologi er for øvrig en forutsetning for flere av de foreslåtte innsparingstiltakene på driftssiden for Omsorg og rehabilitering og Oppfølgingstjenesten.

Dypvåg kirke, nytt orgel

Kommunestyret vedtok i sak 84/2014 å bidra med inntil 1,2 mill. kroner til anskaffelse av nytt orgel i Dypvåg kirke. Samlet kostnadsramme ble satt til 4,5 mill. kroner. Kostnader ut over kommunens bidrag dekkes av refusjon for merverdiavgiftskompensasjon og innsamlede midler. Kommunens bidrag er innarbeidet i 2016. Som følge av tilsagn om statlig rentekom-pensasjon vil kommunen om lag få dekket sine utgifter til renter og avdrag ved kompensasjon i løpet av 20 år etter at prosjektet er ferdig.

Holt kirkegård, verksted/lager/toalett

Dagens verksted på Holt er i en svært dårlig forfatning. Underetasjen står til tider full av vann, golvene er underdimensjonert i forhold til utstyr som trenger oppbevaring, samt at toalett og kontor/varmestue for ansatte er langt fra den standard som kreves i dag. Kostnadene for nytt bygg er anslått til 0,6 mill. kroner, og rådmannen tilrår at det bevilges midler i 2015 og 2016.

Tvedestrand kirke, skifte vinduer

Vinduene i Tvedestrand kirke er til dels råtne og det er behov for utskifting. Det foreslås bevilget 150 000 kroner i 2016 og 200 000 kroner i 2017.

Tvedestrand gravlund, forprosjekt nytt seremonibyg

Kapellet på Tvedestrand gravlund er i dårlig forfatning. Videre er det meldt behov for et livssynsnøytralt seremonibyg ved gravlunden. Rådmannen foreslår 0,2 mill. kroner til et forprosjekt i 2018.

KLP egenkapitalinnskudd

Hvert år må kommunen betale egenkapitalinnskudd til KLP. De siste årene har innbetalingen økt noe, og en har videreført den trenden i investeringsbudsjettet.

Formidlingslån

Kommunene kan ta opp lån i Husbanken for videre utlån (formidlingslån/startlån) til innbyggerne. I hovedsak benyttes disse til å delfinansiere boligkjøp. Rådmannen har innarbeidet låneopptak på 12,0 mill. kroner hvert år i planperioden.

Kommunestyret ble i sak 45/2010 orientert om at kommunens avdrag på lån i Husbanken er større enn det en får innbetalt i avdrag fra kundene. Årsaken er hovedsaklig ulik løpetid på utlån og innlån. I tillegg har kommunen bokført tap på enkelte lån. Med bakgrunn i kommunestyresak 45/2010 har en harmonisert utbetalinger og innbetalinger noe. Det er likevel et gap mellom innbetalinger fra kunder og de avdrag kommunen må betale til Husbanken. Det er innarbeidet 0,7 mill. kroner hvert år for å dekke denne forskjellen. Rådmannen har håp om at gapene kan bli lavere, men dette avhenger blant annet av omfanget av ekstraordinære innbetalinger fra kommunens lånekunder.

7.3 FINANSIERING AV INVESTERINGENE

Tabellen under viser hvordan investeringene i anleggsmidler er finansiert, i tråd med kommunestyrets vedtak.

Finansiering av investering i anleggsmidler (hele 1 000 kroner)	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Totalt	-23 500	-37 307	-112 415	-106 665
Tilskudd til investeringer				
Songe skole, spillemidler til ballbinge		-300		
Skjærgårdsbåten Terna, bidrag fra Statens naturoppsyn		-550		
Enøktiltak Lyngmyr skole, tilskudd fra Enova		-130		
Enøktiltak Strannasenteret, tilskudd fra Enova		-200		
Salgsinntekter				
Skjærgårdsbåten Terna, salg av brukt motor		-100		
Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer				
Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer	-2 290	-4 606	-20 593	-20 363
Bruk av lån				
Øvrige investeringsutgifter	-21 210	-31 421	-91 822	-86 302

Kommunestyret vedtok i sakene 19/2013 og 109/204 salg av noe kommunal eiendomsmasse. Hvor store inntektene vil være de ulike årene er det svært vanskelig å si noe om i dag. Det er innarbeidet salgsinntekter på 1,0 mill. kroner i 2015, 1,5 mill. kroner i 2016 og 2,0 mill. kroner i 2018. Salgsinntektene foreslås avsatt til ubundet investeringsfond; aksjer og andeler.

Det er områder i kommunen hvor det kan være aktuelt å etablere og videreselge båtplasser. Både planarbeid og fysiske arbeider må skje før salg kan være aktuelt. Det er videre grunn til å tro at kommunen kan få nettoinntekter på et slikt prosjekt. På svært usikkert grunnlag er det forutsatt en nettoinntekt på 2,0 mill. kroner i 2017. Beløpet foreslås avsatt til ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Rådmannen vil komme nærmere tilbake til saken.

Generelt ubundet investeringsfond

Ved utgangen av 2014 er budsjettert saldo i generelt ubundet investeringsfond på 132 000 kroner. Rådmannen har verken foreslått bruk av eller avsetninger til fondet i 2015-2018.

Ubundet investeringsfond; aksjer og andeler

Budsjettert utvikling i dette fondet er (status medio november 2014):

Beløp i hele 1 000 kroner	2015	2016	2017	2018
Beholdning 1.1.	832			
Avsetning etter salg av eiendom	1 000	1 500		2 000
Avsetning etter salg av båtplasser			2 000	
Bruk, underdekning formidlingslån	-700	-700	-700	-700
Bruk, KLP egenkapitalinnskudd	-1 120	-1 250	-1 350	-1 450
Beholdning 31.12.	12	262	912	1 462

Kommunen har ikke lov til å låne penger til KLP egenkapitalinnskudd, kjøpe aksjer eller underdekning på formidlingslån. Til de to første postene kan en heller ikke bruke av det generelle ubundne investeringsfondet. Det er derfor svært viktig at alle mulige midler avsettes til dette fondet. Hvis det ikke er midler i fondet, må for eksempel egenkapitalinnskudd KLP finansieres ved overføringer fra drift til investering.

7.4 UTVIKLING I LÅNEGJELD

Alle tabellene er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak.

Tabellen under viser budsjettert samlet lånegjeld (investeringslån og formidlingslån) ved utgangen av hvert år i planperioden, samt lånegjeld pr. innbygger. En har brukt innbyggertallet pr. 1.7.2014 for årene fremover, det vil si 6 059 personer. For 2014 har en brukt revidert budsjett, etter kommunestyrets vedtak i rapporten pr. 2. tertial.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Samlet lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	294,5	317,9	337,5	365,1	450,6	534,2
Lånegjeld pr. innbygger, kroner	48 608	52 468	55 708	60 260	74 362	88 170

Investeringslånene må kommunen betjene selv. Formidlingslånene betjenes i stor grad ved innbetaling fra kommunens "lånekunder". Dersom en deler den samlede låneportefølje i investeringslån og formidlingslån har en følgende situasjon:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Investeringslån:						
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	234,1	248,2	258,6	277,3	354,3	422,0
Lånegjeld pr. innbygger, kroner	38 638	40 965	42 686	45 769	58 468	69 652
Formidlingslån:						
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	60,4	69,7	78,9	87,8	96,3	112,2
Lånegjeld pr. innbygger, kroner	9 971	11 503	13 022	14 491	15 894	18 518

I planperioden (2015-2018) øker samlet gjeld med 216,3 mill. kroner. Dette fordeler seg med 173,8 mill. kroner på investeringslån og 42,5 mill. kroner på formidlingslån. Hovedårsaken til økningen i investeringslån er forslagene om bygging av ny barnehage og skole, samt opprustingen av Hovedgata/Hulgata.

Den økende lånegjelden knyttet til formidlingslån gjør kommunen mer eksponert for risiko, da kommunen selv må dekke store deler av eventuelle tap.

KOSTRA har en indikator som heter netto lånegjeld i kroner pr. innbygger. Netto lånegjeld er der definert som langsiktig gjeld (utenom pensjonsforpliktelsene) fratrukket totale utlån som for eksempel formidlingslån og ubrukte lånemidler. Definisjonen av nøkkeltallet i tabellene over og i KOSTRA er dermed noe forskjellig. KOSTRA-indikatoren netto lånegjeld i kroner pr. innbygger var slik for 2013 (tall for 2012 i parentes) for utvalgte kommuner og kommune-grupperinger:

- Tvedestrand: 35 578 kroner (33 136 kroner)
- Arendal: 69 698 kroner (113 387 kroner)
- Risør: 73 178 kroner (63 143 kroner)
- Vegårshei: 55 856 kroner (57 626 kroner)
- Gjennomsnitt kommunene i Aust-Agder: 65 545 kroner (79 420 kroner)
- Gjennomsnitt kommunegruppe 10: 49 123 kroner (47 089 kroner)
- Gjennomsnitt alle kommuner u/Oslo: 54 687 kroner (51 422 kroner)

Det er benyttet konserntall, dvs. at kommunale foretak og interkommunale selskap er med i beløpene. Tvedestrand har en kommunal boligstiftelse som har lån til kommunale formål. Flere andre kommuner en sammenligner seg med har lån til slike formål i sine KOSTRA-tall.

8 ENHETER/ANSVARsområder

8.1 INNLEDNING

I dette kapitlet omtales alle enheter med følgende:

- Tjenesteområder - Beskrivelse av tjenestene
- Nøkkeltall – Økonomi og årsverk

- Nøkkeltall – Aktivitetsnivå i tjenestene
- Målekart med tre fokusområder og resultatmål:
 - Bruker
 - Medarbeider
 - Økonomi
- Fokusområder

I tillegg gis det en kort omtale av ansvarsområdene 275-283 (områder som ikke er enheter).

I økonomitabellen under hver enhet er det angitt både brutto og netto driftsutgifter for 2014 og 2015. Kommunestyret vedtar nettorammer som budsjettildeling til enhetene. Bruttobeløpet er tatt med for bedre å synliggjøre den aktivitet og omsetning enheten står for. Sammen med tabellen for tjenestenivået burde dette gi et kort og oversiktlig bilde av aktiviteten i hver enhet.

Hver enhet har også oppgitt antall årsverk i 2014 og 2015. Antallet er pr. høsten, etter at alle foreslåtte tiltak er iverksatt.

Alle tabellene i dette kapitlet er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak.

8.2 ANSVAR 210 RÅDMANN OG POLITISKE STYRINGSORGANER

TJENESTEOMRÅDER

Politisk virksomhet, revisjon og kontrollorganer, valg, rådmannskontor, diverse fellesutgifter, koordinerende funksjon, beredskap, legetjenester, interkommunal IKT-DDØ, kultur og næring.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	23 173	28 616			
Netto driftsutgifter	21 498	22 586	22 801	23 121	22 891
Antall årsverk	9,24	13,69			

Antall årsverk er endret som følge av vedtak om kommunal overtagelse av Tjenna legekantor med 5,05 årsverk (2,05 nye legeårsverk og 3,00 nye årsverk sykepleiere og legesekretærer). Det er vedtatt felles interkommunal kommuneoverlegestilling med Risør som vertskommune og overføring av kommuneoverlegestilling på 0,60 årsverk.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Politiske styringsorgan, rådmann, koordinerende funksjon og felles utgifter	Netto utgiftsramme på kr. 8,770 mill.

fordelt slik: • Politiske organ inkl. kontrollutvalg, eldreråd, råd funksjonshemmede • Rådmann • Koordinerende funksjon • Fellesutgifter	Ordfører 1,0 årsverk, varaordfører 0,2 årsverk og øvrige politiske ledere 0,13 årsverk. Gjennomføre 9 politiske møterunder i året pluss 1 fellesmøte i Østre Agder. Organisere valg annethvert år; kommune- og fylkestingsvalg i 2015. Rådmann, ass. rådmann og en rådgiver totalt 3,0 årsverk. Overordnet strategisk ledelse, ressursstyring og personalledelse, samt planlegging, beredskap, kommunikasjon og drift av kommunen. Rådgiver 0,7 årsverk. Systemansvarlig IP (individuell plan). Arbeider på systemnivå inn mot alle enheter. Fra 1.1.2015 tillagt funksjonen som folkehelsekoordinator. Hovedtillitsvalgte (4 arbeidstakerorganisasjoner) 1,4 årsverk og hovedverneombud 0,2 årsverk. Medlemskontingenter KS, Østre Agder, Agder fellesprosjekter, Kyst- og fjordkommunenettverk KS, Eien-domsskatteforum KS, Rådmannsforum KS, NHS m.fl.
IKT	Netto utgiftsramme på kr. 6,254 mill. Interkommunal IKT-enhet på Vegårshei som dekker drift av IKT i de 5 kommunene i øst-regionen med i underkant av 3 000 brukere (inkl. elever). Totalt 14 årsverk i den interkommunale IKT-enheten (DDØ); økning på 1 årsverk i 2015 knyttet til prosjektstyring.
Legetjeneste	Samlet netto utgiftsramme på kr. 4,751 mill. Felles kommuneoverlege med Risør på inntil 1,0 årsverk (budsjettert med 0,8 årsverk). Et kommunalt legekantor (Tjenna) med 4 fastleger, hvorav 1 privat fastlege. Et privat legesenter (Tvedestrand) med 3 private fastleger. Behandlingstak på 7 930 pasienter, behandler høsten 2014 7 690 pasienter. Deltaker i interkommunal legevakt i Arendal inkl. nå også daglegevaktordningen.
Kultur og frivilligsentral	Samlet netto utgiftsramme på kr. 2,080 mill. Kulturrådgiver 0,5 årsverk (budsjettert med 0,3 årsverk i ¾ år i 2015). Frivilligsentral 1,0 årsverk. Tilskudd til Næsjernverksmuseum kr. 544.000,-. Tilskudd til de 3 andre "fyrtårnene" kr. 163.000,-, tilskudd idrett kr. 175.000,-, lag og organisasjoner kr. 50.000,-, barn/unge kr. 20.000,- Aust-Agder Kulturhistoriske senter kr. 200.000,-, samt kulturelle skolesekk, kulturelle spaserstokken, kulturpris m.m.
Næring	Samlet netto utgiftsramme på kr. 0,731 mill. Næringsrådgiver 0,5 årsverk Tilskudd til interkommunalt næringsfond øst-regionen kr. 90.000, utgifter etablerer-senteret kr. 75.000,- og turistinformasjon samlet med kr. 133.000,-.

ANSVAR SOMRÅDETS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Politikertilfredshet med rådmannsnivået	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Politikerundersøkelse blant faste kommunestyre-medlemmer	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Brukertilfredshet 4,0 (1 – 6 hvor 6 er best) Svarprosent 100 %	Medarbeidertilfredshet på 4,0 (1 – 5, hvor 5 er best) Svarprosent 80 %. Sykefravær 4,0 %, hvorav 1,0 % er korttid.	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme

FOKUSOMRÅDER

Rådmannsnivå

- Strategisk ledelse, ressursstyring og kommunikasjon.
- Utvikle helhetlig boligstrategi for kommunen.
- Utvikle strategi for velferdsteknologi og strategi for gevinstrealisering ved bruk av IKT-verktøy.

Legetjeneste

- Iverksetting av felles kommuneoverlegestilling med Risør.
- Iverksetting av kommunal drift av Tjenna legekontor.

Kultur og frivilligsentral

- Barn og unges medvirkning.
- Utarbeide forslag til kommunedelplan for kultur (fremtidig kulturstrategi).

Næring

- Strategisk næringsutvikling regionalt og lokalt.

8.3 ANSVAR 215 ADMINISTRATIV STØTTEENHET

TJENESTEOMRÅDER

Administrativ støtteenhet (økonomiteam, personalteam, service-/dokumentsenter og interkommunalt skatteoppkreverkontor, biblioteket) server enhetene i kommunene, samt yter tjenester til innbyggere og andre interessenter. Det inngår også fellesutgifter for enhetene, inkl. bedriftshelsetjeneste, i administrativ støtteenhet.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	14 434	14 805			
Netto driftsutgifter	11 378	11 740	11 740	11 740	11 740
Antall årsverk	17,8	17,6			

Antall årsverk er redusert med 0,2 fra 2014 til 2015 som følge av forslaget om å redusere bemanningen i biblioteket.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Team økonomi	3,2 årsverk fordelt på 4 ansatte. Hovedaktivitet: Regnskap, innfordring, økonomiplan, budsjett, tertialrapport og årsmelding.
Team personal	3 årsverk fordelt på 3 ansatte. Hovedaktivitet: Lønn, fravær, refusjoner, bistå i ansettelsesprosesser, pensjon, oppdatere reglement.
Team service- og dokumentsenter	4,1 årsverk fordelt på 6 ansatte. Hovedaktivitet: Arkiv, post, kommunens hjemmeside, valg, ansattportal, politisk sekretariat, ekspedisjon og sentralbord. Det journalføres ca. 18.000 journalposter i året.
Team skatt	4,8 årsverk fordelt på 5 ansatte (felles interkommunalt skatteoppkreverkontor for 5 kommuner i østregionen). Hovedaktivitet: For alle 5 kommunene i østregionen; innfordring, arbeidsgiverkontroll (5 % av kommunens arbeidsgivere skal kontrolleres), skatteoppgjør, regnskap.
Biblioteket	1,5 årsverk fordelt på 4 ansatte. Hovedaktivitet: Utlån bøker og andre media, formidlingsaktivitet, arena for arrangement, utstillinger og offentlig debatt. Mål for aktivitet er 10 arrangement for barn og 10 arrangement for voksne i løpet av året, samt 12 utstillinger pr. år.
HR-arbeid	IA-arbeid, HMS-håndbok, personalreglement og retningslinjer, veiledning og støtte til ledere og ansatte i personalsaker.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet Biblioteket • Antall utlån • Antall arrangement Skatt • Fastsatte parametre gitt fra skattedirektoratet til skatt sør (kontroll og innfordring)	Medarbeidertilfredshet og arbeidsmiljø Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse internt Biblioteket • Utlån - statistikk fra fagsystem • Antall arrangement Skatt • Parametrene tas ut fra fagsystemet Sofie	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Gjennomført og evaluert brukerundersøkelser i egen enhet. Måltall: svarprosent 75 % og score på 4.0 (skala 1-6)	Medarbeidertilfredshet; måltall 4,0 (skala 1-5). Svarprosent: 100 % Måltall sykefravær, 5 %, hvorav korttidsfravær, 1,5 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjett-ramme

	Biblioteket • Utlån biblioteket: Mål: opprettholde tall fra 2013 som var 27 082. • 10 arrangement for barn og 10 arrangement for voksne i løpet av året, samt 12 utstillinger pr. år.		
	Skatt • Oppfylle skattedirektoratets krav på kontroll og innfordring.		

FOKUSOMRÅDER

- Intern og ekstern service.
- Kommunikasjon.
- Heve kompetanse i egen enhet og generelt i kommunens organisasjon.

8.4 ANSVAR 229 TVEDESTRANDSKOLEN

TJENESTEOMRÅDER

Barneskoler i Tvedestrand, Vestre Sandøya, Holt, Dypvåg og Songe, ungdomsskole på Lyngmyr, SFO ved alle barneskolene, interkommunal kulturskole, ledelse og administrasjon av enheten, skoleskyss, voksenopplæring og Leirskolen AS.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	82 882	88 103			
Netto driftsutgifter	66 935	69 168	68 813	68 281	67 937
Antall årsverk	116,26	122,49			

Endringen i antall årsverk skyldes dels nye gjesteelever, der en får full refusjon av utgifter til spesialundervisning. Videre kan det være noe ulik håndtering de to årene med tanke på ansatte i permisjoner og deres vikarer. En vil gjennomgå stillingsoversiktene tidlig i 2015 for å få full oversikt, jf. også nye krav som følger av A-meldingen.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

	Antall elever	Antall elever pr. voksen	Skyss	SFO, elever	Enkeltvedtak
Lyngmyr	227	16	140	0	
Tvedestrand	231	1.-4. klasse: 11 5.-7. klasse: 14	42	65	
Parkveien	*11			8	
Vestre Sandøya	12	8		12	

Songe	80	1.-4. klasse: 12 5.-7. klasse: 11	41	24	
Dypvåg	80	1.-4. klasse: 15 5.-7. klasse: 10	54	13	
Holt	78	1.-4. klasse: 12 5.-7. klasse: 10	68	23	
Sum skolene	708		345	145	76
Kulturskolen Øst i Agder	353				

*Elevene i Parkveien er regnet inn i Lyngmyr og Tvedestrand skoles elevtall også.

Elevtallene er tatt ut fra GSI (grunnskolenes informasjonssystemer) høsten 2014, mens årsverk er hentet fra budsjettet for 2015.

Voksenopplæringen kjøper tjenester fra Arendal og Risør voksenopplæring. Leirskolen AS har to ansatte. Skolen er selvfinansierende

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Elever/foresatte	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Trivsel, skoleresultater, hjem/skole samarbeid	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Elevundersøkelsen, nasjonale prøver og grunnskolepoeng	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	<u>Mål:</u> På skalering 1-6 er ambisjonsnivået 4. På nasjonale prøver er målet å ligge over landsgjennomsnittet. Mål for grunnskolepoeng er 40.	<u>Mål:</u> Godt arbeidsmiljø og god helse. Medarbeiderundersøkelse: 4 Totalt sykefravær på 4,5 %, hvorav korttidsfraværet på 1,6 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme

FOKUSOMRÅDER

- Spesialundervisning og tilpasset opplæring (TPO).
- Tverrfaglig samarbeid.
- Ledelse.
- Grunnskolepoeng og resultater på nasjonale prøver.

8.5 ANSVAR 230 BARNEHAGEENHETEN

TJENESTEOMRÅDER

Drift av de fem kommunale barnehagene Lyngbakken, Skriverstua, Bøkli, Villa Utsikten og Grotten, tilskudd til private barnehager, spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn, samt drift av enhetsleders kontor.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	43 145	44 293			
Netto driftsutgifter	37 326	37 775	37 795	37 695	38 495
Antall årsverk	52,0	52,1			

Økningen i antall årsverk knytter seg til fagarbeider/assistent for funksjonshemmede barn. Det varierer noe fra år til år om det er i kommunale eller private barnehagene behovene er, og dette påvirker antall årsverk.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Vi har i alt 394 godkjente barnehageplasser i kommunen. Fordelingen mellom de ulike driftsformene er som følger:

Godkjente plasser	2014	2015
Kommunale barnehager	260	260
Ordinære private barnehager	124	124
Sum private familiebarnehager	10	10
I alt	394	394

Ved inngangen til september 2014 var det 315 barn i alderen 1-6 år som hadde barnehageplass i Tvedestrand kommune. Disse er fordelt på 5 kommunale og 6 private barnehager. Barn i alderen 3-6 år bruker en barnehageplass, mens barn i alderen 0-2 bruker 2 barnehageplasser.

	Barn over 3 år 2014/2015	Barn under 3 år 2014/2015
Kommunale barnehager	145	63
Ordinære private barnehager	72	26
Sum private familiebarnehager	4	5
I alt	221	94

Det er 70 % av barna som går i kommunale barnehager og 30 % som går i private barnehager.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse - skala fra 1-6	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Resultat: 3,5 – 5 Deltakelse: 65 %	Medarbeider: 4 Sykefraværstatistikk: maksimalt 8 %, hvorav korttid maksimalt 2,5 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme

FOKUSOMRÅDER

- Tverrfaglig samarbeid med skoleenheten og Familiehuset – RBU.
- Tidlig innsats.
- Ledelse.

8.6 ANSVAR 240 PLAN, MILJØ OG EIENDOM

TJENESTEOMRÅDER

Drift av alle kommunens og boligstiftelsens bygninger. Boligkontoret, boligtilskudd og bostøtte, byggesaksbehandling, oppmålingstjeneste, planarbeid, reguleringsarbeid, havnevesenet, miljøvernarbeid, landbruksforvaltning og viltforvaltning.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	36 531	36 864			
Netto driftsutgifter	21 799	20 664	20 924	19 574	19 549
Antall årsverk	33,05	32,35			

Endringen i årsverk fra 2014-15: Tilbakeført 0,8 årsverk til Omsorg og rehabilitering (husøkonom), og 0,1 årsverk økning i vaktmesterressurs på grunn av nye bygg.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Tjenesteområde	Volum/aktivitet	
	2014	2015
Byggesaksbehandling og tilsyn	4- 500 saker. Gebyrinntekter 2,5 mill.	4-500 saker. Gebyrinntekter 2,5 mill.
Arealplanforvaltning	8-10 private planforslag. Kommunale arealplaner.	Høy aktivitet på kommunale planer både i 2014 og 2015
Kart og oppmåling	Digitale kart og planer, oppmåling. Omsetning ca. kr. 1 mill./år.	Digitale kart og planer, oppmåling. Omsetning ca. kr. 1 mill./år.
Eiendomsforvaltning	Kjøp, salg og eiendomsdrift Varierende aktivitet.	Salg av kommunale eiendommer prioritert
Boligfinansiering	Lån og tilskudd. 12-15 millioner.	Lån og tilskudd. 12-15 millioner.
Forretningsførsel boligstiftelse	Omsetning 12 millioner, 144 leiligheter, 5 styremøter.	Omsetning 13 millioner, 144 leiligheter, 5 styremøter + forvaltning av Olav Sverres vei.

Bygningsdrift/vedlikehold	Kommunen 25.700 m2. Stiftelsen 10.200 m2.	Kommunen 26.300 m2. Stiftelsen 10.200 m2.
Nybygg/investering	Prosjektledelse, kvalitet og økonomikontroll. Mange prosjekt systematisert i egen tabell.	Mange nye prosjekter 2015, se egen oppstilling i driftstiltak og investeringstiltak 2015
Brygger og havneanlegg	Vedlikehold og drift 130 utleieplasser, gjestehavn og 12 kommunale brygger.	Vedlikehold og drift 130 utleieplasser, gjestehavn og 12 kommunale brygger.
Renhold	Vaskeareal 2013= 15.700 m2 Vaskeareal 2014 =18.900 m2	Vaskeareal 2015 19.400 m2

Lovkrav og anbefalte normer for noen av tjenestene, sammenliknet for faktiske produksjon i 2013, se tabell nedenfor:

Tjeneste	Norm/krav	2014: Faktisk saksbeh.tid	2015
Byggesak enkle	21 dager	15 dager	15 dager
Byggesak andre	84 dager	44 dager	44 dager
Klagesaker	84 dager	66 dager	66 dager
Reguleringsplaner	Ingen	290 dager	300 dager

Tallene for 2015 er målsettinger basert på rådmannens budsjettutkast.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet. Saksbehandlingstid. Byggetid.	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Budsjettavvik
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse Statistikkføring fagsystem Avvik fremdriftsplan	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk.	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Bruker 4,5 (skala 1-6) Overholde lovbestemt saksbehandlingstid Ingen avvik i fremdriftsplan uten at det er rapportert tidlig.	Medarbeidertilfredshet 4,0 (skala 1-5) Sykefravær maks 5 %, hvorav korttid maks 1,5 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettamme. Tidlig rapportering av avvik.

FOKUSOMRÅDER

- Driftsplanlegging på tvers av enhetene.
- Gjennomføring av politisk vedtatte kommunale planoppgaver (kommuneplan, Byløft-planer, områdeplaner Grenstøl, planer for barnehage og skole).
- Prosjektstyring og avviksbehandling.

8.7 ANSVAR 245 TEKNISK DRIFT

TJENESTEOMRÅDER

Kommunalt verksted, kommunale veier, parkering, skjærgårdspark, brann-/feiervesen, parker, grøntareal og lekeplasser, miljøgruppa, Lyngmyr idrettsanlegg, kommunale badeplasser, tilskudd båtselskap, vann og avløp, kommunale avgifter, planarbeid.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	31 207	31 699			
Netto driftsutgifter	1 845	2 018	1 053	808	808
Antall årsverk	15,8	15,3			

En 50 % fagarbeiderstilling er foreslått inndratt (se kommentar i tiltak).

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Kommunalt verksted	Vedlikehold av 25 biler, 2 lastebiler, 1 traktor og 4 maskinredskaper, samt en sekshjuling, gressklippere, tilhengere etc.
Kommunale veier	Brøyting/vedlikehold av 55 km. vei, hvorav 30 km. er asfaltert. Pluss 25 km. grusveier i distriktene. Dette er før forslaget om nedklassifisering av veier.
Kommunale parkeringsplasser	Brøyting, vedlikehold av ca. 750 P-plasser og parkeringskontroll av 435 plasser.
Vei-/gatelys	Vedlikehold av omkring 1 400 gatelys. Dette er før forslaget om noe overføring til Vegvesenet.
Park/grøntareal pluss lekeplasser	Klipping/vedlikehold av grøntareal i hele kommunen, pluss Najaden på Lyngør.
Brann-/feiervesen	Oppfølging av avtale med brann- og feiervesen.
Lyngmyr idrettsanlegg	Vedlikehold, vanning og merking av baner.
Kommunale badeplasser	Vedlikehold og søppelhåndtering.
Tilskudd båtselskap	Oppfølging av avtale.
Skjærgårdspark	Renovasjon av Skjærgårdsparken med egen båt, samt utføre oppdrag for Statens naturoppsyn (SNO).
Miljøgruppa	Drive arbeidstreningstilbud.
Vann	Ca. 112 km. med kommunale vannledninger. Ett vannbehandlingsanlegg, 10 pumpestasjoner, 3 høydebasseng. 2 395 abonnenter.
Avløp	Ca. 140 km. med kommunale avløpsledninger. 2 renseanlegg og 77 avløpspumpestasjoner. 2 794 abonnenter.
Kommunale avgifter	Ajourhold og oppfølging av tilkoblinger og kommunale gebyrer.

Planarbeid/saksbehandling	Følge opp planarbeidet og saksbehandling innenfor fagområdene
Byløft	Prosjektgjennomføring og oppfølging av Hovedgata/Hulgata, samt bistand i ulike Byløft-prosjekter.
Tvedestrand badepark	Planlegging, utsetting, og oppfølging av badeparken i sesongen, samt opptak og lagring av utstyr.
Nedgravd renovasjonsløsning	Det vil bli behov for mannskaper til måking ved snøfall slik at renovasjonspunktene er tilgjengelig på vinteren. Dette kan kreve kostnader for innleie av mannskaper.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Mål: 4 (Skala 1 – 6, hvor 6 er best.)	Mål: Godt arbeidsmiljø. Mål: 4 poeng av 5 mulige. Mål: Totalfravær maks: 7 %, hvorav korttidsfravær 1,5 %.	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme.

FOKUSOMRÅDER

- Jobbe for en effektiv og systematisk parkeringsdrift.
- God prosjektstyring: holde tidsrammer og budsjett.
- Redusere lekkasjer på vannledningsnettet fra dagens 30 % til 20 %.
- Redusere lekkasjer på avløpsnettet fra dagens 50 % til 40 %.

8.8 ANSVAR 250 OMSORG OG REHABILITERING

TJENESTEOMRÅDER

Sykehjem (institusjon), hjemmehjelp og avlastningstjeneste, hjemmesykepleie, Dypvåg bofellesskap, personlige assistenter og støttekontakter for voksne og eldre, rehabiliterings-tjenester, samt driftstilskudd til private fysioterapeuter.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	105 687	97 593			
Netto driftsutgifter	82 400	77 202	76 632	76 132	76 132
Antall årsverk, herav:	130,8	119,8			
- Fast grunnbemanning	110,4	106,2			
- Faste årsverk til syke- og ferie- vikarer	9,5	9,5			
- Ressurskrevende brukere	10,9	4,1			

Forklaring på endringer i årsverk fra 2014 til 2015:

- Fast grunnbemanning redusert ved at Psykisk helse ble flyttet over til Oppfølgings-enheten pr. 1.9.2014 som følge av omorganiseringen i OR og OE – 7,5 årsverk overført.
- 0,8 årsverk («husøkonom») flyttet tilbake fra Plan, miljø og eiendom.
- I 2014 fikk OR ressurser til 2 nye årsverk, ressursene ble lagt til vikarbudsjettet. I forbindelse med omorganiseringen i enheten er disse ressursene tatt ut av vikarbudsjettet og gjort om til faste årsverk.
- Årsverk til ressurskrevende brukere redusert med 6,8 årsverk da tiltak rundt en bruker ble avvirket i 2014.
- Det er foreslått å flytte 0,4 årsverk fysioterapeut fra Familiehuset til Omsorg og rehabilitering fra 1.1.15.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Sykehjem, omsorgsboliger, korttidshybler og Dypvåg bofellesskap

Tjeneste	Plasser	Gjennomsnittlig belegg 2015
Sykehjem	46	100 %
Omsorgsboliger	43	98 %
Korttidshybler *1)	11	80 %
Dypvåg bofellesskap	10	90 %

Tabellen definerer det aktivitetsnivå/kapasitet som ligger til grunn for budsjetttramme og årsverk i 2015.

*1) Korttidshyblene driftes av hjemmesykepleien i samarbeid med rehabiliteringsavdelingen og kjøkkenet.

Hjemmetjenester

Tjeneste	*1) Budsjetterte uketimeverk 2015	*2) Budsjetterte vedtakstimer 2015
Hjemmesykepleien	1 332	1 000
Hjemmehjelp	465	395

Forklaring: *1) 1 uketimeverk=35,5t *2)1 vedtakstime= den tid som brukes til direkte pasientkontakt.

Tabellen viser hvor mange vedtakstimer som kan gis innenfor budsjettramme og årsverk i 2015. Budsjetterte uketimeverk er brutto timeverk. Det vil si at for å få frem «nettotid» til direkte pasientarbeid, må den enkelte ansattes arbeidstid som brukes til transport, dokumentasjon, møter, telefonkontakt med pårørende osv. trekkes fra. I beregningen er det tatt utgangspunkt i at 75 % (estimat) av den enkeltes arbeidstid på dagtid, og til dels på kveldstid går til direkte pasientkontakt. For hjemmehjelp er det tatt utgangspunkt i at 85 % av arbeidstiden går til direkte praktisk bistand i hjemmet.

Rehabilitering

	Antall brukere 1.1.2015
Brukere registrert med fysioterapi individuelt: undersøkelse/behandling	112
Gruppetilbud:	
1) Lavterskel trimgruppe for eldre m/varierende grad av funksjonssvikt	32
2) Trening for mennesker m/kronisk lungelidelse	8
3) Frisklivskonsept – veiledet egentrening/trening i gruppe	19
Antall aktive brukere m/utlånte hjelpemidler fra hjelpemiddelsentralen	653
Treningstilbud til kommunens ansatte	63
Psykomotorisk fysioterapi	20

Tabellen definerer det aktivitetsnivå/kapasitet som ligger til grunn for budsjettramme og årsverk i 2014. Tallene er basert på status pr. 15.10.2014.

I ny organisering vil 1,25 fysioterapeutstilling bli knyttet til nye tiltak: 0,4 årsverk til "Tildelingstjenesten" (hjemmebesøk, vurdering og saksbehandling), 0,45 årsverk til "Hverdagsrehabilitering", 0,2 årsverk til "Friskliv" og 0,2 årsverk til forebyggende hjemmebesøk. Ved eventuell overføring av 0,4 årsverk fysioterapeut fra Familiehuset vil OR også ha ansvar for oppfølging av barn.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet Brukermedvirkning	Medarbeidertilfredshet og arbeidsmiljø Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Har gjennomført og evaluert brukerundersøkelse hvert 3. år. Neste undersøkelse planlegges i 2015.	Medarbeidertilfredshet: 4+ Sykefravær: Totalt 9 %, hvorav 2 % er korttidsfravær	Avvik + -0,5 % fra netto budsjettramme

FOKUSOMRÅDER

- Iverksette organisering av ny ledelse og tjenester.
- Rekruttere kvalifisert personell til ledige stillinger.
- Anskaffe og implementere velferdsteknologi.
- Utvikle hverdagsrehabilitering.

8.9 ANSVAR 255 OPPFØLGINGSENHETEN

TJENESTEOMRÅDER

Dagsenter med aktivitets- og arbeidstrening, voksenopplæring for utviklingshemmede, botilbud for utviklingshemmede over 18 år, avlastningstilbud til barn og unge, psykisk helse, oppfølging og behandling av personer med avhengighetsproblematikk, samt salgs- og skjenkebevilling.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	21 884	32 984			
Netto driftsutgifter	20 833	30 148	29 648	29 648	29 648
Antall årsverk	33,72	45,39			

Økningen i antall årsverk skyldes overføring av psykisk helse på 7,58 årsverk fra Omsorg og rehabilitering til Oppfølgingsenheten i tråd med omorganiseringen iverksatt i september 2014. Økning på 2,2 årsverk til avlastning og 1,9 årsverk til nye ressurskrevende brukere.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Tjeneste	Budsjetterte uketimeverk 2015	Anslag vedtakstimer 2015
Tjenester til utviklingshemmede	654	564*
Avlastningstjenester	211	176
Rus og psykiatri	85	50
Psykisk helse	196	102**
Andre tjenester:		
Aktivitet og arbeidstrening	4,63 årsverk	140 plasser pr. uke
Brukerstyrt personlig assistent antall /timer	1/11	
Omsorgslønn antall /timer	6/21	
Støttekontakt antall/timer	19/46	

1 uketimeverk = 35,5 timer. 1 vedtakstime er tiden som brukes direkte hos brukeren. Tabellen viser hvor mange vedtakstimer som kan gis innenfor budsjetttramme og årsverk for 2015. Budsjetterte uketimer er brutto timeverk. Dvs. at for å få frem "nettotid" til direkte brukerkontakt må den enkeltes arbeidstid som brukes til transport, koordinering, dokumen-

tasjon, møter, pårørendearbeid, IP-arbeid og innsøking til tverrfaglig spesialisert behandling trekkes fra. Det tas utgangspunkt i at 75 % av den enkeltes arbeid – på dagtid, og til dels på kveldstid, går til direkte pasientkontakt. For rus og psykiatritjenesten er estimatet på 60 %.

*Vedtaks timer til nye beboere i Olav Sverres vei er ikke med her fordi saksbehandlingen ikke er ferdig.

**Noe manglende vedtaksføring. Det arbeides med å rette dette opp.

Antall personer i kommunen med utviklingshemming øker. I løpet av økonomiplanperioden 2015-2018 er det ytterligere 6 personer som fyller 18 år. 3 personer er nå tidlig i 20-årene og det antas at de i løpet av samme perioden vil ha behov for boveiledning, og eventuelt bolig og arbeidstilbud.

Det flytter en person tidligere enn forventet inn i Olav Sverres vei, noe som betyr at alle boligene tas i bruk fra desember 2014. Dette blir forsøkt løst innenfor enhetens ramme. Ressursbruken vil bli vurdert nærmere etter ett års drift.

Det er lagt inn økning i antall årsverk grunnet nye ressurskrevende brukere og økt behov for avlastningstjenester for barn og ungdom. Enkelte behov er i så stort omfang at avlastningstjenesten nærmest er en barnebolig. Avlastningstjenester er krevende å drifte og behov kan komme på kort varsel. I denne tjenesten er det forutsigbart at behovet er uforutsigbart.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Brukerundersøkelser gjennomføres ikke i 2014 da undersøkelsene som er tilgjengelig egner seg dårlig for brukergruppene. Det vil bli jobbet med å finne egnede undersøkelser for å gjennomføre nye i 2015.	Svardeltagelse minst 65 %. Score på 4,0 (skala 1-6) Sykefravær 7 %, hvorav 1,5 % korttidsfravær	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme

FOKUSOMRÅDER

- Iverksette bruk av velferdsteknologi i psykisk helse og tjenester til utviklingshemmede.
- Planlegging av trinn 2-boliger til personer med avhengighetsproblematikk og innarbeide gode ettervernmetoder.
- Fortsette samarbeidet med Familiehuset og utvikle riktig faglig nivå på avlastningstjenesten.

8.10 ANSVAR 260 FAMILIEHUSET - RESSURSSENTER FOR BARN OG UNGE (RBU)

TJENESTEOMRÅDER

Barnevern, vertskommune for interkommunalt barnevern BiØ som har ansvar for undersøkelsessaker, interkommunal pedagogisk/psykologisk tjeneste (PPT) der Risør er vertskommune, helsestasjon med leger og jordmor, kommunale helse- og omsorgstjenester, Krisesentertilbud der Arendal er vertskommune, fritidsklubben og ungdomsrådet. Alle tilbud i egen regi gjelder barn og ungdom under 18 år.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	22 240	21 608			
Netto driftsutgifter	20 754	20 164	19 724	19 724	19 724
Antall årsverk	13,79	13,54			

Helsestasjonen – skolelege og helsestasjonslege har økt med 5 % stilling i 2014. Rådmannen har foreslått å redusere fysioterapeuttenester til barn og unge med 40 % stilling fra 1.1.2015. Videre foreslås resterende 40 % fysioterapeut å bli overført fra Familiehuset til Omsorg og rehabilitering fra samme tidspunkt. Rådmannen foreslår også å styrke helsestasjonen med 50 % helsesøsterstilling fra 1.8.2015. Styrkingen i helsestasjonen begrunnes i tilførte statlige midler til kommunen. *Kommunestyret vedtok å opprette den nye stillingen fra 1.4.2015.*

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Tjeneste	2015
Enhetsleder, årsverk	1,0
Barnevernsamarbeidet i østregionen (BiØ) – personalansvar for leder, årsverk	1,0
Barneverntjeneste	
Årsverk fag/merkantil	5/0,2
Antall meldinger *	32
Antall barn i hjelpetiltak deriblant barn i fosterhjem/familiehjem * (8 av de 106 er i ettervern)	106
Antall barn under omsorg i fosterhjem *	11
Kommunale helse- og omsorgstjeneste	
Årsverk	0,2
Antall barn med støttekontakt/timer pr. uke**	19/67
Antall barn med omsorgslønn/timer pr. uke**	5/27
Antall barn med avlastning i hjem/helger pr. mnd.**	11/14
Helsestasjon og jordmortjeneste:	
Årsverk: helsesøster/jordmor + helsestasjon for ungdom/lege/merkantil	4,0/0,4+0,1/ 0,4/0,6
Antall konsultasjoner jordmor /"nygravide"***	225/51 + 2 feriegjester
Antall fødsler**	44
Antall konsultasjoner helsestasjon 0 - 18 år***	2 500

Fritidsklubb/Ungdomsklubb	
Årsverk – 2 ansatte x 32 %	0,64

- * Meldinger og antall barn i tiltak pr. 31.06.14.
- ** Antall vedtakstimer/konsultasjoner/fødsler pr. 01.10.14.
- *** Antall konsultasjoner er et gjennomsnitt pr. år. 25 % får ytterligere oppfølging og oppfølging er også behovsprøvd utover de konsultasjonene som er lovpålagt.

Erfaring tilsier at det er vesentlige endringer i nøkkeltall fra 2014 til 2015. Det er av betydning å påpeke at de endringer i nøkkeltall som har vært i 2014 har gitt store økonomiske konsekvenser og svingninger i kostnadene, særlig grunnet økning av fosterhjems plasseringer. Dette kan også skje i 2015, særlig hvis det fortsatt blir økning i fosterhjems plasseringer eller hvis det blir institusjons plasseringer.

I 2015 kan tiltak i kommunale helse- og omsorgstjenester også gi store økonomiske konsekvenser og svingninger i kostnadene. Særlig hvis det vedtas brukerstyrt personlig assistent (BPA)-tjenester eller økning i avlastning og omsorgslønn.

ENHETENS MÅLEKART

Fokusområde	Bruker	Medarbeider	Økonomi
Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik
Hvordan måler vi?	Brukerundersøkelse – Skala fra 1 til 4.	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Resultat (ambisjonsnivå)	Svartagelse over 50 % Score på 2,5 – 4 og "litt enig"	Svartagelse over 50 % Score på minst 4,0 Sykefravær totalt: 7,0 %, hvorav korttid: 2,0 %	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme

FOKUSOMRÅDER

- Ny barnevernlov (lovendringer).
- Etablering av interkommunal barneverntjeneste.
- Tverrfaglig samarbeid med Oppfølgingsenheten, Barnehageenheten og Tvedestrand-skolen.

8.11 ANSVAR 265 NAV

TJENESTEOMRÅDER

NAV-kontor, økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor og voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og attføringsbedrifter.

I denne omtalen har vi kun rapportert på den delen av NAV-kontoret som er kommunal. De statlige oppgavene som ligger til NAV-kontoret er ikke kommentert. Det gjør at vi ikke får frem kompleksiteten i kontorets oppgaver. NAV Tvedestrand har et statlig målekort der det månedlig rapporteres på 27 parametere. Av de 27 er det tre kommunale parametere:

- Antall mottakere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt.

- Antall mottakere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt som er under 25 år.
- Utbetaling av økonomisk sosialhjelp skal være i henhold til budsjett (kommune-økonomi).

I tillegg måles antall personer som deltar i kvalifiseringsprogrammet.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	20 898	21 666			
Netto driftsutgifter	18 907	19 597	20 798	21 063	21 093
Antall årsverk	8,1	8,6			

NAV Tvedestrand har pr. 01.09.14 totalt 14,3 stillinger, inklusive en hel stilling som leder. Det er 8,1 stilling som kommunale veiledere. Av dette er 0,3 kommunal stilling foreslått inn-drakt. Det økes med 0,8 årsverk grunnet mottak av flere flyktninger.

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

	2014	2015	Kommentar
Flyktninger	Mottok 5 nye flyktninger. Det var ingen familiegjennforeninger i 2014.	Motta 10 nye flyktninger I tillegg kommer familiegjennforeninger. <i>Kommunestyret legger til grunn 5 familiegjennforeninger.</i>	Det er ikke mulig å forutsi eksakt hvor mange personer som vil komme til kommunen som familiegjennforente. Vedtak om at en flyktning skal få familiegjennforening fattes av UDI. I 2014 har det ikke vært familiegjennforeninger. I 2013 tok vi i mot 8 personer ved familiegjennforening. I årene 2010 – 2012 var det i snitt 3 personer pr. år.
Kvalifiserings-programmet	14 deltakere som mål. Det har vært i snitt 10 deltakere.	14 deltakere.	Kvalifiseringsprogrammet innvilges etter søknad. Det kan innvilges personer i yrkesaktiv alder som har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold.

Økonomisk sosialhjelp	38 personer lever av sosialstønad. 13 av disse er under 25 år. 116 personer suppleres med sosialstønad.	35 personer lever av sosialstønad. 10 av disse er under 25 år. 110 personer suppleres med sosialstønad.	Økonomisk sosialhjelp dekker livsopphold. Supplerende gis til de som ikke har nok til eget livsopphold, husleie, strøm og til bidrag til andre utgifter.
	685.000 kr. pr. mnd. utbetales i økonomisk sosialhjelp.	For å holde budsjett i 2015 må utbetalinger reduseres til 575.000 kr. pr. mnd.	Alle tall for 2014 er gjennomsnittstall. Tall for 2015 er før økt bevilgning som følge av økt mottak av flyktninger.

ENHETENS MÅLEKART

Hva måler vi?	Brukertilfredshet	Medarbeidertilfredshet Sykefravær	Avvik i forhold til budsjett
Hvordan måler vi?	Statlig brukerundersøkelse – skala fra 1 til 6	Medarbeiderundersøkelse Sykefraværstatistikk	Regnskap
Ambisjonsnivå	Score som fylkesgjennomsnitt	Svardeltakelse på min. 80 % Score på: 4,5 (skala 1 – 5) Sykefravær: under 6 % samlet, hvorav under 1,5 % korttidsfravær	Avvik +/- 0,5 % fra netto budsjettramme

Brukerundersøkelsen besvares av brukere som er i veiledningssenter på NAV. Her vil svarene være grunnlagt i både statlige og kommunale oppgaver.

Medarbeiderundersøkelsen omfatter både statlig og kommunalt ansatte.

KOMMUNALE FOKUSOMRÅDER

- Færre unge under 25 år som mottar sosialhjelp.
- Redusere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp.
- Øke antall flyktninger som går til jobb eller utdanning etter endt introduksjonsprogram.

8.12 ANSVAR 275 KIRKE OG TROS- OG LIVSSYNNSSAMFUNN

TJENESTEOMRÅDER

Tilskuddet til Tvedestrand kirkelig fellesråd går til å dekke de utgiftene som fellesrådet har ansvaret for etter kirkeloven. Det gjelder blant annet:

- Kirkelig administrasjon.
- Kirker (bygninger og kirkelige handlinger utenom prestens lønnsutgifter).
- Kirkegårder.

Tilskuddet til andre tros- og livssynssamfunn følger av nivået på tilskudd pr. medlem til Den norske Kirke og det enkelte tros- og livssynssamfunns medlemstall.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	4 653	4 867			
Netto driftsutgifter herav:	4 503	4 717	4 297	5 072	4 572
- Tvedestrand kirkelig fellesråd	3 913	4 111	3 691	4 516	4 016
- Ungdomsprest	50	50	50		
- Andre tros- livssynssamfunn	540	556	556	556	556

8.13 ANSVAR 280 TILLEGGSBEVILGNINGER, LØNNSOPPGJØR OG PREMIEAVVIK

Ansvar 280 er ikke noen egen enhet i kommunen, men et ansvarsområde for føring av enkelte fellesutgifter, budsjettering av avsetninger mv. Rådmannen har ansvar for å følge opp dette ansvarsområdet. Nedenfor spesifiseres og omtales de ulike bevilgningene på ansvarsområdet.

Ansvar 280 Tilleggsbev., lønnsoppgj. og premieavvik (2015-2018: 2015-priser, hele 1 000 kroner)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	2016	Økonomiplan 2017	2018
Tilleggsbevilgninger kommunestyret	800	600	850	850	850
Tilskudd til innsamlingsaksjonen	5	5	5	5	5
Kompetanseheving, fellespott	300	300	300	300	300
Samhandlingsreformen, kommunal medfinansiering	6 900				
Lønnavsetningsposten (lønnsoppgjøret i 2015)	7 820	3 900	3 900	3 900	3 900
Premieavvik KLP	-14 500	-11 485	-11 485	-11 485	-11 485
Premieavvik SPK	464	165	165	165	165
Amortisering av tidligere års premieavvik KLP	3 625	5 157	6 797	6 797	6 797
Amortisering av tidligere års premieavvik SPK	-170	-176	-299	-299	-299
Innbetaling til Norsk Pasientskadeerstatning	200	200	200	200	200
DDA utbygging av mobilnett	200				
Avsetning til tap på krav	50	50	50	50	50
OU-midler til Kommunenes Sentralforbund, netto	275	340	340	340	340
Øke antall flyktninger fra fem til ti, økte utg. skole/barnehage		110	220	220	220
Flyktninger familiejenforening, økte utg. skole/barnehage		110	220	220	220
Effektivisering ledelse/administrasjon: Plan, miljø og eiendom og Teknisk drift		-100	-500	-500	-500
Effektivisering ledelse/administrasjon: Familiehuset og Oppfølgingsenheten			-500	-500	-500
Brukerstyrt personlig assistent, mulig økt aktivitet			425	425	425
Tilskudd til Senter mot seksuelle overgrep		16	16	16	16
Støtte til Spaniatut for elever innen helse- og sosialfag		10			
Eiendomsskatt, utgifter til taksering av eiendommer			1 000		
Totalt	5 969	-798	1 704	704	704

Flere poster er selvforklarende eller omtalt tilstrekkelig over, derfor kommenteres ikke alle poster her.

Kompetanseheving

Midlene som er avsatt til kompetanseheving gjelder midler til fellestiltak eller til fordeling etter særskilt vurdering av rådmannen. I tillegg til disse midlene har alle enheter midler til kompetanseheving innenfor sine budsjettrammer.

Av bevilgningen i 2015 er inntil 105 000 kroner tenkt benyttet til kommunens utgifter i forbindelse med videreutdanning av lærere skoleåret 2014/2015. Kommunen fikk stats-tilskudd til å dekke alle vikarutgifter for lærere som tar videreutdanning i statlig prioriterte fag, mens kommunen selv må dekke deler av utgiftene i andre fag.

For alle år i planperioden er det tiltenkt inntil 100 000 kroner til opplæring i bruk av velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren.

Rådmannen tar sikte på å overføre budsjettmidler for disse to tiltakene når de er gjennomført og det er klart hvor store utgiftene ble.

Lønnsavsetningsposten

Ved beregning av lønnsavsetningsposten for 2015 har en i utgangspunkt benyttet statsbudsjettets forutsetninger om en årslønnsvekst på 3,3 %. Overhenget fra 2014 er anslått til 1,7 %, slik at det er rom for et tillegg og lønnsglidning i 2015 på 1,6 %. Avsetningen til lønnsavsetningsposten skulle etter dette vært 4,6 mill. kroner.

Rådmannen legger til grunn at lønnsoppgjøret i 2015 blir på 3,1 %, dvs. noe lavere enn forutsatt i statsbudsjettet. Dette foreslås blant annet med utgangspunkt i erfaringene fra 2014, der kommunens utgifter ble lavere enn forutsatt. Med lønnsvekst på 3,1 % er det rom for tillegg og lønnsglidning på 1,4 %, og lønnsavsetningsposten kan reduseres til 4,1 mill. kroner. Avsetningen fordeles på enhetene etter hvert som konsekvensene av lønnsoppgjøret i 2015 er kjent.

Kommunestyret vedtok å redusere lønnsavsetningsposten med 0,2 mill. kroner til 3,9 mill. kroner. Det innebærer en lønnsvekst på 3,05 % i 2015, og det er da rom for tillegg og lønnsglidning på 1,35 %.

Pensjon og premieavvik

I midten av september 2014 mottok kommunen brev fra KLP med anslag på hva en må innbetale i pensjonspremie i 2015. Prognosene viser en reduksjon sammenlignet med det som er innarbeidet i budsjett 2014. Da var det lagt inn en premiesats på 21,75 %, mens det en vil belaste gjennom året i 2015 er 19,15 %. Anslaget for premieavvik reduseres.

En har også mottatt informasjon fra Statens Pensjonskasse (SPK) med prognoser for 2015. Beregningene for dette området viser at en kan redusere premiebelastningen fra 12,25 % i 2014 til 11,55 % i 2015. Anslaget for premieavvik reduseres.

De senere årene har en sett store endringer gjennom året i KLPs anslag på innbetalingsbeløp fra kommunene og årets premieavvik. Det er derfor grunn til å presisere at det er stor usikkerhet på området.

Bokførte premieavvik skal senere kostnadsføres med enn lik andel over flere år. Til og med 2010 har dette vært fordelt over 15 år, mens det fra 2011 ble endret til ti år. Fra 2014-avviket skal en benytte sju år. Amortisering av tidligere års premieavvik er beregnet med utgangspunkt i informasjon pr. september 2014. Det er usikkerhet også på dette området, siden premieavvikene fra 2014 og senere er usikre anslag.

OU-midler til Kommunenes Sentralforbund (KS)

Kommunen må hvert år innbetale et visst beløp pr. ansatt til opplæringsfond i KS. Ansatte betaler selv litt av dette gjennom månedlig trekk i lønnen. Kommunen har likevel nettoutgifter på området, og beløpet er anslått til 340 000 kroner i 2015.

8.14 ANSVAR 281 RESSURSBANK

I forbindelse med omstillingsprosessen i 2008 ble det etablert en ressursbank (stillingsbank) for håndtering av overtallige. Det var lagt opp til også å samordne ledige stillinger med fast ansatte som eventuelt var blitt overtallige. Pr. høsten 2014 er det ikke kjente behov for planperioden.

De foreslåtte budsjetttrammene for 2015-18 vil kunne innebære reduksjon av antall årsverk på noen få fagområder og økning på andre. Rådmannen legger til grunn at de bemanningsmessige endringene kan gjennomføres uten ekstra utgifter i ressursbanken.

8.15 ANSVAR 283 BYLØFT

TJENESTEOMRÅDER

3-årig stedsutviklingsprosjekt med fokus på nedre bydel. Der det er naturlig vil tiltak kunne omfatte et større geografisk område enn det opprinnelige nedslagsfeltet for prosjektet. Prosjektet delfinansieres gjennom tilskudd fra Kommunal- og regionaldepartementet og Aust-Agder fylkeskommune.

De 15 delprosjektene er ulike i innhold og omfang og de vektlegges ulikt. Derfor jobbes det på forskjellig måte med delprosjektene. Felles for alle er imidlertid visjon og overordnet prosjektmål:

“Nedre bydel skal fremstå som en innbydende og velstelt bydel, som har beholdt sitt særpreg og som er bedre tilrettelagt for aktiviteter året rundt. Gjennom aktiviteter og deltakende prosesser skal området utvikles og styrkes som byrom, fellesarena og møteplass.”

- Nedre bydel skal være velstelt.
- Nedre bydel skal beholde sitt særpreg.
- Området skal bli bedre tilrettelagt for aktiviteter.
- Utvikling gjennom deltakelse og medvirkning.
- Prosjektet skal bidra til verdiskaping i nedre bydel.
- Det skal foreligge oppdatert planverk som kan fremme videre utvikling.

Prosjektperioden vil strekke seg over i 2015, og Byløft vil som prosjekt bli avsluttet i løpet av 2015. Ansvar for prosesser og gjennomføring av konkrete planer og prosjekter vil etter prosjektperioden legges til de aktuelle kommunale enheter i sin helhet.

Fylkeskommunen og departementet har gitt tilsagn om at prosjektmidler kan overføres til en avsluttende fase av prosjektet i 2015. Prosjektet vil derfor fortsette frem til 1.7.2015 med 1 årsverk i denne perioden. Etter 1.7.2015 reduseres ressursbruken i forhold til personalressurser til 50 % i tre måneder, hvor prosjektet avsluttes og rapporteringen foretas.

NØKKELTALL – ØKONOMI OG ÅRSVERK

(budsjettbeløp i hele 1.000 kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsutgifter	2 741	1 378			
Netto driftsutgifter	150	0	0	0	0
Antall årsverk	1,0	1,0			

NØKKELTALL – AKTIVITETSNIVÅ I TJENESTENE

Nedenfor følger liste over delprosjekter i Byløft. Aktivitet og volum for kommende budsjettår baserer seg på prioriteringer gjort av styringsgruppe og kommunestyre.

Delprosjekt		Aktivitet/ Volum
A	Opprusting av Hovedgata/Hulgata	Kommunestyrevedtak desember 2014.
B	Avfallshåndtering	Gjennomført.
C	Bakkeskåt 2013	Ingen planlagte tilretteleggingstiltak i 2015.
D	Utleiepool for gamle butikk-lokaler	Medvirkningsprosess. Nettverksbygging mellom kommunen og gårdeiere. Utleie av lokaler.
E	Møteplasser og arenaer	Inngår i områdeplan for havn og Hovedgata/Hulgata-prosjektet.
F	Rådhuset	Kommunestyrevedtak desember 2014. Oppgradering og investering.
G	Arrangementer og aktiviteter	Det koordineres og gjennomføres ulike arrangement og aktiviteter i første halvår av 2015.
H	Kunstnerisk utsmykking	Knyttet til prosjekt Hovedgata/Hulgata.
I	Konseptutvikling	Ikke prioritert.
J	Reguleringsplan	Områdeplan for havna er igangsatt.
K	Boliger i nedre bydel	Ikke prioritert.
L	Næringsliv	Dialog med næringslivet. Utleie av kommunale lokaler til næringsdrift.
M	Møllebekken	Del av områdeplan for havn.
N	Parkering og trafikk	Planprosess igangsatt.
O	Byløftkontor	1,0 årsverk frem til 01.07.15. Heretter 0,5 årsverk i 3 måneder. Prosjekt samt prosjektkontor i nedre bydel avvikles innen 1.10.2015.

FOKUSOMRÅDER

- Planprosesser – med vekt på delprosjektene: A, J og N.
- Medvirkning – med vekt på: A, D, F, G og L.
- Raske og synlige resultater – med vekt på: B, E, H og O.

VEDLEGG 1

KOMMUNELOVENS REGLER OM ÅRSBUDSJETTET OG INFO OM ROBEK

Kommunelovens regler om årsbudsjettet finner vi i paragrafene 45-49. I korte trekk sier loven blant annet følgende:

- Kommunestyret skal innen årets utgang vedta budsjettet for kommende år etter innstilling(er) fra formannskapet. Det kan fremmes flere alternative forslag fra formannskapet, m.a.o. ikke bare én innstilling. Men hvert enkelt forslag eller innstilling skal tilfredsstillende krav som forskriften stiller opp. Det kan ikke fremmes ufullstendige forslag, f.eks. forslag som kun gjelder deler av kommunens virksomhet, eller forslag som ikke er i balanse.
- Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens inntekter og bruken av disse. Budsjettet skal være realistisk og i balanse. Budsjettendringer vedtas etter innstilling fra formannskapet.
- Kommunestyret kan ikke delegere sin budsjettmyndighet. Endringer i forhold til det rammebudsjettet kommunestyret vedtar må legges frem for kommunestyret til behandling.
- Fylkesmannen skal ikke godkjenne budsjettet/ låneopptak, men det utføres en såkalt betinget kontroll. Kommuner som ikke tilfredsstiller krav i lov og forskrift, vil bli registrert i et offentlig register, ROBEK-listen (ROBEK = Register om betinget godkjenning og kontroll).
- Det som fører til at en kommune kommer på ROBEK-lista er om en har et årsbudsjett eller økonomiplan som ikke er i balanse, om et regnskapsmessig underskudd ikke er dekket innen året etter at regnskapet er lagt fram, eller at en ikke følger en vedtatt plan for dekning av underskudd. Fylkesmannen i Aust-Agder har i brev av 29.09.2011 gitt følgende presisering; "Et budsjettert driftsunderskudd som er forutsatt finansiert gjennom "uspesifiserte innsparinger" gir grunnlag for registrering i ROBEK. "Uspesifiserte innsparinger" anses ikke som noen inntekt ved denne vurderingen."

Er en kommune på ROBEK-lista får det den konsekvens at vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre kommunen utgifter ut over de fire neste budsjettår, ikke er gyldig før det er godkjent av fylkesmannen.

VEDLEGG 2

EIENDOMSSKATT – BEREGNING AV ØKONOMISK EFFEKT

Prognose for eiendomsskatt - Tvedestrand kommune	Antall enheter	Gj.snittlig grunnlag pr. enhet	Prognose takst- grunnlag	Sats eiendoms- skatt	Gj.sn. skatt pr. enhet
Det legges til grunn ca. 4 500 boenheter i Tvedestrand					
Det legges til grunn ca. 3 500 boliger og ca. 1000 fritidseiendommer. Det tas utgangspunkt i	3 500	500 000	1 750 000 000	Boliger	
Skatteetatens vurderinger ved verdifastsettelse	1 000	800 000	800 000 000	Fritid	
av primærboliger, mens det må gjennomføres en taksering (til markedsverdi) for fritidseiendommer.	4 500	566 667	2 550 000 000	Gj.sn. -Sum	
Prognose for takstutgifter er satt til ca. 1,0 mill. (gj.sn. kr. 1.000,- pr. takseringsobjekt). Satsgrunnlag 2 - 7 o/oo.					
Kan maks. økes med 2 o/oo pr. år.					
Alle tallene er beheftet med stor grad av usikkerhet.					
Prognose takseringsutgifter før innføring (fritid)	1 000	1 000	-1 000 000		
Prognose maks. eiendomsskatt første året			5 100 000	2,00	1 133
Prognose maks. eiendomsskatt andre året			10 200 000	4,00	2 267
Prognose maks. eiendomsskatt tredje året			15 300 000	6,00	3 400
Prognose maks. eiendomsskatt fjerde året			17 850 000	7,00	3 967

VEDLEGG 3

DRIFTSBUDSJETT VANN, AVLØP OG FEIING 2014-2018

	R2013	RB2014	2015	2016	2017	2018
3400/3450 VANN						
Direkte driftsutgifter - Variabel del	2 693	2 909	3 185	3 249	3 314	3 380
Fordelte lønnsutgifter - Variabel del	1 526	1 680	1 782	1 818	1 854	1 891
Fordelte maskinutgifter - Variabel del	341	319	352	359	366	374
Fordelte administrasjonsutgifter - Variabel del	327	326	326	326	326	326
Kalkulatoriske renteutgifter - Fast del	1 191	1 280	1 385	1 560	1 785	2 025
Fordelte avskrivninger - Fast del	1 711	1 815	1 820	1 900	1 975	2 115
Sum driftsutgifter	7 790	8 329	8 850	9 212	9 620	10 111
Årsavgifter	-8 076	-8 270	-7 640	-7 730	-7 790	-7 880
Tilkoblingsavgifter	-581	-460	-430	-380	-380	-340
Andre inntekter	-	-	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	-8 657	-8 730	-8 070	-8 110	-8 170	-8 220
Driftsresultat = Overskudd (-) / Underskudd (+)	-867	-401	780	1 102	1 450	1 891
Akkumulert driftsresultat pr. 31.12.	-4 831	-5 232	-4 452	-3 350	-1 899	-6
Fondsmidler pr. 01.01.	3 964	4 831	5 232	4 452	3 350	1 900
Bruk av fondsmidler	-	-	-780	-1 102	-1 450	-1 891
Avsetning av fondsmidler	867	401	-	-	-	-
Fondsmidler pr. 31.12.	4 831	5 232	4 452	3 350	1 900	9
Differanse akk. driftsresultat og driftsfond pr. 31.12.	-0	-0	-0	-0	1	3
Endring vannavgiften	0,0 %	0,0 %	-8,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Vannavgiften - Ordinær ekskl. mva.	3 150	3 150	2 870	2 870	2 870	2 870
Tilkoblingsavgifter - Ordinær ekskl. mva.	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500
3500/3530 AVLØP						
Direkte driftsutgifter - Variabel del	6 084	5 935	6 393	6 608	6 776	6 912
Fordelte lønnsutgifter - Variabel del	3 175	3 729	3 958	4 037	4 118	4 200
Fordelte maskinutgifter - Variabel del	478	446	493	503	513	523
Fordelte administrasjonsutgifter - Variabel del	601	600	600	600	600	600
Kalkulatoriske renteutgifter - Fast del	1 605	1 660	1 860	2 140	2 365	2 550
Fordelte avskrivninger - Fast del	4 100	4 060	4 090	4 450	4 290	3 835
Sum driftsutgifter	16 042	16 430	17 394	18 338	18 662	18 620
Årsavgifter	-15 173	-15 500	-17 000	-17 380	-17 710	-17 980
Tilkoblingsavgifter	-1 034	-1 100	-950	-930	-810	-650
Andre inntekter	-20	-22	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	-16 227	-16 622	-17 950	-18 310	-18 520	-18 630
Driftsresultat = Overskudd (-) / Underskudd (+)	-185	-192	-556	28	142	-10
Akkumulert driftsresultat pr. 31.12.	591	399	-157	-129	13	3
Fondsmidler pr. 01.01.	-0	-0	-0	157	129	-13
Bruk av fondsmidler	-	-	-	-28	-142	-
Avsetning av fondsmidler	-	-	157	-	-	10
Fondsmidler pr. 31.12.	-0	-0	157	129	-13	-3
Differanse akk. driftsresultat og driftsfond pr. 31.12.	591	400	1	1	1	1
Endring kloakkavgiften	0,0 %	0,0 %	6,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kloakkavgiften - Ordinær ekskl. mva.	4 950	4 950	5 280	5 280	5 280	5 280
Tilkoblingsavgifter - Ordinær ekskl. mva.	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500
3380 FEIING						
Direkte driftsutgifter - Variabel del	633	697	720	734	749	764
Fordelte lønnsutgifter - Variabel del	54	60	64	65	67	68
Fordelte administrasjonsutgifter - Variabel del	31	31	31	31	31	31
Sum driftsutgifter	718	788	815	830	847	863
Årsavgifter	-911	-912	-764	-764	-764	-764
Sum driftsinntekter	-911	-912	-764	-764	-764	-764
Driftsresultat = Overskudd (-) / Underskudd (+)	-194	-124	51	66	83	99
Akkumulert driftsresultat pr. 31.12.	-200	-324	-273	-207	-124	-25
Fondsmidler pr. 01.01.	7	200	324	273	207	124
Bruk av fondsmidler	-	-	-51	-66	-83	-99
Avsetning av fondsmidler	194	124	-	-	-	-
Fondsmidler pr. 31.12.	200	324	273	207	124	25
Differanse akk. driftsresultat og driftsfond pr. 31.12.	-0	-0	-0	-0	-0	-0
Økning feieravgiften	0,0 %	0,0 %	-16,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Feieravgiften - Ordinær ekskl. mva.	300	300	250	250	250	250

3400/3450 VANNVERK						
Variabel del	62,7 %	62,8 %	63,8 %	62,4 %	60,9 %	59,1 %
Fast del (renter og avdrag)	37,3 %	37,2 %	36,2 %	37,6 %	39,1 %	40,9 %
3500/3530 AVLØP						
Variabel del	64,4 %	65,2 %	65,8 %	64,1 %	64,3 %	65,7 %
Fast del (renter og avdrag)	35,6 %	34,8 %	34,2 %	35,9 %	35,7 %	34,3 %
Sum kommunale avgifter - Normal hustand						
Vannavgift	3 150	3 150	2 870	2 870	2 870	2 870
Kloakkavgift	4 950	4 950	5 280	5 280	5 280	5 280
Renovasjon *	-	-	-	-	-	-
Feiing	300	300	250	250	250	250
Sum ekskl. mva (netto)	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400
Mva	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
Sum inkl. mva (brutto)	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Økning i kr. inkl. mva	-	-	-	-	-	-
Økning i %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
* Avgiften er satt til null fra 2010 for at en kan sammenligne bedre de avgifter kommunen skal kreve inn fra 2011.						
Budsjetterte nye tilkoblinger, inkl. konsekvenser av nye investeringstiltak						
Vann		34	32	28	28	25
Avløp		82	70	69	60	48

VEDLEGG 4

SØKNADER FRA ORGANISASJONER

Kommunen har mottatt søknader om støtte fra ulike organisasjoner som det er naturlig å vurdere i budsjettssammenheng. Søknader omtalt under er ikke imøtekommet i rådmannens budsjettforslag.

Stiftelsen Amatheia

Organisasjonen søker i brev av 22.4.2014 om driftstilskudd for 2015 knyttet til veilednings-tjenesten for gravide i Agder. Stiftelsen tilbyr tjenester som bidrar til samfunnets arbeid med å forebygge uønsket svangerskap og abort.

Senter mot seksuelle overgrep - Agder

Organisasjonen søker i brev av 15.8.2014 om støtte på 16 216 kroner til drift av sin virksomhet. Hovedtyngden av de som tar kontakt med senteret har opplevd overgrep i barne- og ungdomsårene. Det vises også til at hver krone i støtte fra Tvedestrand kommune vil utløse opptil fire kroner i statlig tilskudd. *Kommunestyret vedtok å bevilge 16 000 kroner til organisasjonen.*

Tvedestrand revmatikerforening

Foreningen søker i brev av 21.10.2014 om økonomisk støtte til varmtvannstrening i bassenget på Lyngmyr skole. Foreningen opplyser at det er tre treningspartier med rundt 50 personer som deltar. I dag blir foreningen fakturert for de merkostnadene kommunen har i forbindelse med ekstra oppvarming av bassenget. Beløpet de siste årene har vært 20 000 kroner inkl. mva.

Kirkens SOS

Kirkens SOS i Agder søker i brev av 12.9.2014 om 10 000 kroner i støtte til drift av sin virksomhet i 2015. Organisasjonen driver med krisehjelp overfor alle innbyggere som tar kontakt via telefon eller nettbaserte medier.

Lions

Lions søker i brev av 24.10.2014 om gave til Røde Fjær-aksjonen i 2015. I 2015 skal inntektene fra aksjonen gå til det landsdekkende prosjektet MITT VALG. Det er et holdnings- skapende og forebyggende undervisningsopplegg med hensyn til problemadferd som mobbing og rusmisbruk.

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO)

FFO søker i brev av 20.10.2014 om 10 000 kroner i tilskudd til et kompetanseutviklings- prosjekt for medlemmer av kommunale funksjonshemmedes råd i kommunene i Aust-Agder. Prosjektet skal gjennomføres i 2015 og 2016, og målet er å dyktiggjøre medlemmene i de kommunale rådene.

VEDLEGG 5

AVGIFTER, BETALINGSSATSER OG GEBYRER

Beløp i kroner	Sats 2014	Sats 2015	Endringstidspunkt
Vannavgift, ekskl. mva.	3 150	2 870	1.1.2015
Kloakkavgift, ekskl. mva.	4 950	5 280	1.1.2015
Feieavgift, ekskl. mva.	300	250	1.1.2015
Slamavgift, ekskl. mva.	1 140	1 080	Faktureres direkte fra RTA AS
Renovasjonsavgift, ekskl. mva.	2 944	3 010	Faktureres direkte fra RTA AS.
Foreldrebetaling SFO, 6-10 t/u, i 10 mnd.	1 860	1 860	
Foreldrebetaling SFO, 11-15 t/u, i 10 mnd.	2 275	2 275	
Foreldrebetaling SFO, 16- t/u, i 10 mnd.	2 605	2 605	
Kostpenger SFO, 6-10 t/u, i 10 mnd.	60	60	
Kostpenger SFO, 11-15 t/u, i 10 mnd.	85	85	
Kostpenger SFO, 16- t/u, 10 mnd.	100	100	
Foreldrebetaling barnehage, full plass	Statlig fastsatt maksimalpris	Statlig fastsatt maksimalpris, 2 480 og 2 580	1.1.2015 og 1.5.2015
Kostpenger barnehage, full plass	240	300	1.1.2015
Parkeringsavgift, pris pr. time	15 kr. 1.6.- 31.8., ellers 7 kr.	20 kr. 1.6.- 31.8., ellers 10 kr.	1.1.2015
Leie av parkeringsplass i sentrum, beløp pr. år inkl. merverdiavgift	5 000	5 000	

Korttidsopphold hybel pr. døgn	311	311	
Middag daglig, pr. mnd.	1 731	1 783	1.1.2015
Full kost, pr. mnd.	3 020	3 110	1.1.2015
Matombringing, pr. dag	73	75	1.1.2015
Matombringing, frokost eller kvelds, pr. mnd.	644	663	1.1.2015
Matombringing grøt, pr. gang	30	30	
Trygghetsalarm, pr. mnd.	331	338	1.1.2015
Brukerbetaling for hjelp i hjemmet, netto inntekt (1G = 88 370 kroner pr. 1.5.2014):			
Inntil 2G, helt abonnement	Statlig fastsatt maksimalpris	Statlig fastsatt maksimalpris	1.1.2015
2G-3G, helt abonnement	441	450	1.1.2015
3G-4G, helt abonnement	880	900	1.1.2015
4G-5G, helt abonnement	1 382	1 410	1.1.2015
Over 5G, helt abonnement	1 760	1 795	1.1.2015
Inntil 2G, halvt abonnement	Statlig fastsatt maksimalpris	Statlig fastsatt maksimalpris	1.1.2015
2G-3G, halvt abonnement	220	225	1.1.2015
3G-4G, halvt abonnement	441	450	1.1.2015
4G-5G, halvt abonnement	691	705	1.1.2015
Over 5G, halvt abonnement	880	900	1.1.2015
Maks timesats hjelp i hjemmet	240	245	1.1.2015
Husleie frisør og fotpleier, Strannasenteret	1 875	1 913	1.1.2015
Refusjon for strøm, Lyngmyrvn. 33, pr. mnd	492	497	1.1.2015
Refusjon for strøm, Lyngmyrvn. 35, pr. mnd	593	599	1.1.2015
Kulturskolen, elevkontingent pr. semester:			
Babysang	825	860	1.1.2015
Band	825	860	1.1.2015
Kor	825	860	1.1.2015
Korps, salg av elevplasser	1 265	1 400	1.1.2015
Annen musikk	1 460	1 530	1.1.2015
Kunst	1 460	1 530	1.1.2015
Kulturskolen, instrumentleie pr. semester	400	500	1.1.2015
Kulturskolen, materiell pr. semester (kunst)	400	400	

Dag- eller nattopphold på sykehjem og korttidsopphold sykehjem reguleres i eget rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Betaling for langtidsopphold på sykehjem beregnes etter inntekt i henhold til "Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester".

I 2014 er statlig fastsatt maksimalpris for foreldrebetaling i barnehage 2 405 kroner pr. måned. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2015 å øke prisen til 2 580 kroner. Når

rådmannen legger frem forslaget til økonomiplan 2015-2018 og budsjett 2015 er ikke statsbudsjettet vedtatt. Rådmannen tilrår derfor at vedtaket lyder på at en følger statlig fastsatt maksimalpris.

Rådmannen foreslår å øke elevbetalingen i kulturskolen med fra 1.1.2015. Forrige økning i kontingenten var i 2014. I kulturskolen gis det 25 % rabatt på den dyreste disiplinen dersom en person er elev i flere disipliner innen musikk.

Rådmannen foreslår å øke båtplassavgiften med ca. 13 % i 2015.

VEDLEGG 6

FELLES IKT-INVESTERINGER DDØ 2014-2018

Prosjekter					
	2014	2015	2016	2017	2018
SUM pr. år	2 450 000	3 550 000	3 150 000	2 700 000	2 000 000
Felles nettsted / ansattportal	100 000				
- web arbeidsflate				300 000	200 000
SMS-varslings			200 000		
Rekrutteringsløsning (webcruiter)				300 000	
Elektronisk kommunikasjon med innbyggere		100 000	200 000		
Elektronisk tidsregistrering			200 000		
Agresso Self-service					250 000
Agresso - Anleggsmodul				350 000	
Agresso milestone 4			1 000 000		
Agresso - EKKO integrert fellesdel	200 000				
Ny versjon - ePhorte5 m Outlook modul inkl moduler	200 000				
A-melding	900 000				
Felles sikker sone		100 000			
Oppdatert løsning for NAV		150 000			
Velferdsteknologi		400 000	200 000	200 000	200 000
Håndholdte enheter til pleie/omsorg		300 000			
Elevnett DDØ	500 000	100 000			
Prosjektledelse		400 000	800 000	800 000	800 000
Integrasjon ephorte-GIS				200 000	
Fellesprosjekter DDØ	100 000				
Oppgradering av HW i knutepunkt og lokalt	300 000	1 850 000	400 000	400 000	400 000
Support/Inventar/overvåkning					
Sikkerhetløsninger DDØ	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000

VEDLEGG 7

BUDSJETTFORSKRIFTENES VEDLEGG 3: ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Tekst	KOSTRA-art	Budsjett 2015	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Brukerbetalinger	SUM(600:619)	22 801 000	17 936 000	17 830 225
Andre salgs- og leieinntekter	SUM(620:670)	42 992 000	41 663 000	40 430 000
Overføringer med krav til motytelse	SUM(700:775)	40 653 000	39 663 000	56 528 973
Rammetilskudd	800	184 074 000	187 288 000	172 094 338
Andre statlige overføringer	810	11 135 000	10 097 000	9 550 615
Andre overføringer	SUM(830:850)+ SUM(880:890)	215 000	150 000	442 178
Inntekts- og formuesskatt	870	131 376 000	126 112 000	123 492 236
Eiendomsskatt	874	-	-	-
Andre direkte og indirekte skatter	877	-	-	-
Sum driftsinntekter	B	433 246 000	422 909 000	420 368 566
Lønnsutgifter	SUM(010:089)+SUM(160:165)	235 982 000	227 921 000	224 715 087
Sosiale utgifter	SUM(090:099)	68 120 000	65 455 000	58 898 342
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	SUM(100:285) - SUM(160:165)	75 331 000	74 192 000	69 490 620
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	SUM(300:380)	41 551 000	40 319 000	39 230 130
Overføringer	SUM(400:490)	27 395 000	33 331 000	35 148 856
Avskrivninger	590	18 103 000	17 861 000	16 429 103
Fordelte utgifter	- 690 + 290 - 790	-24 957 000	-25 479 000	-20 172 543
Sum driftsutgifter	C	441 525 000	433 600 000	423 739 595
Brutto driftsresultat	D=B-C	-8 279 000	-10 691 000	-3 371 029
Renteinntekter og utbytte	SUM(900:905)	10 230 000	12 180 000	9 266 613
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	909	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	920	30 000	20 000	125 457
Sum eksterne finansinntekter	E	10 260 000	12 200 000	9 392 069
Renteutgifter og låneomkostninger	500	8 628 000	8 606 000	8 314 985
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	509	-	-	-
Avdrag på lån	510	10 865 000	10 513 000	10 356 174
Utlån	520	-	-	99 454
Sum eksterne finansutgifter	F	19 493 000	19 119 000	18 770 613
Resultat eksterne				
finanstransaksjoner	G=E- F	-9 233 000	-6 919 000	-9 378 544
Motpost avskrivninger	990	18 103 000	17 861 000	16 429 103
Netto driftsresultat	I	591 000	251 000	3 679 531
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	930	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	940	-	-	761 822
Bruk av bundne driftsfond	950	831 000	-	1 728 291
Sum bruk av avsetninger	J	831 000	-	2 490 113
Overført til investeringsregnskapet	570	-	-	3 633 314
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	530	1 265 000	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	540	-	-	-
Avsatt til bundne driftsfond	550	157 000	251 000	3 801 816
Sum avsetninger	K	1 422 000	251 000	7 435 130
Regnskapsmessig merforbruk (-) / mindreforbruk (+)	L=I+J-K	-	-	-1 265 486

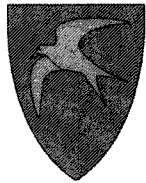
VEDLEGG 8

BUDSJETTFORSKRIFTENES VEDLEGG 4: ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING

Tekst	KOSTRA-art	Budsjett 2015	Budsjett 2014	Regnskap 2013
Salg av driftsmidler og fast eiendom	SUM(660:670)	1 000 000	-	243 348
Andre salgsinntekter	SUM(600:650)	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	SUM(700:728)+SUM(730:770)	-	10 636 000	1 046 000
Kompensasjon for merverdiavgift	SUM(729)	2 290 000	5 086 000	-
Statlige overføringer	SUM(800:810)	-	-	-
Andre overføringer	SUM(830:890)	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	SUM(900:905)	-	-	-
Sum inntekter	L	3 290 000	15 722 000	1 289 348
Lønnsutgifter	SUM(010:080)+SUM(160:165)	-	-	-
Sosiale utgifter	SUM(090:099)	-	-	-
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	SUM(100:285)-SUM(160:165)	21 010 000	32 080 000	26 015 682
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	SUM(300:380)	-	-	-
Overføringer	SUM(400:490)	2 490 000	5 696 000	4 541 643
Renteutgifter og omkostninger	500	-	-	-
Fordelte utgifter	- 690+(290-790)	-	-	-
Sum utgifter	M	23 500 000	37 776 000	30 557 325
Avdrag på lån	510	2 800 000	2 300 000	3 359 805
Utlån	520	12 000 000	15 000 000	9 158 000
Kjøp av aksjer og andeler	529	1 120 000	950 000	903 917
Dekning av tidligere års udekket merforbruk	530	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	548	1 000 000	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	550	-	-	257 164
Sum finansieringstransaksjoner	N	16 920 000	18 250 000	13 678 886
Finansieringsbehov	O=M+N-L	37 130 000	40 304 000	42 946 863
Bruk av lån	910	33 210 000	37 054 000	34 529 304
Salg av aksjer og andeler	929	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	920	2 100 000	1 800 000	2 958 777
Overført fra driftsbudsjettet	970	-	-	3 633 314
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk	930	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	940	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	950	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	948	1 820 000	1 450 000	1 453 917
Bruk av bundne investeringsfond	958	-	-	150 000
Sum finansiering	R	37 130 000	40 304 000	42 725 311
Udekket (-) / Udisponert (+)	S=R-O	-	-	-221 552

VEDLEGG 9

KOMMUNESTYRETS VEDTAK 16.12.2014 I SAK 136/2014 “ØKONOMIPLAN 2015-2018 OG BUDSJETT 2015”

Tvedestrand kommune

Saksframlegg

Arkivsak: 2014/640-19

Arkiv: 151

Saksbeh: Emma Smeland
Nygårdseter

Dato: 10.11.2014

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
63/14	Formannskap	02.12.2014
136/14	Kommunestyret	16.12.2014

Økonomiplan 2015-2018 og budsjett 2015

Vedtak

Tvedestrand kommunestyre vedtar at det i selve dokumentet “Økonomiplan 2015-2018 – budsjett 2015”, side 4 i punktet om hovedstrategien endres til følgende ordlyd:

- Punkt 1 skal lyde: Tilpasse driftsnivået til det ordinære inntektsnivået uten merinntekter.
- Punkt 3 skal lyde: Økte kapitalutgifter som følger av et høyt og ekspansivt investeringsnivå i perioden 2015-2018, kan vurderes dekket av merinntekter/reduerte utgifter.

Tvedestrand kommunestyre vedtar at det i selve dokumentet “Økonomiplan 2015-2018 – budsjett 2015” føyes til et tillegg i punkt 6.4.9, side 30 og 31, ansvar 260 Familiehuset – RBU

- I slutten av første avsnitt side 31:

- Kommunestyret ber rådmannen på nytt vurdere nærmere organisering av fysioterapitjenesten for barn. Vurderingen legges fram for Livsløpskomiteen.

1. Tvedestrand kommunestyre vedtar ”Økonomiplan 2015-2018 – budsjett 2015” slik det fremgår av vedlagte dokument, jf. budsjettskjema 1A og 1B angående drift og 2A og 2B angående investering.

Drift (beløp i hele tusen kroner)		2015	2016	2017	2018
Ansvar					
275	Kirkelig fellelsråd, ikke redusert tilskudd som følge av økt festeavgift	100		125	125
275	Kirkelig fellelsråd, økt tilskudd til gressklipping mv. på kirkegårdene	50			
275	Kirkelig fellelsråd, tilskudd til reparasjon av orgel i Holt kirke			400	

245	Øke tilskuddet til dagens private veier fra 5 kroner til 10 kroner pr. meter vei, ordning ellers som tidligere	140	140	140	140
260	Helsesøstertjenesten, øke med 0,5 årsverk fra 1.4.2015 i stedet for 1.8.2015	90			
280	Tilskudd til senter mot seksuelle overgrep	16	16	16	16
280	Støtte til Spaniaturlag for elever innen helse- og sosialfag	10			
290	Fremskynding ett år for investeringsprosjektet Hovedgata/Hulgata, økte avdragsutgifter	85	295	210	
290	Fremskynding ett år for investeringsprosjektet Hovedgata/Hulgata, endring i renteutgifter	65	290	75	-20
280	Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost, økt avsetning	500	750	350	350
290	Økt rammetilskudd, fast del	-350	-470	-470	-470
230	Reduserte inntekter fra foreldrebetaling i kommunale barnehager, utsatt virkningstidspunkt for maksimalpris	135			
230	Økt tilskudd til private barnehager som følge av redusert foreldrebetaling, utsatt virkningstidspunkt for maksimalpris	60			
230	Foreldremoderasjon ved barnehagebetaling, tidligere innføring av ordning	65			
230	Foreldremoderasjon ved barnehagebetaling, økt inntektsgrense	55	85	85	85
290	Flyktninger familiegymsforening, økt integreringstilskudd (lagt til grunn fem personer pr. år)	-1 000	-2 000	-2 700	-3 100
265	Flyktninger familiegymsforening, økte utgifter til introduksjonsstønad	265	795	1 195	1 195
265	Flyktninger familiegymsforening, økte utgifter til sosialhjelp	129	245	405	540
280	Flyktninger familiegymsforening, økte utgifter til skole/barnehage	110	220	220	220
290	Agder Energi AS, økt utbytte	-150			
280	Lønnsavsetningsposten, redusert avsetning	-200	-200	-200	-200
290	Rente, 0,3 prosentpoeng lavere rentenivå, netto	-175	-175	-175	-175
290	Redusert bruk av disposisjonsfond		9		
290	Økt avsetning til disposisjonsfond			324	1 294
290	Rammetilskudd fast del, ikke øke	350	470	470	470
290	Rammetilskudd fast del, reduksjon	356	191	191	189
290	Skatteinntekter, økning	-606	-606	-606	-606
290	Inntektsutjevning, økning	-100	-55	-55	-53
	Sum	0	0	0	0

Investering (beløp i hele tusen kroner)		2015	2016	2017	2018
Ansvar					
245	Hovedgata/Hulgata, fremskynde prosjektet ett år, endring i bevilgning. Oppstart i 2015 og ferdigstillelse i 2016.	6 000	8 382	-14 382	
290	Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer, endringer i kompensasjon	-800	-981	1 781	
290	Endring i lånefinansiering	-5 200	-7 401	12 601	
	Sum	0	0	0	0

2. Bevilgningen i budsjettskjema 1B, til fordeling drift, vedtas som et rammebudsjett med nettobevilgning pr. enhet/ansvarsområde, og med de endringer som følger av punkt 1 over.
3. Samlet avsetning til opplæring av minoritetsspråklige elever i skolen fastsettes til 1 667 000 kroner i 2015.
4. Samlet avsetning til elever med svært store behov i skolen fastsettes til 5 018 000 kroner i 2015.
5. Rådmannen får fullmakt til å fordele avsetningene på driftsbudsjettet til ansvar 280 Tilleggsbevilgninger, avsetninger og premieavvik til de andre ansvarsområdene, dersom fordelingen ikke er av prinsipiell karakter. Fullmakten gjelder ikke kommunestyrets tilleggsbevilgningspost.
6. Kommunestyret fastsetter det kommunale skattøret for 2015 til de til enhver tid gjeldende maksimalsatser, jf. statsbudsjett 2015:
 - a) Inntektsskatt for personlige skatteyttere og dødsbo fastsettes til 11,35 %.
 - b) Marginalavsetningen for forskuddspliktige fastsettes til 10,0 %.
7. Kommunestyret godkjenner et låneopptak på 21 210 000 kroner i 2015 til finansiering av investeringer. Avdragstiden settes til 30 år.
8. Kommunestyret godkjenner et låneopptak på 12,0 mill. kroner i formidlingslån i Husbanken (for videre utlån). Avdragstiden settes til 30 år.
9. Kommunestyret vedtar en total grunnbemanning på 432,4 årsverk, jf. årsverksoversikt pr. enhet.
10. Kommunestyret vedtar endringer i følgende avgifter, betalingssatser og gebyrer:

Beløp i kroner	Sats 2014	Sats 2015	Endringstidspunkt
Vannavgift, ekskl. mva.	3 150	2 870	1.1.2015
Kloakkavgift, ekskl. mva.	4 950	5 280	1.1.2015
Feieavgift, ekskl. mva.	300	250	1.1.2015
Foreldrebetaling barnehage, full plass	Statlig fastsatt maksimalpris	Statlig fastsatt maksimalpris	1.1.2015 og 1.5.2015

		kr 2 480 og kr 2 580	
Kostpenger barnehage, full plass	240	300	1.1.2015
Parkeringsavgift, pris pr. time	15 kr. 1.6.- 31.8., ellers 7 kr.	20 kr. 1.6.- 31.8., ellers 10 kr.	1.1.2015
Middag daglig, pr. mnd.	1 731	1 783	1.1.2015
Full kost, pr. mnd.	3 020	3 110	1.1.2015
Matombringing, pr. dag	73	75	1.1.2015
Matombringing, frokost eller kvelds, pr. mnd.	644	663	1.1.2015
Trygghetsalarm, pr. mnd.	331	338	1.1.2015
Brukerbetaling for hjelp i hjemmet, netto inntekt (1G = 88 370 kroner pr. 1.5.2014):			
Inntil 2G, helt abonnement	Statlig fastsatt maksimalpris	Statlig fastsatt maksimalpris	1.1.2015
2G-3G, helt abonnement	441	450	1.1.2015
3G-4G, helt abonnement	880	900	1.1.2015
4G-5G, helt abonnement	1 382	1 410	1.1.2015
Over 5G, helt abonnement	1 760	1 795	1.1.2015
Inntil 2G, halvt abonnement	Statlig fastsatt maksimalpris	Statlig fastsatt maksimalpris	1.1.2015
2G-3G, halvt abonnement	220	225	1.1.2015
3G-4G, halvt abonnement	441	450	1.1.2015
4G-5G, halvt abonnement	691	705	1.1.2015
Over 5G, halvt abonnement	880	900	1.1.2015
Maks timesats hjelp i hjemmet	240	245	1.1.2015
Husleie frisør og fotpleier, Strannasenteret	1 875	1 913	1.1.2015
Refusjon for strøm, Lyngmyrvn. 33, pr. mnd.	492	497	1.1.2015
Refusjon for strøm, Lyngmyrvn. 35, pr. mnd.	593	599	1.1.2015
Kulturskolen, elevkontingent pr. semester:			
Babysang	825	860	1.1.2015
Band	825	860	1.1.2015

Kor	825	860	1.1.2015
Korps, salg av elevplasser	1 265	1 400	1.1.2015
Annen musikk	1 460	1 530	1.1.2015
Kunst	1 460	1 530	1.1.2015
Kulturskolen, instrumentleie pr. semester	400	500	1.1.2015

Båtplassavgiften økes med ca. 13 % i 2015. Rådmannen får fullmakt til å fastsette de ulike satsene innen rammen for prisøkning.

11. Kommunestyret fastsetter følgende 100 %-satser for tilskudd til private barnehager i 2015:

	Drift inkl. adm.	Kapital
Ordinære barnehager		
Små barn	185 922	9 500
Store barn	89 681	9 500
Familiebarnehager		
Små barn	152 900	12 000
Store barn	116 700	12 000

12. Økonomisk sosialhjelp legger til grunn statens veiledende satser for 2012.
13. Dersom strykningsbestemmelsene må anvendes i forbindelse med avslutningen av driftsregnskapet for 2015, foretas strykninger i denne rekkefølge:
1. Avsetning til generelt disposisjonsfond.
 2. Avsetning til enhetenes disposisjonsfond.
 3. Overføring fra drift til investering.
14. Tvedestrand kommune vil bosette 10 flyktninger i 2015. I tillegg er det lagt til grunn fem familieegjenforeninger. Boligstiftelsen og NAV gis i oppdrag i fellesskap å sørge for det nødvendige antall boliger.
15. I forbindelse med gjesteelevsoppgjør faktureres hjemkommunen etter de til enhver tid gjeldende veiledende satser som er fastsatt av Skoleeierforum Agder.
16. I forbindelse med grunnnerverv på Grenstøl forutsettes det fremlagt egen sak(er) for kommunestyret før midlene som er avsatt i investeringsbudsjettet kan benyttes.
17. Det nedsettes et utvalg i 2015 som skal gjennomgå tjenestetilbudet i Oppfølgingsenheten. Rådmannen legger frem sak for kommunestyret tidlig i 2015 angående utvalgets mandat og sammensetning.
18. Det skal vurderes å ansette nærings- og utviklingssjef i Tvedestrand når kommunal strategisk næringsplan foreligger.

19. Det nedsettes et ad hoc-utvalg som skal vurdere fremtidig parkeringsordning. Rådmannen legger frem sak for kommunestyret tidlig i 2015 angående utvalgets mandat og sammensetning.
20. I budsjettet er det beløpsmessig forutsatt nedklassifisering av kommunale veier. Endelig vedtak på området fattes når egen sak om temaet behandles av kommunestyret tidlig i 2015.
21. Årets økonomiplan inneholder innføring av eiendomsskatt i 2017. Som en konsekvens av nye store investeringer blant annet til ny skole i sentrum og en ny stor barnehage. Senterpartiet er i mot å innføre eiendomsskatt og vil framover prøve å finne inndekning til de nye investeringene på annen måte.